

สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาววรรณภาพร วงฉายา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเคหศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเคหการ ภาควิชาเคหการ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIVING CONDITIONS IN DORMITORIES OF CHULALONGKORN UNIVERSITY

Miss Wannapaporn Wongchaya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Housing Development Program in Housing

Department of Housing

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

วรรณภาพ วงชยา : สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (LIVING CONDITIONS IN RESIDENCE OF CHULALONGKORN UNIVERSITY) อ.พีปริญญา
วิทยานิพนธ์หลัก : รศ. สุปรีชา หิรัญโร, 151 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพักอาศัยและปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับมหาวิทยาลัยรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาที่พักอาศัยของนิสิตนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตในระดับปริญญาตรีที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต และวิเคราะห์ผลการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับสำนักงานนิตินิตสัมพันธ์ มีนิตินิตประมาณ 3,000 คน พักในอาคาร 5 อาคาร เป็นอาคารหอชาย 2 อาคาร และอาคารหอหญิง 3 อาคาร ลักษณะอาคารมีทั้งอาคารสูง 14 ชั้น ใช้ลิฟท์โดยสาร และอาคารสูง 3-5 ชั้น ภายในอาคารแบ่งพื้นที่การใช้งานเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่ส่วนตัว ได้แก่ ห้องพัก และพื้นที่ส่วนรวม ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องอเนกประสงค์ ห้องพักรับประทานอาหาร ขนาด 18-27 ตร.ม. เฉลี่ย 6-8 ตร.ม.ต่อคน แบ่งเป็น 2 แบบ คือ ห้องพัก 3 เตียง และห้องพัก 4 เตียง หอพักจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆรองรับการพักอาศัยของนิสิต

2. นิสิตที่พักส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิงมากกว่านิสิตชาย ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ และมาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ นิสิตส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 อยู่คณะในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.51 สำหรับเหตุผลที่เลือกเข้าพักในหอพัก คือ เดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน อัตราค่าหอพักมีราคาถูก และมีความปลอดภัยในการพักอาศัย นิสิตส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่ในหอพักประมาณ 11 - 16 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 66 ของเวลาทั้งหมด) มีกิจวัตรประจำวัน คือ วันธรรมดาตื่นนอนประมาณ 6.30 น. - 7.30 น. นิสิตมากกว่าร้อยละ 50 รับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารหอพัก ใช้การเดินทางไปเรียนตามคณะต่างๆ และกลับเข้าหอพักเวลา 16.30-17.30 น. เข้านอนตอนประมาณเที่ยงคืน สำหรับวันหยุด นิสิตจะใช้เวลาตื่นนอน รับประทานอาหารเช้า และเข้านอนช้ากว่าวันธรรมดา 2 - 4 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตไม่รับประทานอาหารเช้าถึงร้อยละ 20 นิสิตส่วนใหญ่อ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ภายในห้องพักตนเองมากที่สุด สำหรับกิจกรรมยามว่างที่ทำมากเป็นอันดับ 1 ของทั้งนิสิตหญิงและนิสิตชาย คือ การเล่นอินเทอร์เน็ต และมีถึงร้อยละ 56 ที่ชอบออกกำลังกายภายในมหาวิทยาลัย

3. นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาการพักอาศัยทั้งในด้านกายภาพและสังคมมีปัญหามากในระดับน้อย สิ่งทีนิตินิตเห็นเป็นปัญหาด้านกายภาพ 5 อันดับแรก คือ เสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก สภาพห้องพักคับแคบ สิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารไม่เพียงพอ เสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก และเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาด้านเสียงเป็นสำคัญ ส่วนปัญหาด้านสังคม 5 อันดับแรก คือ ไม่มีความเป็นส่วนตัวในการพัก กิจกรรมในหอพักมีจำนวนมาก การใช้น้ำไฟอย่างฟุ่มเฟือย กฎระเบียบหอพัก และปัญหาจากเพื่อนร่วมห้องพัก อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบความคิดเห็นแล้ว พบว่า ในกลุ่มปัญหาดังกล่าว นิสิตชายจะเห็นว่าปัญหามากกว่านิสิตหญิง

สำหรับข้อเสนอแนะ ควรมีการปรับปรุง จัดวาง และออกแบบรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องพักให้สอดคล้องกับขนาดของห้องพักและสภาพการพักอาศัยของนิสิต จัดห้องสำหรับอ่านหนังสือและทำการบ้านโดยเฉพาะขึ้น ภายในห้องพัก เพื่อลดปัญหาความแออัดและความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย ปลุกแหว่งต้นไม้ระหว่างถนนและพื้นที่พักอาศัยเพื่อเป็นแนวป้องกันเสียงเข้าสู่ตัวอาคาร เป็นการลดปัญหาเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก

ภาควิชา.....เคหการ.....ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....เคหการ..... ลายมือชื่ออ.พีปริญญาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา.....2551.....

507 41472 25 : MAJOR HOUSING

KEYWORDS : LIVING CONDITION / DORMITORY / CHULALONGKORN UNIVERSITY

WANNAPAPORN WONGCHAYA : LIVING CONDITIONS IN DORMITORIES OF
CHULALONGKORN UNIVERSITY. THESIS PRINCIPAL ADVISOR : ASSOC.PROF.
SUPREECHA HIRUNRO, 151 pp.

The main purpose of this research was to study the living conditions and problems in the dormitories of Chulalongkorn University in order to aid the university and relevant units to improve and develop them. The target population is undergraduate students who live in the dormitories of Chulalongkorn University in the academic year 2008. The methodology of the study was questionnaires, interviews, and observation. The research findings follow.

1. Dormitory management is under the office of student affairs. There are approximately 3,000 students living in the Chulalongkorn dormitory. This dormitory consists of five buildings; two are male dormitories and three are female dormitories. The buildings can be categorized into high-rise buildings of 14 floors equipped with elevators and low-rise buildings of 3-5 floors. Each building has services and facilities such as shower rooms, toilets, laundry rooms, common rooms and living rooms. The room area is about 18-27 sq.m./room - approximately 6-8 sq.m./person. There are 2 types of rooms: three beds/room and four beds/room. The university also provides personal amenities to each student and shared utilities in each dormitory.

2. The study found that there were more female students than male students living in the university dormitory. Most of them come from the Northeastern part of Thailand. Almost all the students are Buddhists. They come from government officials' families or families of personnel under government privatization. The residents are mainly first-year students who study science and technology, with a GPA between 2.51 and 3.51. Reasons for staying at the university dormitory are the convenience of living close to university, low cost and safety. Many students spend 11-16 hours per day in the dormitory. They wake up between 6.30-7.30 am on weekdays, and 2-4 hours later on weekends. Students usually return to the dormitory at around 4.30-5.30pm. They usually go to bed at 11.00-1.00am, though one or two hours later on their days off. As the dormitory is near the university, residents choose to walk to classes by leaving the dormitory 15 minutes prior to class time. More than 50 percent of the students eat in the dormitory canteen, especially on weekends. The study shows that twenty percent of students do not have breakfast. Students spend most of their time studying and doing home work in their room. Their recreation is surfing the internet; 56 percent of students do exercise within university grounds.

3. The top five physical problems are noise pollution from the traffic on Phayathai road, small size of the rooms, insufficient facilities, noise from roommates and noise from adjoining rooms. Regarding the social life in the dorm, the top five problems are privacy, lots of dormitory's required activities, wasteful use of utilities, dormitory's rules and regulations and problems from roommates. Male dormitory residents tended to have more issues compared to female dormitory residents.

Recommendations are that furniture should be adjusted to be optimal with room size and living conditions of undergraduate students. Providing a room for doing academic activities, such as reading, within the dormitory is also recommended to reduce crowding and lack of privacy problems. The green belt of trees should be provided between the dormitory and the road to reduce external noise pollution.

Department :.....Housing..... Student's Signature :.....

Field of Study :.....Housing..... Principle Advisor's Signature :.....

Academic Year :.....2008.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย	นางสาว วรณภาพร วงฉายา
สาขาวิชา	เคหการ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ สุปรীชา หิรัญโร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต จุลาสัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณัทพิทย พานิชภักดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ สุปรীชา หิรัญโร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มานพ พงศทัต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เพ็ญพรรณ ยังคง)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. กীরติ ตันเสถียร)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ดิฉันขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สุปรีชา หิรัญโร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์บุษรา ศรีพานิชย์ อาจารย์ผู้ช่วยที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างยิ่งที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำทั้งในแง่มวิชาและการใช้ชีวิต ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณชาติ พานิชภักดิ์ รองศาสตราจารย์มานพ พงศทัต รองศาสตราจารย์เพ็ญพร ณ ยังกง อนุสาสทหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ ดร.กิริติ ต้นเสถียร จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ได้ให้คำแนะนำและร่วมเป็นกรรมการ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาเคหการทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดมา

ทั้งนี้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จไม่ได้หากขาดความร่วมมือจากนิสิตหอพัก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี อาจารย์และเจ้าหน้าที่หอพักทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่างๆแก่ดิฉัน รวมถึงทีมงานนิสิตหอพักฯ และเพื่อนๆที่ช่วยเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ดิฉันขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่สนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ เลิศบุศย์ สุรพลชัย ที่เป็นกำลังใจและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องต่างๆ ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาควิชาเคหการทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อไป หากมีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใด ดิฉันขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
1. สารบัญตาราง	ญ
2. สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
3. สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนักศึกษา	8
2.1.1 ประเภทของนักศึกษา	8
2.1.2 ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	10
2.1.3 ลักษณะธรรมชาติของนักศึกษาไทย	12
2.1.4 ลักษณะของนักศึกษาแยกตามชั้นปีที่เรียน	13
2.1.5 ความต้องการของนักศึกษา	14
2.1.6 ลักษณะของนักศึกษาตามขั้นพัฒนาการ	15
2.1.7 ทฤษฎีเพื่อการพัฒนา นักศึกษา	16
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับที่พักอาศัย และการพักอาศัยของนักศึกษา	17
2.2.1 ลักษณะที่เหมาะสมของที่พักอาศัย	17
2.2.2 สภาพการพักอาศัยของนักศึกษา	27
2.2.3 ประเภทของหอพักนักศึกษา	28

	หน้า
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
2.3.1 งานวิจัยต่างประเทศ	31
2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยของนักศึกษา	36
2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับนิสิตหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	43
บทที่ 3 หอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	44
3.1 ประวัติหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	44
3.2 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหอพักนิต	45
3.3 หอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	46
3.3.1 ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ	46
3.3.2 ประเภทของห้องพัก	51
3.3.3 อัตราค่าเช่า	55
3.3.4 ส่วนบริการ	55
3.3.5 ระเบียบปฏิบัติของหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	58
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย	67
4.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	67
4.2 ขอบเขตของการศึกษา	67
4.3 ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	69
4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	72
4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	75
4.7 สรุปผลและเสนอแนะ	76
4.8 การจัดทำรายงานการศึกษา	76
บทที่ 5 สภาพการพักอาศัยและปัญหาในหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	77
5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้พักอาศัย	78
5.1.1 ข้อมูลส่วนตัว	78
5.1.2 ข้อมูลทางด้านการเรียน	81
5.2 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	86

	หน้า
5.2.1 ข้อมูลด้านการพักอาศัย.....	89
5.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย	92
5.2.3 ข้อมูลกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน.....	101
5.2.4 ข้อมูลกิจกรรมเกี่ยวกับการพักผ่อน.....	105
5.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	110
5.2.1 ปัญหาด้านกายภาพ.....	112
5.2.2 ปัญหาด้านสังคม	116
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา.....	120
6.1 สรุปผลการศึกษา.....	121
6.1.2 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	121
6.1.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	125
6.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	129
6.2.1 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	129
6.2.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	134
6.3 ข้อเสนอแนะในการจัดหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	139
6.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	142
รายการอ้างอิง	143
ภาคผนวก	147
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงการเปรียบเทียบเนื้อหาที่ห้องพักของนักศึกษา 36
ตารางที่ 2.2	แสดงการใช้เนื้อหาในส่วนต่าง ๆ ของห้องพัก 37
ตารางที่ 3.1	แสดงอัตราค่าเช่าจำแนกตามตึกพัก 55
ตารางที่ 4.1	แสดงระยะเวลาในการทำการศึกษา 67
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามตึกพัก 67
ตารางที่ 4.3	แสดงการแจกแจงกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน 69
ตารางที่ 5.1	แสดงภูมิลำเนาของนิสิตหอพักฯ 79
ตารางที่ 5.2	แสดงศาสนาที่นับถือของนิสิตหอพักฯ 79
ตารางที่ 5.3	แสดงอาชีพหลักของผู้ปกครองนิสิตหอพักฯ 80
ตารางที่ 5.4	แสดงคณะที่ศึกษาของนิสิตหอพักฯ 82
ตารางที่ 5.5	แสดงคณะที่ศึกษาของนิสิตหอพักฯ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาเรียน 83
ตารางที่ 5.6	แสดงชั้นปีที่ศึกษาของนิสิตหอพักฯ 84
ตารางที่ 5.7	แสดงการศึกษาเฉลี่ยสะสม (GPAX) ของนิสิตหอพักฯ 85
ตารางที่ 5.8	แสดงระยะเวลาที่นิสิตพักอาศัยอยู่ในหอพักฯ 86
ตารางที่ 5.9	แสดงเหตุผลที่เลือกพักอาศัยในหอพักฯ 87
ตารางที่ 5.10	แสดงผู้ที่นิสิตหอพักฯ ต้องการพักอาศัยร่วมห้องพักเดียวกัน 88
ตารางที่ 5.11	แสดงจำนวนชั่วโมงในแต่ละวันที่นิสิตอยู่ใน หอพักฯ 89
ตารางที่ 5.12	แสดงรูปแบบการจัดเตียงนอนที่นิสิตหอพักฯ ต้องการ 90
ตารางที่ 5.13	แสดงวิธีการเดินทางไปเรียนของนิสิตหอพักฯ 91
ตารางที่ 5.14	แสดงเวลาที่นิสิตหอพักฯ พักตื่นนอนในวันธรรมดาและวันหยุด 92
ตารางที่ 5.15	แสดงเวลาที่นิสิตหอพักฯ พักตื่นนอนในวันธรรมดาและวันหยุด 93
ตารางที่ 5.16	แสดงสถานที่ที่นิสิตหอพักฯ ไปรับประทานอาหารแต่ละมื้อ 95
ตารางที่ 5.17	แสดงสถานที่อื่นที่นิสิตหอพักฯ ไปรับประทานอาหารแต่ละมื้อ 97
ตารางที่ 5.18	แสดงเหตุผลที่นิสิตหอพักฯ ไม่ใช้โรงอาหารของหอพักฯ 98
ตารางที่ 5.19	แสดงการซักผ้าเสื้อผ้าของนิสิตหอพักฯ 99
ตารางที่ 5.20	แสดงการใช้บริการร้านตัดผมของนิสิตหอพักฯ 100

	หน้า	
ตารางที่ 5.21	แสดงสถานที่ที่นิสิตหอพักฯ เลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียน	102
ตารางที่ 5.22	แสดงการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ของนิสิตหอพักฯ.....	103
ตารางที่ 5.23	แสดงการใช้บริการร้านถ่ายเอกสารของนิสิตหอพักฯ.....	104
ตารางที่ 5.24	แสดงกิจกรรมยามว่างของนิสิตหอพักฯ	105
ตารางที่ 5.25	แสดงความถี่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักฯ	106
ตารางที่ 5.26	แสดงชนิดกีฬาที่นิสิตหอพักฯ เล่นเป็นประจำ	107
ตารางที่ 5.27	แสดงสถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักฯ	109
ตารางที่ 5.28	แสดงปัญหาการพักอาศัยที่พบในหอพัก	111
ตารางที่ 5.29	แสดงปัญหาการพักอาศัยในหอพักฯ ด้านกายภาพ จำแนกตามเพศ.....	113
ตารางที่ 5.30	แสดงปัญหาการพักอาศัยในหอพักฯ ด้านกายภาพ จำแนกตามตึกพัก...	114
ตารางที่ 5.31	แสดงแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก	115
ตารางที่ 5.32	แสดงแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง	115
ตารางที่ 5.33	แสดงแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก.....	115
ตารางที่ 5.34	แสดงปัญหาการพักอาศัยในหอพักฯ ด้านสังคม จำแนกตามเพศ.....	117
ตารางที่ 5.35	แสดงปัญหาการพักอาศัยในหอพักฯ ด้านสังคม จำแนกตามตึกพัก.....	118
ตารางที่ 5.36	แสดงสาเหตุของปัญหาการใช้น้ำใช้ไฟอย่างฟุ่มเฟือย.....	119
ตารางที่ 5.37	แสดงสาเหตุของปัญหากับเพื่อนร่วมห้องพัก	119
ตารางที่ 6.1	แสดงระดับของปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตฯ ทางกายภาพ.....	126
ตารางที่ 6.2	แสดงระดับของปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตฯ ทางสังคม.....	128
ตารางที่ 6.3	แสดงพื้นที่พักอาศัยเฉลี่ยของที่ต่างๆ	136

สารบัญแนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 4.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษา	76

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1	ตึกจำปี 49
ภาพที่ 3.2	ตึกจำปา 49
ภาพที่ 3.3	ตึกพุดตาน 50
ภาพที่ 3.4	ตึกพุดซ้อน 50
ภาพที่ 3.5	ตึกชวนชม 51
ภาพที่ 3.6	ห้องพักที่เรียงกันด้านหนึ่งของอาคาร 52
ภาพที่ 3.7	ห้องพักที่หันหน้าเข้าหากัน 53
ภาพที่ 3.8	ที่พักในหอนิสิตชาย 54
ภาพที่ 3.9	ที่พักในหอนิสิตหญิง 54
ภาพที่ 3.10	สิ่งอำนวยความสะดวกภายในหอพักนิสิต 56
ภาพที่ 3.11	สนามกีฬากลางแจ้ง 56
ภาพที่ 3.12	สนามกีฬาในร่ม 57
ภาพที่ 3.13	โรงอาหารและร้านค้าที่บริการสำหรับนิสิตในหอพัก 57
ภาพที่ 3.14	ระบบการรักษาความปลอดภัยภายในหอพักนิสิต 57
ภาพที่ 3.15	ที่จอดรถภายในหอพักนิสิต 58
ภาพที่ 6.1	แสดงถนนที่เป็นแหล่งที่มาของปัญหาจากเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก 134
ภาพที่ 6.2	แสดงการจัดแบ่งพื้นที่ภายในสำหรับห้องพักของ นิสิตฯ 137
ภาพที่ 6.3	แสดงรูปเตียงนอนแบบพิเศษ 139
ภาพที่ 6.4	แสดงพื้นที่ว่างภายในห้องพักก่อนและหลังการปรับรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ 140

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันได้มีนิสิต นักศึกษาเข้าสู่ระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ซึ่งมีทั้งที่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน ซึ่งสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนแต่ละแห่งนั้น อาจจะต้องอยู่หรือไม่ได้ตั้งอยู่ในภูมิลำเนาของผู้เรียน ทำให้ ผู้เรียนต้องหาที่พักในระหว่างที่ศึกษา โดยในแต่ละสถาบันการศึกษาล้วนใหญ่ได้มีการจัดหอพักและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่นิสิต นักศึกษา ทั้งที่ตั้งอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยหรือใกล้เคียง แต่ทั้งนี้รูปแบบการให้บริการที่พักรับสำหรับนิสิต นักศึกษา ในแต่ละมหาวิทยาลัย ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม หรือตามเท่าที่มหาวิทยาลัยจะสามารถจัดสรรให้ได้ ถึงจะมีข้อดีในเรื่องของค่าเช่าซึ่งมีราคาค่อนข้างถูก แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนผู้เข้าพัก ซึ่งอาจจะมีจำนวนที่ไม่เหมาะสมกับสภาพ การอยู่อาศัย รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เตรียมไว้สำหรับนิสิต นักศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถือเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ของประเทศไทย แห่งหนึ่ง และถือเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ มีการเปิดทำการเรียนการสอนรวมทั้งหมด 18 คณะ ครอบคลุมทุกสาขาวิชาทั้งกลุ่มวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และกลุ่มสังคมศาสตร์ ในปัจจุบันจากข้อมูลภาคการศึกษาต้น ปี การศึกษา 2551 พบว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนิสิตจำนวนรวมทั้งสิ้น 34,495 คน¹ โดยมีนิสิตในระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 21,349 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 62 ของจำนวนนิสิตทั้งหมด ในส่วนของที่พักอาศัยนั้นทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดที่พักอาศัยสำหรับนิสิตในระหว่างที่ทำการศึกษา เป็นจำนวนทั้งสิ้น 4 แห่ง คือ หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอพักนานาชาติศึกษิตินิเวศน์ หอพักนิสิตแพทย์ และหอพักพวงชมพู โครงการยูเซ็นเตอร์ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละหอพัก ดังนี้

---

¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, จำนวนนิสิตทั้งหมด [ออนไลน์]. 2551. แหล่งที่มา : http://www.chula.ac.th/chula/th/about/brief_th.html [1 ต.ค. 2551].

1. หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีที่ตั้งอยู่บริเวณถนนพญาไท เป็นหอพักที่จัดขึ้นเพื่อรองรับนิสิตชายและหญิงในระดับปริญญาตรี รวมไปถึงนิสิตชายในระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างถิ่น และมีความต้องการที่พักอาศัยในระหว่างทำการศึกษา
2. หอพักนานาชาติศึกษิตินเวศน์ ตั้งอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับนิสิต อาจารย์ และนักวิจัยชาวต่างชาติ รวมถึงนิสิตหญิงในระดับบัณฑิตศึกษาอีกด้วย
3. หอพักนิสิตแพทย์ เป็นหอพักที่อยู่ในการดูแลบริหารจัดการโดยคณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดขึ้นเพื่อรองรับนิสิตแพทย์ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4-6
4. หอพักพวงชมพู โครงการยูเร็นเตอร์ ตั้งอยู่บริเวณซอยจุฬา 42 เป็นหอพักเอกชนที่อยู่ในกำกับของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดขึ้นเพื่อรองรับนิสิตในระดับปริญญาตรีชายและหญิงที่มีความต้องการที่พักอาศัย โดยเน้นกลุ่มที่มีความสามารถในการจ่ายค่าที่พักอาศัย

จากหอพักทั้งหมดจะพบว่า หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหอพักหลักของมหาวิทยาลัยที่จะรองรับนิสิตในระดับปริญญาตรี ซึ่งนิสิตกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มที่มี จำนวนและมีความต้องการความช่วยเหลือด้านที่พักอาศัยในระหว่างศึกษามากที่สุด โดยหอพักนิสิตจุฬาฯได้เริ่มมีการก่อตั้งมาตั้งแต่ปีพ.ศ.2465 และเปิดดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่ง ณ ปัจจุบันหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีตึกพักทั้งหมด 5 หลัง คือ ตึกจำปีและตึกจำปา สำหรับนิสิตชาย ตึกชวชนม พุดตาน และพุดซ้อน สำหรับนิสิตหญิง สามารถรองรับนิสิตได้ทั้งหมด 2,915 คน¹ แบ่งเป็นนิสิตชาย 1,280 คนและนิสิตหญิง 1,635 คน ภายในบริเวณหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับความต้องการของนิสิต และเพื่อเป็นประโยชน์ในการอยู่อาศัยของนิสิต ดังเช่น โรงอาหาร ร้านค้าสหกรณ์ สนามกีฬา ร้านซักอบรีด ร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์งาน ศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น

ซึ่งในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา พบว่าหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก เริ่มตั้งแต่ในปีพ.ศ. 2545 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดสร้างหอพักขนาด 14 ชั้นเพิ่มมาอีก 1 ตึก คือ ตึกพุดซ้อนสำหรับนิสิตหญิง และในปีพ.ศ. 2550 ที่ผ่านมามีการเปลี่ยนให้ตึกเฟื่องฟ้าขนาด 5 ชั้น ซึ่งเดิมเป็นหอพักสำหรับนิสิตหญิงมาเป็นตึกจำปา ซึ่งเป็นหอพักสำหรับนิสิตชาย จึงทำให้หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีนิตพักอาศัยเพิ่มขึ้นถึง 901 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 31 ของจำนวนนิสิตเดิม โดยแบ่งเป็นนิสิตหญิง 621 คนและนิสิตชาย

---

¹ สำนักงานนิสิตสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, งานหอพักนิสิต [ออนไลน์]. 2551. แหล่งที่มา : <http://www.sa.chula.ac.th/content.php?id=8> [20 ก.ค. 2551].

280 คน เมื่อพิจารณาจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ก็ได้ส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน ทั้งรูปแบบในการใช้ชีวิตประจำวัน รวมถึงลักษณะการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยเหตุปัจจัยข้างต้น ก็สอดคล้องกับกลุ่มนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัดเจน¹ เช่น นิสิตมีความเป็นปัจเจกและต้องการความเป็นส่วนตัวมากขึ้น ทำให้มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้องพักหรือหอพักน้อยลง มีการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นหมู่คณะน้อยลง นิสิตมีความเกรงใจเพื่อนร่วมห้องพักน้อยลง ทำให้มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมห้องพัก รวมถึงนิสิตหอพักฯ ยังมีความต้องการพึ่งพาสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้สำหรับการศึกษามากขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สัญญาณอินเทอร์เน็ต, เครื่องซักผ้า เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้มีความน่าสนใจที่จะทำการศึกษาสภาพการพักอาศัย และปัญหาการพักในปัจจุบันของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อที่จะได้เป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเสริมสร้างและพัฒนา นิสิต จึงมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาในเรื่องที่พักอาศัยของนิสิต ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญสำหรับช่วงชีวิตในระหว่างทำการศึกษา เพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลเพื่อสร้างแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาในด้านที่พักอาศัยสำหรับนิสิตต่อไป

---

¹ สัมภาษณ์ รัชชวีญ ภูษาแก้ว, ผู้ช่วยอนุสสาสกรหอพักนิสิตหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 22 พฤศจิกายน 2551.

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 ศึกษาสภาพการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2.2 ศึกษาปัญหาการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านต่างๆไว้ ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนิสิตในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 เท่านั้น ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า มีประชากรจำนวนทั้งหมด 2,755 คน

โดยในการวิจัยครั้งนี้ จะกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีทางสถิติตามหลักทฤษฎีของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ $\pm 5\%$ ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน เนื่องจากแต่ละตึกพักมีสภาพอาคารและจำนวนนิสิตที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายตัว และมีความสมบูรณ์ของข้อมูลมากขึ้น

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

สำหรับขอบเขตด้านเนื้อหานี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ด้านสภาพการพักอาศัยและด้านปัญหาในการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.3.2.1 ขอบเขตด้านสภาพการพักอาศัย

หมายถึง ข้อมูลผู้พักอาศัย ได้แก่ คณะที่ศึกษา, ชั้นปี, ชื่อตึกพัก, ระยะเวลาในการอยู่หอพัก ข้อมูลเกี่ยวกับสุขอนามัย ได้แก่ การรับประทานอาหาร, การใช้ห้องน้ำห้องส้วม,

การซักรีดเสื้อผ้า, การทำความสะอาดห้องพัก ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การอ่านหนังสือเรียน, การใช้ห้องคอมพิวเตอร์ ข้อมูลการพักผ่อน ได้แก่ การออกกำลังกาย, การดูโทรทัศน์

1.3.2.2 ขอบเขตด้านปัญหาในการพักอาศัย

หมายถึง ปัญหาด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพอาคารและห้องพัก, สิ่งอำนวยความสะดวก, ความสะอาด, แสงสว่าง, การระบายอากาศ ปัญหาด้านสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้องพัก, กฎระเบียบและกิจกรรมของหอพัก

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในพื้นที่ของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจะครอบคลุมทั้งในส่วนพื้นที่พักอาศัยและพื้นที่บริการอื่นๆในบริเวณของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

อาคารพักอาศัยจำนวน 5 อาคาร ได้แก่ ตึกจำปี ขนาด 14 ชั้น, ตึกจำปา ขนาด 5 ชั้น, ตึกชวนชม ขนาด 3 ชั้น, ตึกพุดตาน ขนาด 14 ชั้น และตึกพุดซ้อน ขนาด 14 ชั้น

ส่วนของพื้นที่ให้บริการอื่น ๆ ได้แก่ โรงยิมเนเซียมมอเนกประสงค์, สนามบาสเกตบอล, โรงอาหาร ร้านค้าสหกรณ์และร้านเสริมสวย (ใต้ตึกพุดซ้อน), ศูนย์การเรียนรู้, ร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์งาน และร้านซักอบรีบ (ใต้ตึกชวนชม)

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เริ่มทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2551 และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ.2552

1.3.5 ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนิสิตในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 เท่านั้น ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า มีจำนวนทั้งหมด 2,755 คน

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 การศึกษารวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากศึกษาจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยในหอพักของนิสิตนักศึกษา ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ นิสิตหอพักและหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจากเอกสารของสำนักงานหอพักนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จะใช้การสร้างแบบสอบถาม(Questionnaire) เพื่อนำมาเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งสังเกตและสัมภาษณ์เพื่อสรุปผลต่อไป

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยใช้เป็นเครื่องมือเพื่อศึกษาข้อมูลสภาพการพักอาศัย และปัญหาที่พักอาศัยในปัจจุบันของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ประกอบด้วย คำถามปลายเปิด (Open Ended Questions) คำถามปลายปิด (Close Ended Questions) และแบบวัดทัศนคติใช้มาตราวัดแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) และนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) กับประชากร 10 ตัวอย่าง และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามขั้นสุดท้ายให้สมบูรณ์ขึ้น

1.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเริ่มต้นจากการเก็บข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และข้อมูลเบื้องต้นของหอพักนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยแบบสอบถาม เมื่อได้ผลการศึกษาจึงนำไปสังเกตและสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติม

1.4.4 ผลการศึกษา

เมื่อได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยจะ นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาแปรผลในรูปแบบของร้อยละและการวัดค่าคะแนน และนำผลการศึกษามาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS และนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ประกอบกับแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนข้อมูลทฤษฎีมาทำการสรุปผลการวิจัย พร้อมทั้งเสนอแนะ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมไปถึงหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาที่פקอาศัยของนิสิตนักศึกษาต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “สภาพการพักอาศัยในหอพักนิตยภัตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ผู้ศึกษาใช้ทฤษฎีแนวคิดของนักวิจัยและผู้รู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับ นักศึกษา พฤติกรรมนักศึกษา ที่อยู่อาศัยหอพักของมหาวิทยาลัย และการพักอาศัยของนักศึกษา ซึ่งจะแจกแจงเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนักศึกษา
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับที่พักอาศัย และการพักอาศัยของนักศึกษา
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนักศึกษา

2.1.1 ประเภทของนักศึกษา

การจัดแบ่งประเภทของนักศึกษานั้นสามารถสรุปจากแนวความคิดของ Klark and Trow ซึ่งได้เสนอแนวคิดไว้โดยแบ่งนักศึกษาตามแนวทางสังคมวิทยา โดยอาศัยแกน 2 แกนด้วยกันคือ (1) พวกที่สนใจในเรื่องความคิด (Ideal) ซึ่งจะเป็นเนื้อหาวิชาการ ปรัชญาความสนใจใฝ่รู้ และ (2) พวกที่มีความสนใจผูกพันอยู่กับสถาบัน (Institution) เมื่อใช้สองแกนนี้จะสามารถแบ่งนักศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มสนใจใฝ่วิชาการ (Academic Purpose)
- 2) กลุ่มไม่ยอมตาม (Non-conformist)
- 3) กลุ่มรักเล่น (Collegiation)
- 4) การอาชีพ (Occupational)

Kauffman¹ ได้จัดแบ่งประเภทนักศึกษา โดยถือว่าเป็นวัฒนธรรม ของนักศึกษา ออกเป็น 4 กลุ่มคือ 1. กลุ่มชอบสมาคม (Collegiate) 2. กลุ่มชอบอาชีพ (Vocational) 3. กลุ่มชอบวิชาการ (Academic) 4. กลุ่มนอกรูปแบบ (Non-conformist) ซึ่งสามารถสรุปการจัดแบ่งประเภทของนักศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ได้ดังนี้

1) กลุ่มวิชาการ (Academic)

เป็นกลุ่มที่มีการสนใจใฝ่ศึกษา สนใจในความคิด มุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ ต้องการได้คะแนนดี ได้ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ได้ชิงทุนไปเรียนต่อในต่างประเทศ ได้รับคะแนนเกียรตินิยม มีอาชีพเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือนักวิชาการ ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชนชั้นกลาง พ่อแม่มีการศึกษาที่ดี มักสนใจการศึกษาและเลือกสถาบันที่ดี พยายามเรียนเพื่อให้ได้ปริญญาที่สูงๆ ในสาขาที่ตนสนใจ มักไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับคนในสังคม มีเพื่อนน้อย บางครั้งมักจะมุ่งประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าจะช่วยเหลือสังคม

2) กลุ่มชอบอาชีพ (Vocational)

กลุ่มนี้ไม่ค่อยสนใจในเนื้อหาวิชาการและไม่ผูกพันกับสถาบัน การเรียนจะมุ่งเน้นเพื่อเอาไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อให้ได้ใบประกาศนียบัตรเพื่อเบิกทางสู่อนาคตการทำงานที่ดีกว่า กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มาจากพื้นฐานครอบครัวกลุ่มกรรมมาชีพ หรือพ่อแม่มีอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ การค้าขาย ลูกจ้างบริษัท ซึ่งมีฐานะครอบครัวปานกลาง ซึ่งถือว่าการศึกษาเป็นโอกาสในการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

3) กลุ่มชอบสมาคม (Collegiate)

ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวฐานะดี หรือชนชั้นกลางและชั้นสูงที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจดี กลุ่มนี้จะสนใจชีวิตในสังคม การกีฬา การบำเพ็ญประโยชน์ เป็นคนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือสังคม เป็นพวกชอบสนทนากับบรรยาอากาศสถาบัน สรวลเสเฮฮา ชอบเที่ยวเตร่ ชอบกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ

4) กลุ่มไม่ยอมตาม (Non Conformist)

กลุ่มนี้ไม่ยอมรับค่านิยมใดๆ ของสามกลุ่มข้างต้น เป็นกลุ่มที่สนใจใฝ่รู้ แต่มิใช่เพื่อคะแนนหรือการศึกษาแต่เป็นความสนใจใฝ่รู้ในเชิง “ปัญญา” (Intellectual) สนใจการอ่านแต่ไม่ต้องเป็นตำราที่อาจารย์มอบหมายให้อ่าน แต่หนังสือที่สนใจมักเกี่ยวกับปัญหาสังคมและการเมือง หรือศาสนา

---

¹ Kauffman Joseph F., “Profile of College Student,” The Encyclopedia of Education. U.S.A.: The MacMillan Company and The Free Press . 1971.

พวกนี้สนใจเรื่องความคิดและอุดมคติอย่างลึกซึ้ง ไม่มีความผูกพันอยู่กับสถาบัน ในบางครั้งอาจต่อต้านสถาบันได้ พวกนี้เป็นนักกิจกรรม นุปผาชน หรือไม่ก็พวกชอบการแตกแยก

2.1.2 ลักษณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

Kauffman¹ ได้ประมวลลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยไว้ 6 ลักษณะ คือดังนี้

(1) ผู้เข้ามาแสวงหาความรู้และมุ่งมั่นตกลงปลงใจในสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งเขามีความเชื่อถือนในสาขาวิชานั้น อยากจะเห็นความสัมพันธ์กับชีวิตจิตใจของวิชาที่เรียน แต่มักจะผิดหวัง เพราะเมื่อเข้ามาเรียนกลับไม่ได้พบเช่นนั้น

(2) ต้องการแสวงหาความมั่นคงทางสังคม (Social Security) มหาวิทยาลัยจะทำให้เขาได้คลายความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับที่บ้าน เขาต้องการเป็นอิสระ หาใครสักคนที่ถูกใจเป็นเพื่อน

(3) เป็นคนมีอุดมคติและใจดี เขาอยากจะช่วยเหลือคนอื่น สนใจปัญหาของสังคม แต่บางครั้งสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยก็ทำลายอุดมคตินั้นเสีย ไม่เปิดโอกาสให้เขาได้ทำงาน ไม่ได้ช่วยจัดประสบการณ์ให้

(4) มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน แต่เพราะมีสิ่งยั่วยุรอบด้านที่ผลักดันให้หันเหไปด้านอื่น

(5) ต้องการค้นพบตัวเอง ความเป็นตัวของตัวเอง (Seek for self-identification)

(6) มีความขัดแย้ง มีทัศนคติที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการบริหาร นักศึกษาลักษณะนี้อาจเปลี่ยนแปลงในบางมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจของมหาวิทยาลัยบ้าง โดยการมีนิสิตนักศึกษา ตัวแทน ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจะทำให้เขาได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องขึ้น เพราะเขาเชื่อว่าผู้แทนของเขาต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม ดังนั้นข้อมูลที่ได้ย่อมมีความเที่ยงตรง และสิ่งที่ตัวแทนของเขาทำ ย่อมตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้เป็นอย่างดี

---

¹ Kauffman Joseph F., The Student in Higher Education.U.S.A.: The MacMillan Company and The Free Press, 1971 .

Mueller¹ ได้กล่าวถึงลักษณะผู้เรียนในมหาวิทยาลัยว่า นักศึกษาเป็นกลุ่มย่อยของสังคมที่เกิดขึ้นเอง และมีลักษณะที่แตกต่างจากกลุ่มทางสังคมอื่นอย่างชัดเจน ได้แก่

(1) ความแตกต่างของอายุ เป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุแตกต่างกันน้อยที่สุด จะอยู่ในช่วงอายุ 17-22 ปี ทำให้มีผลต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของ ค่านิยม เป้าหมาย ความเหมือนกันในเรื่องภาษา การแต่งกาย ความสนใจ และแนวความคิดต่างๆ

(2) มีพลังทางกายภาพสูง มีความกระตือรือร้นมาก สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ต่อเนื่องในเวลานาน

(3) เป็นกลุ่มที่มาจากระดับกลุ่มทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง คิดเป็น 1 ใน 3 ของประชากรทั่วไป

(4) มีความเหมือนกันในความสนใจและชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้เป็นเพื่อนกันง่าย

(5) อัตราส่วนระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่แน่นอน ซึ่งแตกต่างจากสังคมโดยทั่วไปซึ่งปกติสัดส่วนระหว่างจำนวนเพศหญิงและเพศชายจะประมาณ 50:50 แต่ในมหาวิทยาลัยสัดส่วนของเพศหญิงและเพศชายจะไม่แน่นอนเนื่องจากแต่ละมหาวิทยาลัยหรือสาขาวิชาต่างๆ มีความดึงดูดใจให้นักเรียนเข้ามาเรียนที่ต่างกันระหว่างหญิงกับชาย เช่น สถาบันที่เน้นคณะวิชาด้านวิศวกรรมศาสตร์ อาจมีสัดส่วน นักศึกษาหญิงต่อนักศึกษาชาย ประมาณ 10: 90 หรือสถาบันที่เปิดสอนเฉพาะด้านพยาบาลศาสตร์อาจมีสัดส่วนที่ตรงกันข้ามกับสถาบันข้างต้น เป็นต้น อย่างไรก็ตามความสนใจเรื่องเพศเป็นธรรมชาติของวัยนี้ ความสามารถในการปฏิบัติตัวและการวางตัว กับเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสม เป็นเครื่องแสดงถึง การบรรลุวุฒิภาวะ

(6) เป็นกลุ่มที่มีอุดมการณ์ ความรู้สึก และอารมณ์ที่สูง

(7) มีบุคลิกภาพที่ยังไม่เป็นผู้ใหญ่ เพราะนักศึกษามีเกณฑ์ที่ไม่สามารถใช้กับเหตุการณ์จริงได้ มีความเชื่ออย่างลึกซึ้งแต่ยังไม่ได้ทดลอง ความเฉลียวฉลาดยังถูกบดบังด้วยอารมณ์ ยึดมั่นคำขวัญมากกว่าเหตุผล ชอบสรุปง่าย ๆ โดยไม่คิดว่ายังไม่มีการทดสอบ

นักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มที่มีช่วงอายุแตกต่างกันน้อยที่สุด จะอยู่ระหว่างช่วงอายุ 17-22 ปี ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนปลาย ผสมกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น พบว่าในเด็กวัยรุ่น

---

¹ Mueller, Kate Hevener, Student Personnel Work in Higher Education. Boston: Houghton Mifflin Company, 1961.

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีมากกว่าอิทธิพลของครอบครัว ช่วงวัยรุ่นตอนปลาย อายุ 17 ปี ขึ้นไป สัมพันธภาพเริ่มจะมั่นคงและราบเรียบขึ้น เพราะเด็กจะมีวุฒิภาวะมากขึ้น เด็กเริ่มที่จะเรียนรู้ที่จะเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และอาจมีกลุ่มเพื่อนมากกว่าหนึ่งกลุ่ม ขึ้นอยู่กับลักษณะกิจกรรมของเขา เช่น กลุ่มเพื่อนเรียน กลุ่มเพื่อนสังคม กลุ่มเพื่อนงานอดิเรก ความสัมพันธ์ในกลุ่มค่อนข้างยั่งยืน และในบางชนิดของความสัมพันธ์อาจยั่งยืนไปจนเป็นผู้ใหญ่

2.1.3 ลักษณะธรรมชาติของนักศึกษาไทย

จากการประชุมวิชาการ ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในหัวข้อลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่ประชุมได้แบ่งลักษณะของนักศึกษา ออกเป็น

(1) แบ่งตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

- นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และฐานะดี
- นักศึกษาครู ส่วนใหญ่มาจากมาจากครอบครัวที่ฐานะปานกลางถึงยากจน
- นักศึกษาเกษตร ส่วนใหญ่มาจากมาจากครอบครัวที่ฐานะปานกลางถึงยากจน

(2) แบ่งตามพื้นฐานทางจิตวิทยา

- การพัฒนาการด้านร่างกายของนักศึกษาในระดับนี้ จะมีความพร้อมช่วยเหลือตนเองได้
- ด้านนิสัย มีนิสัยขยันรักเรียน แต่การเรียนการสอน ยังไม่เอื้ออำนวยให้แสดงออกมากนัก นอกจากนี้นักศึกษาระดับนี้ชอบการมีส่วนร่วม มีแรงจูงใจ และอุดมคติสูง
- ด้านสติปัญญา มีสติปัญญาฉลาด และฉลาดปานกลาง ส่วนนักศึกษาครูมีสติปัญญาปานกลาง เป็นส่วนใหญ่
- พัฒนาการด้านสังคม จะชอบการรวมกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารกัน
- การพัฒนาบุคลิกเป็นไปตามค่านิยมของกลุ่มและเป็นไปตามภูมิภาค เช่นชาวใต้มักมีความกล้าเป็นต้น นอกจากนี้ นักศึกษาระดับนี้ มักไม่ค่อยมีความคิดริเริ่ม
- การปรับตัวเป็นไปตามค่านิยม และมักมีปัญหาในการปรับตัว

2.1.4 ลักษณะของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีที่เรียน

(1) นิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 1

พวกนี้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยได้ตั้งความคาดหวังไว้ดังนี้ มุ่งหวังความสำเร็จเชิงวิชาการ สนใจการศึกษาหาความรู้ความคิดต่างๆ ต้องการเข้าใจตนเอง (Self-understand) เข้าใจปัญหาของโลก รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง แสวงหาฐานะส่วนตัว มีความเป็นมิตร ผูกพันอยู่กับเพื่อน และชอบอยู่รวมเป็นกลุ่ม เป็นผู้มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความสำคัญคุ้มครองและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

(2) นิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 2

ยังคงมีความรู้สึกของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และมีความระคนกันของความกลัวและความตื่นเต้น พวกนี้จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย แต่ในบางกรณีนักศึกษาก็รู้สึกเบื่อและไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพราะพวกนี้ถูกทอดทิ้ง และไม่ได้รับการเอาใจใส่ กระทั่งเกิดความรู้สึกขึ้นว่าตนเองเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นทางออกของนักศึกษาเหล่านี้ คือ การริเริ่มสร้างความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้น อาจเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น (Peer Culture)

(3) นิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 3

อันเนื่องมาจากนิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิม นิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเองเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในลักษณะที่สูงมาก สำหรับกลุ่มนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยกันเอง จะมีความคิดเห็นแตกแยกกันออกไปน้อยมาก กล่าวคือ มีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทัศนคติต่อมหาวิทยาลัยเป็นแบบเดียวกันกับ นิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 คือไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ รวมทั้งยังคงวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรงเช่นเคย

(4) นิสิตนักศึกษา ชั้นปีที่ 4

นิสิตนักศึกษาพวกนี้มีแนวโน้มที่จะหันเหความสนใจออกไปจากมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนิสิตนักศึกษาด้วยกันเอง โดยส่วนใหญ่แล้วจะสนใจเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตหลังสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยไปแล้ว

2.1.5 ความต้องการของนักศึกษา

การศึกษาถึงความต้องการของนักศึกษา ได้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความ ต้องการของนักศึกษากับจิตวิทยาการศึกษา พฤติกรรมศาสตร์และทฤษฎีความต้องการต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) นิสิตนักศึกษาต้องการให้คนอื่นมีมโนทัศน์ทางบวก และเป็นจริงของความสามารถของเขาในโลกของมหาวิทยาลัยและโลกกว้าง

(2) นิสิตนักศึกษาต้องการที่จะก้าวไปยังจุดที่ตนเองสามารถมองเห็นโครงสร้าง และความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของวิชาความรู้ที่เรียน อันจะทำให้เขาสามารถสร้างความคิด และการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

(3) นิสิตนักศึกษาต้องการเห็นความสัมพันธ์สอดคล้องของการศึกษาระดับสูงกับคุณภาพชีวิต และอยากมองเห็นชีวิตที่สัมพันธ์กับความคิดและการตัดสินใจใหม่ ที่เขาส่งสร้างขึ้น

(4) นิสิตนักศึกษาต้องการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ อันกระทบกระเทือนการดำเนินงานธุรกิจและการบริหารมหาวิทยาลัย

2.1.6 ลักษณะของนักศึกษาตามขั้นพัฒนาการ

สำเนาวิ ขจรศิลป์ ได้กล่าวถึงลักษณะของนักศึกษาตามขั้นพัฒนาการ¹ ดังนี้

1) การพัฒนาการทางร่างกาย

ช่วงวัยรุ่นตอนปลายและเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นช่วงของบุคคลที่มีความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว ในช่วงแรกของวัยนี้ถ้าได้รับเอาใจใส่ในเรื่องอาหาร การออกกำลังกาย และการพักผ่อน จะช่วยให้ร่างกายได้รับการพัฒนาที่สมบูรณ์ที่สุด

2) พัฒนาการทางอารมณ์

วัยรุ่นตอนต้นมักจะมีอารมณ์รุนแรง เช่น โกรธ กลัว และเจ้าคิดเจ้าแค้น ฯลฯ มักจะมีการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์บ่อยครั้ง ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายหรือผู้ใหญ่ตอนต้นบุคคลจะมีการพัฒนาการทางอารมณ์ดีขึ้น อารมณ์ที่มักจะมีปัญหาเกิดขึ้นในวัยนี้มี 2 ประการ คือ ความตึงเครียดและความวิตกกังวล

3) พัฒนาการทางสังคม

วัยรุ่นตอนปลายเป็นช่วงวัยที่ชอบการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักรับ ผิดชอบงาน ชอบอิสระ เริ่มหาประสบการณ์แปลกใหม่ บุคคลที่อยู่ในวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมให้มีพัฒนาการที่เกี่ยวกับทักษะในการปรับตัว ความจริงใจ ความสนใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การนับถือและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

4) พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

วัยรุ่นตอนปลายเป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการทางสมองสูงสุด จึงเป็นวัยที่มีความสามารถหลายอย่าง มีความจำได้ดี และมีความสามารถในการวิเคราะห์ทั้งรูปธรรมและนามธรรม

---

¹ สำเนาวิ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2538.

2.1.7 ทฤษฎีเพื่อการพัฒนาการศึกษา

ทฤษฎีเพื่อการพัฒนาการศึกษาของ ชิค เคอริง (Chickering's Theory of Student Development) กล่าวถึง การพัฒนาของบุคคลในช่วงอายุ 17-25 ปี ซึ่งเป็นช่วงพัฒนาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีประเด็นสรุปได้ดังนี้

1) พัฒนาการของบุคคลมีตลอดชีวิต ช่วงสำหรับการพัฒนาบุคคลบางลักษณะสามารถ สัมฤทธิ์ผลภายในช่วงอายุ 18-23 ปี มีความเหมาะสมในการพัฒนาบุคคล 3 ลักษณะ คือ

1. พัฒนาความสามารถ
2. การควบคุมอารมณ์ของตนเอง
3. ความเป็นตัวของตัวเอง

2) สภาพแวดล้อมมีผลต่อการพัฒนาบุคคลในช่วงอายุดังกล่าว มีผลในทางลบหรือ ทางบวกก็ได้ผลการพัฒนาในขั้นก่อน มีผลต่อการพัฒนาในขั้นหลังการพัฒนาในขั้นแรกไม่บรรลุ อาจพัฒนาให้บรรลุผลในช่วงหลังได้ในการพัฒนาบุคคลช่วงอายุ 17-25 ปี ควรบรรลุพัฒนาการ 7 ด้านดังนี้

1. การพัฒนาด้านความสามารถ (Developing Competence) ประกอบด้วย ความสามารถทางสติปัญญา ความสามารถทางร่างกายและการใช้มือ และความสามารถในด้าน สังคมและการติดต่อบุคคล

2. การควบคุมอารมณ์ (Managing Emotion) รวมถึงการทำความเข้าใจอารมณ์ ของตนเอง การปรับและควบคุมอารมณ์

3. การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง (Developing Autonomy) เป็นการพัฒนา ตัวของตัวเองจากวัยเด็ก วัยรุ่นสู่วัยผู้ใหญ่ ต้องควบคุมตนเอง และแก้ไขปัญหาตนเอง และ ช่วยเหลือตนเอง

4. การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง (Establishing Identity) เป็นการพัฒนา บุคลิกภาพของตนเองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะท่าทางและบทบาทให้สอดคล้องกับเพศของ ตน พัฒนาความสนใจในอาชีพ และการดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับตนเอง

5. การพัฒนาการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างไม่จำกัด (Freeing Interpersonal Relationship) เป็นการพัฒนาความอดกลั้น การยอมรับ นับถือบุคคลที่มีความ แตกต่างกับตนเองทั้งในด้านภูมิหลัง อุปนิสัย ค่านิยมและเชื้อชาติ

6. การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose) เป็นการบูรณาการเป้าหมายในอาชีพ งานอดิเรก ลักษณะการดำรงชีวิตเพื่อพัฒนาสู่เป้าหมายของชีวิตตนเอง

7. การพัฒนาบูรณภาพ (Developing Integrity) เป็นการบูรณาการทั้ง 6 ประเภทดังกล่าวและพฤติกรรมให้สอดคล้องกับค่านิยมต่างของตนเอง

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับที่พักอาศัย และการพักอาศัยของนักศึกษา

องค์การอนามัยโลก ให้ความหมายของที่พักอาศัยว่า คือ สิ่งปลูกสร้างที่มีโครงสร้าง และใช้วัสดุถาวร มีสิ่งสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อร่างกายและจิตใจของคนหรือกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ดังนั้นที่พักอาศัยจึงไม่ใช่เพียงที่พักพิง หรือเครื่องใช้สอยในตัวเรือนเท่านั้น หากต้องประกอบด้วย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมถึงบริการต่างๆ ที่จะเชื่อมโยงบุคคลเข้ากับชุมชน และยังรวมถึง ลักษณะการใช้พื้นที่ สภาพทำเลที่ตั้งความต่อเนื่องกับระบบของเมืองด้วย ที่พักอาศัยที่เหมาะสมจึงต้องมีองค์ประกอบทางกายภาพที่เหมาะสมอันหมายถึง สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ห้องพัก ที่นั่งพักผ่อน ห้องครัว ห้องทานอาหาร สถานที่ต้อนรับผู้มาเยี่ยมเยือน ห้องปฐมพยาบาล บริเวณสนาม ห้องน้ำ ห้องสุขา ทางเดิน ที่จอดรถ ห้องเก็บของ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สภาพแวดล้อมต่างๆ มีส่วนต่อการ สร้างและพัฒนาอุปนิสัย ความรับผิดชอบ คุณภาพชีวิตและช่วยส่งเสริมบรรยากาศทางการศึกษา

2.2.1 ลักษณะที่เหมาะสมของที่พักอาศัย

ลักษณะหรือคุณสมบัติของที่พักอาศัยที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต ควรเป็นสถานที่ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจได้ดังนี้

(1) ตอบสนองความต้องการทางร่างกาย เพื่อความเหมาะสมในการดำรงชีวิตและประกอบกิจกรรมต่างๆ นอกจากขนาดและองค์ประกอบของพื้นที่ใช้งานที่เหมาะสมแล้ว ลักษณะหรือคุณสมบัติของที่พักอาศัยที่เหมาะสมควรมีมาตรฐานด้านสภาวะความน่าสบายดังนี้

- การถ่ายเทอากาศที่ดี เพื่อให้มีอากาศบริสุทธิ์และไม่เกิดความชื้น ควรมีช่องทางระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่ปิดล้อมอาคาร

- อุณหภูมิ อุณหภูมิที่เหมาะสมควรเป็นที่ 71.5 ฟาเรนไฮน์ ความชื้นสัมพัทธ์ 20-50 เปอร์เซ็นต์
- แสงสว่าง ต้องมีแสงสว่างเพียงพอเพื่อความสะดวกในการทำงาน ปริมาณความสว่างเหมาะสมไม่เป็นอันตรายต่อดวงตา
- ปราศจากสิ่งรบกวนอื่นๆ ที่อาจก่อให้เกิดความรำคาญ และหากมีสิ่งรบกวนนี้ อย่างต่อเนื่องและยาวนานอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายและจิตใจได้ สิ่งรบกวนเหล่านี้ เช่น เสียง ฝุ่นละออง กลิ่น คิว

(2) ตอบสนองความต้องการทางจิตใจ เช่น การจัดบ้านเรือนให้เรียบร้อยสวยงาม สะอาดสงบ มีความร่มรื่นจากต้นไม้ ที่ตั้งที่เหมาะสม ไม่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม โรงพยาบาล ชุมชนเกินไป

(3) สามารถป้องกันอุบัติเหตุได้ ก่อสร้างด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ไม่เป็นเชื้อเพลิง มีระบบป้องกันอัคคีภัย ก่อสร้างถูกต้องตามหลักวิชาการ

(4) สามารถป้องกันโรคติดต่อ เช่น การกำจัดขยะ น้ำเสียจากครัวเรือน การจัดห้องครัว ห้องน้ำห้องส้วม การจัดหาน้ำดื่มที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ

ที่พักอาศัยควรมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา กล่าวคือ ควรมีพื้นที่ 150 ตารางฟุต ต่อนักศึกษา 1 คนแรก และเพิ่มขึ้น 100 ตารางฟุต ต่อนักศึกษา 1 คน ที่เพิ่มขึ้น ห้องน้ำห้องส้วม ต้องสะอาด มีขนาดที่เหมาะสม จำนวนห้องส้วมเฉลี่ยควรเป็นนักศึกษา 10 คนต่อ 1 ห้อง ที่อยู่อาศัยต้องไม่อยู่ห่างไกลจากสถานที่ศึกษามากเกินไป และต้องไม่อยู่ใกล้แหล่งที่มีสิ่งรบกวน หรือแหล่งอากาศเสีย หอพักนักศึกษาควรมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ห้องน้ำห้องส้วม ห้องทำกิจกรรม ห้องรับแขก ที่นั่งเล่น ห้องหรือสนามกีฬาพร้อมอุปกรณ์ ห้องอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ โรงอาหาร ห้องนอน โต๊ะ เติง ยาสวมัญประจำบ้าน น้ำดื่ม และควรจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม สร้างบรรยากาศที่จะช่วยขัดเกลาให้นักศึกษาให้มีพัฒนาการอันพึงประสงค์ ส่วนสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ เพื่อนร่วมห้อง เพื่อนร่วมที่พัก ผู้ดูแลที่พัก พฤติกรรมของนักศึกษา และการอยู่ร่วมกัน ต้องมีอิสระที่เหมาะสม ไม่มากจนรบกวนเสรีภาพของผู้อื่น

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา¹ ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า หอพักควรมี สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อเอื้อต่อการอยู่อาศัย การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศทางการศึกษา ดังนั้นหอพักควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีของใช้ที่ดี สวยงาม มี ระเบียบกฎเกณฑ์ให้ทุกคนถือปฏิบัติ การจัดสวัสดิการ ในหอพักต้องคำนึงถึงเป้าหมายในการให้ หอพักเป็นเครื่องมือพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพ จัดหอพักให้มีความสะดวกสบาย ปลอดภัย บริการสาธารณูปโภคสาธารณูปการเพียงพอกับความต้องการ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัก อาศัย สุขกายสบายใจพร้อมทั้งส่งเสริมบรรยากาศทางการศึกษา จัดบริการซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องใช้ บริการโภชนาการที่ถูกสุขอนามัยและราคาถูก จัดหน่วยบริการพยาบาลพร้อมอุปกรณ์ บริการให้คำปรึกษา บริการสอนซ่อมเสริม บริการด้านศาสนา และบริการด้านศิลปวัฒนธรรม

สามารถสรุปที่พักอาศัยที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาในเรื่องต่างๆได้ ดังนี้

(1) อาคารและสถานที่ตั้งหอพัก

สถานที่ตั้งของหอพักควรอยู่มุมใดมุมหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ที่มีทางสัญจรไปมาได้ สะดวก ไม่อยู่ใกล้แหล่งเสื่อมโทรม แหล่งมั่วสุม โรงงาน หรือสถานเริงรมย์ ถ้าเป็นไปได้ตัวอาคาร ควรสูงไม่เกิน 4 ชั้น และสามารถรับนักศึกษา เข้าพักอาศัยได้ประมาณ 300-500 คน

Rodgers² ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับขนาดของอาคารหอพักนั้น พบว่าหอพักที่มีขนาดใหญ่ และสูงเกิน 4 ชั้น โดยทั่วไปเป็นสภาพแวดล้อมที่ทำให้นักศึกษาต่างคนต่างอยู่ มีปฏิสัมพันธ์กัน น้อย มีผลการเรียนไม่ดี และมีการทำลายทรัพย์สินของหอพักมาก ภายในหอพักควรมีอากาศ ถ่ายเทได้ดี มีห้องน้ำเพียงพอกับจำนวนผู้พักอาศัย มีห้องพักผ่อน ห้องเล่นเกม ห้องศึกษา (Study

¹ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา., งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

² Rodgers, F.F. An integration of campus ecology and student development : The Olentangy Project. In D.G. Creamer and Associates (ed). College student development theory and practice for the 1990s. Alexandria : American College Personnel Association. 1990, อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการ นักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2539.

Rooms) ห้องอาหาร ห้องเก็บของ ห้องซักรีดเสื้อผ้า และห้องบรรยายเพื่อใช้ประชุมหรือจัดกิจกรรม นักศึกษาหรือจัดฝึกอบรมนักศึกษา ถ้าเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการสอนทางด้าน เทคโนโลยี ก็ ควรจัดห้องคอมพิวเตอร์และห้องเขียนแบบไว้บริการนักศึกษาด้วย ภายในห้องดังกล่าวควรมี อุปกรณ์ที่มีสภาพพร้อมที่ใช้งานได้ดี

Holahan & Wilcox ¹ พบว่าจากผลงานวิจัยหลายโครงการ หอพักที่สูงหลายชั้น และมี ระเบียบของหอพักยาวมากจะทำให้ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อหอ พักลดน้อยลง มีอัตราการเสื่อม โทรม และการถูกทำลายจากนักศึกษาสูง นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของหอพักน้อยลง แต่ นักศึกษามีอิสระมาก การดูแลก็ทำได้ยาก

Bickman, Teger, Gabriele, Mclaughlin, Berger & Sunaday ² พบว่าหอพักขนาดเล็ก และ ไม่สูงมากจะทำให้บรรยากาศสังคมดี มีความสนุกสนานผ่อนคลาย มีความเป็นมิตร มีความ อบอุ่นมากกว่าหอพักขนาดใหญ่

Baron, Mandel, Adams, & Griffin ³ กล่าวว่านอกจากขนาดและความสูงของหอพักแล้ว จำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้อง ก็ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษามาก จากผลการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างห้องพักที่ให้นักศึกษาพักอาศัยอยู่สองคนกับอีกห้องหนึ่งที่ให้

---

¹ Holahan&Wilcox. Residential satisfaction and friendship formation in high and low-rise student housing : A interaction analysis. Journal of Educational Psychology,70,(1978):237-241, อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การ พัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

² Bickman, Teger, Gabriele, Mclaughlin, Berger, & Sunaday. Dormitory density and helping behavior. Environment and Behavior 5, Z 1973) : 465 - 490 อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษม บัณฑิต, 2542.

³ Baron, Mandel, Adams, & Griffin. Effects of Social Density in University Residential Environments. Journal of Personality and Social Psychology,34,(1976) อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต, 2542.

นักศึกษาพักอาศัยอยู่สามคน พบว่านักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในห้องสามคนมีความรู้สึกว่ามีควมวุ่นวายสับสนมากขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาพักผ่อนหลับนอนและการศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาต้องใช้ความพยายามที่ต้องปรับตัวมากและใช้เวลาอยู่ในห้องน้อยลง

สำเนาวิ ขจรศิลป์¹ พบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับความหนาแน่นหรือจำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้องนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับหอพักนักศึกษาในประเทศไทยมาก เช่น ห้องพักที่มีขนาด 4 X 5 เมตร ออกแบบให้นักศึกษาพักอาศัยจำนวน 4 คน ซึ่งนับว่ามีความหนาแน่นมากกว่าหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอเมริกัน ซึ่งมีขนาดประมาณ 4 X 4 เมตร ออกแบบให้นักศึกษาพักอาศัยจำนวน 2 คน เมื่อจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นแต่จำนวนหอพักยังมีเท่าเดิม ห้องขนาด 4 X 5 เมตร ซึ่งมีขนาดเท่าเดิมแต่ได้จัดนักศึกษาพักอาศัยจำนวน 5 ถึง 6 คน และบางครั้งอาจถึง 7 คน โดยเปลี่ยนจากการใช้เตียงชั้นเดียวเป็นเตียงสองชั้นเพื่อให้สามารถบรรจุนักศึกษาอยู่ในห้องได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องพักมีมากมายแต่ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ นักศึกษาไม่สามารถพักผ่อนอย่างเพียงพอกับความ ต้องการ และไม่มีสมาธิที่จะศึกษาเล่าเรียน

Vinsel, Brown, Altman & Foss² พบว่าจากผลงานวิจัยหลายโครงการ การปรับสภาพแวดล้อมภายในหอพัก ซึ่งรวมถึงการจัดภายในห้องพักให้เป็นสัดส่วนของแต่ละบุคคล การตกแต่งภายในห้อง และบริเวณทั้งภายในและภายนอกหอพัก ให้มีชีวิตชีวา การปรับปรุงระบบการจัดนักศึกษาเข้าพักอาศัยในห้องเดียวกัน การปรับปรุงสภาพห้องพักให้เป็นกลุ่มๆ ประมาณกลุ่มละ 10 ห้อง เพื่อให้นักศึกษาเกิดทั้งความรู้สึกที่ได้พักอยู่ในที่ที่เป็นส่วนตัวและมีเพื่อนอยู่ด้วยเป็นกลุ่มๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในหอพักเพื่อให้นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยสนิทสนม เกิด ความสามัคคี การปรับสภาพแวดล้อม ดังกล่าวทำให้เกิดผลดีหลายประการ เช่น ทำให้การทำลายหอพักลดลง ทำให้นักศึกษาอยู่ในห้องพักมากขึ้น และทำให้นักศึกษาต้องการพักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัยมากขึ้น ทำให้ผลการศึกษานักศึกษาดีขึ้น

¹ สำเนาวิ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

² Vinsel, Brown, Altman & Foss . Privacy regulation, territorial displays, and effectiveness of individual functioning. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39, (1980) อ้างใน สำเนาวิ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

สำเนาวัลย์ ขจรศิลป์¹ พบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาไทย ได้แก่ การระบายอากาศ ทิศทางลม ทิศทางของแสงแดด สถานที่ตั้งของอาคาร ความสะอาด และมาตรการการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น เนื่องจากประเทศไทยตั้งอยู่ในบริเวณที่มีอากาศร้อน อาคารบางหลังอาจมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบก่อสร้าง เช่น การระบายอากาศ ทิศทางลม ทิศทางของแสงแดด ซึ่งทำให้ภายในห้องมีอากาศร้อนอบอ้าว ทำให้มีผลกระทบต่อการทำงาน และการพักผ่อนของบุคคล นอกจากนี้อาคารที่ตั้งอยู่ใกล้กับถนนที่มีการจราจรหนาแน่น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมอื่นๆ เช่น เสียง อากาศเป็นพิษ ซึ่งมีผลต่อสภาพร่างกาย และประสิทธิภาพการทำงานของบุคคล สำหรับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาคาร อันได้แก่ การรักษาความสะอาด และมาตรการรักษาความปลอดภัยก็เป็นปัญหาที่สำคัญ หอพักบางแห่งขาดการดูแลในเรื่องความสะอาดทั้งห้องน้ำและห้องนอน ย่อมมีผลกระทบต่อสุขภาพของนักศึกษา นอกจากนี้หอพักที่มีขนาดใหญ่มีความสูงมาก โดยทั่วไปยังขาดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเตือนภัยในกรณีที่เกิดอัคคีภัย ซึ่งมีผลโดยตรงต่อชีวิตของนักศึกษา

(2) สิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก

สิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก ทั้งในห้องพัก และบริเวณหอพัก สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก ควรมีเตียงนอน ที่นอน หมอน และเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบ จึงควรจัดหาผ้าปูที่นอน และ ปลอกหมอน พร้อมบริการซักรีดให้ทุกอาทิตย์ ของใช้ในห้องพักที่สำคัญ ได้แก่ โต๊ะเขียนหนังสือพร้อมเก้าอี้ คอมพิวเตอร์สำหรับดูหนังสือ ชั้นวางหนังสือ และตู้ใส่เสื้อผ้า เป็นต้น สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณหอพัก ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ โทรทัศน์ โทรทัศน์สาธารณะ โทรทัศน์ทางไกล น้ำดื่ม หนังสือพิมพ์รายวัน และ ตู้ยาประจำหอพัก เป็นต้น

---

¹ สำเนาวัลย์ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

(3) การจัดบริการอาหารในหอพัก

หอพักนักศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่ได้จัดอาหารไว้บริการนักศึกษา แต่หอพักนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งก็จัดอาหารไว้บริการนักศึกษาในหอพัก โดยได้จัดสถานที่จำหน่ายอาหารไว้ให้ผู้ที่ต้องการจำหน่ายอาหารมาทำการประกอบอาหารจำหน่ายให้แก่นักศึกษา หอพักที่มีอาหารจำหน่ายแก่นักศึกษานั้นเป็นหอพักที่ตั้งอยู่ไกลจากโรงอาหาร จึงเป็นการไม่สะดวกสำหรับนักศึกษาในหอพักที่ต้องเดินทางไปรับประทานอาหารที่โรงอาหาร การประกอบอาหารเพื่อจำหน่ายในหอพัก มักทำให้บริเวณหอพักสกปรก กลิ่นจากการประกอบอาหาร ยังก่อให้เกิดบรรยากาศที่ไม่ดีในบริเวณหอพักอีกด้วย

การจัดบริการอาหารในหอพักจึงต้องคำนึงถึงความสะอาดเป็นประการสำคัญ การจัดระบบที่ดีสำหรับการทิ้งขยะ เศษอาหาร และน้ำล้างภาชนะเป็นสิ่งจำเป็นมาก นอกจากนั้น สถานที่ประกอบอาหารและสถานที่จำหน่ายอาหารควรจัดให้มีความสะอาดสวยงาม และพยายามป้องกันไม่ให้เกิดกลิ่นจากการประกอบอาหารรบกวนผู้อยู่อาศัยในหอพัก การประกอบอาหารก็ควรยึดหลักการสุขาภิบาลอาหารเพื่อให้อาหารมีความสะอาดที่ปราศจากเชื้อโรคและสารพิษ ผู้ประกอบอาหารและผู้เกี่ยวข้องกับจำหน่ายอาหารควรได้รับการตรวจรักษาโรคติดต่ออยู่อย่างสม่ำเสมอ บริการหอพักควรกำหนดระเบียบการแต่งกายของผู้ประกอบอาหารและผู้จำหน่ายอาหารให้มีความสะอาดและถูกสุขลักษณะ การจัดการที่เกี่ยวกับการจัดบริการอาหารในหอพักเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนต้องอาศัยความรู้ในด้านสุขาภิบาลอาหารและต้องคอยดูแลอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประทานอาหารที่สะอาด โดยไม่ทำให้บริเวณหอพักสกปรกอันเนื่องมาจากการจัดจำหน่ายอาหารในหอพัก

(4) นักศึกษาและบุคลากรของบริการหอพัก

สภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งมีชีวิตที่สำคัญที่สุด คือ คน อันได้แก่นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก และบุคลากรของบริการหอพัก การจัดนักศึกษาเข้าห้องพักแต่ละห้องควรให้มีความเหมาะสมกับขนาดของห้องพัก นักศึกษาหนึ่งคนควรใช้พื้นที่ในห้องพักประมาณ 5 - 7 ตารางเมตร ถ้านักศึกษาอยู่กันอย่างแออัด ก็เกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาล่าเรียนของนักศึกษาดังที่เป็นปัญหาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐหลายแห่งในปัจจุบัน สำหรับบุคลากรของบริการหอพักนั้นควรมีจำนวนที่เพียงพอและมีความรู้ความสามารถที่จะทำให้งานหอพักนักศึกษา บรรลุตามวัตถุประสงค์

(5) ชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาในหอพัก

บุคลากรของบริการหอพักต้องจัดและดำเนินการให้นักศึกษามีความสะดวก สบายและปลอดภัย ต้องขจัดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นกับหอพักนักศึกษาหลายแห่ง เช่น การพ่น การเสพของมีนเมา และยาเสพติด ตลอดจนปัญหาทางเพศ บุคลากรของหอพักต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้นักศึกษาอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และปฏิบัติตามระเบียบของหอพักอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้หอพักนักศึกษามีบรรยากาศส่งเสริมต่อการเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

(6) กิจกรรมนักศึกษาในหอพัก

บริการหอพักนักศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริมให้นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก ช่วยกันจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวของนักศึกษา และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนักศึกษาเนื่องจากกิจกรรมนักศึกษามีมากมายหลายประเภท กิจกรรมโดยทั่วไปมีประโยชน์แก่นักศึกษามาก แต่กิจกรรมบางอย่าง เช่น กิจกรรมการต้อนรับน้องใหม่ในหอพักที่ใช้วิธีการรุนแรง คือ มีการใช้คำพูดข่มขู่ มีการบังคับขู่เข็ญและลงโทษน้องใหม่ ด้วยวิธีการต่างๆ เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาแก่นักศึกษาใหม่และบุคลากรของบริการหอพักมาก หอพักนักศึกษาที่มีปัญหาดังกล่าว ควรหาทางแก้ไข ส่วนหอพักที่ยังไม่มีปัญหาก็ควรหาทางป้องกันไม่ให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่ ด้วยวิธีการรุนแรงดังกล่าว สำหรับกิจกรรมที่ควรส่งเสริมให้นักศึกษาในหอพักจัดขึ้น มีดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบและทำงานร่วมกัน ตามระบอบประชาธิปไตย งานหอพักควรสนับสนุนให้ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการประจำหอพัก เพื่อร่วมมือประสานงานกับบุคลากรของบริการหอพักและจัดกิจกรรมต่างๆ ในหอพัก

2) กิจกรรมด้านวิชาการ เนื่องจากบริการหอพักได้จัดสถานที่ เช่น ห้องสำหรับศึกษา ห้องฝึกอบรม หรือห้องบรรยายไว้แล้ว นักศึกษาจึงมีความสะดวกที่จะใช้สถานที่ดังกล่าว เพื่อจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมวิชาพื้นฐาน ที่นักศึกษามักมีปัญหา เช่น วิชาเคมี วิชาคณิตศาสตร์ และ วิชาสถิติ เป็นต้น นักศึกษาอาจศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาทบทวนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) กิจกรรมด้านกีฬา การพักอาศัยในหอพักของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณวิทยาเขต ทำให้นักศึกษามีโอกาสใช้สถานที่และอุปกรณ์ด้านกีฬาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเล่นกีฬาอย่างเต็มที่ ภายในบริเวณหอพักยังมีห้องเล่นเกม ซึ่งโดยทั่วไปเป็นเกมเบาๆ เช่น เทเบิลเทนนิส และหมากระดานประเภทต่างๆ จึงควรส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย และส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างหอพักต่างๆ เพื่อเสริมสร้างเจตคติ และ ทักษะในการเล่นกีฬาให้แก่นักศึกษา

4) กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม หอพักนักศึกษาโดยทั่วไปมีนักศึกษาจากภาคต่างๆมาอยู่ร่วมกัน การส่งเสริมกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมจึงทำได้ง่าย โดยส่งเสริมให้นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาจากภาคต่างๆของประเทศ เช่น ภาคเหนือ ภาคอีสานหรือภาคใต้ได้จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น อาหาร การแต่งกาย และ การละเล่น เป็นต้น นอกจากนี้วัฒนธรรมประจำภาค ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวันสำคัญของชาติ เช่น วันวิสาขบูชา วันสงกรานต์ก็ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้ร่วมกันจัดกิจกรรมขึ้นเป็นประจำ สำหรับวัฒนธรรมต่างชาติที่สำคัญที่นักศึกษาควรรู้ ได้แก่ วัฒนธรรมของญี่ปุ่น อเมริกัน อังกฤษ และเยอรมัน เป็นต้น ซึ่งอาจส่งเสริมให้นักศึกษาจัดฉายภาพยนตร์ หรือวีดีโอในวันสุดสัปดาห์

5) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ เนื่องจากชมรมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ของนักศึกษาโดยทั่วไปออกไปทำกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ภายนอกสถาบัน โดย การไปช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดาร การบำเพ็ญประโยชน์ภายในสถาบันอุดมศึกษาจึงมีน้อยมาก จึงควรส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ภายในสถาบัน เช่น การร่วมมือทำความสะอาดบริเวณสถาบัน หรือการจัดให้มีการประกวดความสะอาดและความเป็นระเบียบระหว่างหอพักต่างๆ หรือการปลูกต้นไม้ภายในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อนักศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนนักศึกษาไม่มาก การจัดกิจกรรมนักศึกษาในหอพักควรพิจารณากิจกรรมนักศึกษาทั้งหมดของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อไม่ให้เกิดการจัดกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างกิจกรรมนักศึกษาในหอพักกับกิจกรรมที่ องค์การนักศึกษา สโมสรนักศึกษา หรือชมรมนักศึกษาจัดขึ้น

สำเนาวี ขจรศิลป์ กล่าวว่าสภาพแวดล้อมของหอพักนักศึกษาที่ขาดการเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายหอพักปล่อยให้หอพักนักศึกษาเป็นแหล่งมั่วสุมทางอบายมุข เช่น มีการดื่มสุรา และเล่นการพนัน เมื่อนักศึกษาดื่มสุราจนมีอาการมึนเมา ก็อาจเกิดการทะเลาะวิวาท หรืออาจมีการทำลายทรัพย์สินของหอพัก การเล่นการพนัน ยิ่งก่อให้เกิดปัญหาการลักขโมยตามมาอีกด้วย

การป้องกันปัญหาทางวินัยของนักศึกษาในหอพัก นักศึกษานั้น ควรเริ่มตั้งแต่การจัดนักศึกษาเข้าหอพัก ถ้าไม่ใช่หอพักที่มีความจำเป็นทางด้าน การเรียนการสอน เช่น หอพักของ คณะ แพทยศาสตร์หรือพยาบาลศาสตร์ ก็ควรจัดให้นักศึกษาหลายๆคณะวิชาอยู่ร่วม กัน ในห้องพักแต่ ละห้องก็ควรจัดให้นักศึกษาต่างคณะวิชาและต่างชั้นปีอยู่ ด้วยกัน เพื่อให้แต่ละห้องมีรุ่นพี่รุ่นน้อง และมีเพื่อนต่างคณะวิชา นอกจากนั้นก็ควรส่งเสริมให้นักศึกษาในแต่ละหอพักทำกิจกรรม นักศึกษาร่วมกันส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกันสร้างสังคมในหอพักให้เป็นสังคมที่มีความอบอุ่น ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้วยวิธีการดังกล่าวย่อมทำให้นักศึกษา อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ปัญหาการทำลายทรัพย์สินของหอพัก ปัญหาลักขโมย ปัญหาการ ทะเลาะวิวาท ก็ย่อมจะลดลงเป็นอันมาก การจัดให้นักศึกษาต่างคณะวิชาอยู่ร่วมกันทำให้นักศึกษามีความสนิทสนมกัน จึงเป็นการป้องกัน การทะเลาะวิวาทของนัก ศึกษาระหว่างคณะวิชา ได้เป็นอย่างดี การจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา จึงเป็นวิธีการป้องกันปัญหาทางวินัย นักศึกษาที่ได้ผลดีอีกวิธีหนึ่ง

2.2.2 สภาพการพักอาศัยของนักศึกษา

ประกอบ คูปรัตน์ ได้กล่าวถึงสภาพการพักอาศัยของนักศึกษา ว่าสภาพที่พักอาศัยและการเดินทางมาเรียนสถาบันอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา จึงได้จัดประเภทของนักศึกษาตามสภาพการพักอาศัยออกเป็น 3 กลุ่ม¹ คือ

1) กลุ่มพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

กลุ่มนี้จะเดินทางมาเรียนแบบเข้าไปเย็นกลับ หรือแบบที่ต้องเดินทางไปเรียน (Commuting Student) กลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่พ่อแม่เดือดร้อนน้อยที่สุดในแง่การเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายหรือความเป็นห่วงใยบุตรหลานของตน ยกเว้นในกรณีที่สถานศึกษาอยู่ห่างไกลจากบ้านของตนมาก ๆ

2) กลุ่มพักอาศัยอยู่ในหอพักของสถาบัน

กลุ่มนี้มีบ้านพักอยู่ไกลจากสถาบันเกินกว่าที่จะเดินทางไปกลับได้ หรือต้องการความเป็นอิสระจากพ่อแม่หรือต้องการชีวิตที่สนุกสนาน นักศึกษากลุ่มนี้จะมีค่าใช้จ่ายที่สูงเพราะต้องจ่ายค่าที่พัก ค่าอาหาร และหากสถาบันการศึกษาอยู่ไกลจากแหล่งชุมชนก็จะมีโอกาสในการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน

3) กลุ่มพักอาศัยอยู่ในบ้านพักอิสระนอกเขตสถาบันการศึกษา

กลุ่มนี้คล้ายกับกลุ่มที่อยู่บ้านกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองตรงที่ไม่ต้องอยู่ในบริเวณสถาบัน อยู่นอกระเบียบของการพักอาศัย แต่ในขณะเดียวกันก็เหมือนพวกที่พักอยู่ในหอพักของสถาบันตรงที่อยู่อย่างอิสระและอาจมีอิสระมากกว่า กลุ่มนี้อาจเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าหรือน้อยกว่ากลุ่มที่พักในมหาวิทยาลัยก็ได้แล้วแต่การเลือกที่พักหรือโอกาส

---

¹ ประกอบ คูปรัตน์. นิสิตนักศึกษา. ความเป็นผู้นำ เป้าหมายและอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

2.2.3 ประเภทของหอพักนักศึกษา

หอพักนิสิตนักศึกษาในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา มีหอพักหลายประเภท แต่ละประเภทก็มีรูปแบบในการบริหารงานและความ เป็นอยู่ของนักศึกษาผู้พักอาศัยแตกต่างกัน ประเภทของหอพักนักศึกษาที่เป็นแบบอย่างของหอพักนักศึกษาในประเทศต่างๆ¹ มีดังต่อไปนี้

1) ดอร์มิตอรี (dormitory)

เป็นหอพักรุ่นแรกที่มีการสร้างหอพักทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและในประเทศไทย หอพักประเภทนี้เป็นหอพักที่มีขนาดเล็ก สถาบันอุดมศึกษาได้จัดสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บริการนักศึกษาในด้านที่พัก อาหาร และการอบรมระเบียบวินัยนักศึกษา

2) เรสซิเดนซ์เฮียลฮอลล์ (residential hall)

เป็นหอพักนิสิตนักศึกษาขนาดใหญ่มาก สามารถรับนักศึกษาเข้าพักอาศัยได้มากกว่า 1,000 คน หอพักประเภทนี้มีบุคลากรซึ่งรับผิดชอบดำเนินงานหอพัก 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายจัดการด้านที่พักและอาหารและฝ่ายที่ปรึกษา ซึ่งมีหน้าที่คอยดูแลให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำแก่นักศึกษา จึงทำให้การพัฒนานักศึกษาในหอพักได้ผลดี

3) แฟรเทอรินิตี้ (fraternity)

เป็นหอพักนักศึกษาชาย ซึ่งได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1776 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ประกาศอิสรภาพในวันที่ 4 กรกฎาคม ต่อมาในวันที่ 5 ธันวาคม ผู้ปกครองของนักศึกษาในกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นผู้ที่มีฐานะดีได้รวบรวมเงินจัดตั้งหอพักนักศึกษาขึ้นหลังหนึ่งที่วิทยาลัยวิลเลียมและแมรี (William and Mary College) พวกนี้จะปกครองกันเอง มีการอบรมมารยาทระเบียบวินัย เน้นการเป็นผู้ดี และมีผลการเรียนที่ดี รุ่นพี่จะคอยช่วยเหลือด้านการเรียนรุ่นน้อง มีธรรมเนียมประเพณีในหอพักกันเอง ซึ่งส่งเสริมทักษะในการเข้าสังคม มักมีผู้ใหญ่ดูแล 1 คน

---

¹ สำเนาฯ ขจรศิลป์. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

4) เซอร์อริที (sorority)

เป็นหอพักนักศึกษาหญิง ซึ่งมีรูปแบบและแนวทางเดียวกับหอพักแบบแพรเทอร์นิตี้ ตั้งขึ้นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยเวอร์มอนท์ (the University of Vermont) ในปีค.ศ.1875 โดยตั้งชื่อสมาคมว่า ฟาย เบตา แคปปา (Phi Beta Keppa) เช่นเดียวกับสมาคมแรกของหอพักนักศึกษาชาย

5) หอพักประเภทช่วยเหลือกันเอง (cooperative house)

เป็นหอพักประเภทประหยัดที่นักศึกษาต้องช่วยกันดำเนินกิจการของหอพักเองทั้งหมด นักศึกษาจึงมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่ยากจนหรือนักศึกษาที่ต้องทำงานช่วยเหลือตนเอง ทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆในหอพัก ดูแลกันเอง มีระบบแบ่งงานกันทำ

6) หอพักสหศึกษา (coeducational housing)

เป็นหอพักที่จัดแบบสหเพศ มีทั้งนักศึกษาชายและหญิงในหอเดียวกัน ใช้โรงอาหาร ห้องสมุด และบริเวณต่างๆด้วยกัน นอกจากนี้มีบริการด้านต่างๆ ยังมีคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมโปรแกรมต่างๆสำหรับนักศึกษาอีกด้วย หอพักประเภทนี้มีด้วยกัน 3 รูปแบบ คือ

- เป็นหอพักขนาดใหญ่ที่มีสองอาคาร โดยมีโรงอาหารอยู่ระหว่างกลาง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพักอาศัยอยู่ในแต่ละอาคาร แต่ใช้โรงอาหารร่วมกัน
- นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพักอยู่ในอาคารเดียวกัน แต่อยู่คนละชั้นของอาคาร โดยใช้โรงอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักร่วมกัน
- นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพักอยู่ในอาคารเดียวกัน แต่พักอยู่คนละห้อง และใช้โรงอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆร่วมกัน

7) ศูนย์ศึกษาและอาศัย (living learning center)

เป็นหอพักประเภทที่เน้นการส่งเสริมการศึกษา ตัวอาคารมีขนาดใหญ่ซึ่งแยกออกเป็นสองส่วน สำหรับที่พักอาศัยของนักศึกษาชายส่วนหนึ่ง และนักศึกษาหญิงอีกส่วนหนึ่ง โดยมีโรงอาหารอยู่ระหว่างกลาง ภายในอาคารมีชั้นเรียนหลายชั้น มีห้องปฏิบัติการและห้องทำงานของอาจารย์ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน (Michigan State University) ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่ได้นำเอาแนวความคิดเรื่องศูนย์ศึกษาและอาศัยมาใช้ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกนตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา ในหน้าหนาวมีหิมะมากและอากาศหนาวเย็นมาก แนวความคิดที่จัดที่พักอาศัยและชั้นเรียนอยู่ภายในอาคารเดียวกันก็เพื่อช่วยในศึกษาในศูนย์ที่พักอาศัย ซึ่งมีจำนวนมากได้เข้าชั้นเรียนด้วยความสะดวกสบาย นอกจากนี้

เรื่องการศึกษาแล้ว หอพักประเภทนี้ยังจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนานักศึกษาในรูปแบบต่างๆอีกมากมาย

8) หอพักสำหรับผู้เรียนประจำ (residential college)

เป็นหอพักที่ได้รับแนวความคิดที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยที่ได้ผู้เรียนอยู่ประจำจากประเทศอังกฤษ เป็นหอพักที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งอาจเป็นอาคาร 2-4 หลังติดกัน เป็นที่ตั้งของคณะวิชา ในตึกจะมีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องทำงานอาจารย์ ห้องพักอาจารย์ ห้องพักนักศึกษา และที่รับประทานอาหารร่วมกัน หอพักประเภทนี้มุ่งให้การศึกษาอบรมแก่นักศึกษาทั้งทางด้าน การศึกษาวิชาชีพ ทักษะในสังคมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

9) ห้องเช่าในวิทยาเขต (university apartment)

เป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแถว 2 ชั้น สร้างขึ้นในบริเวณมหาวิทยาลัย สำหรับนักศึกษาที่มีครอบครัวแล้วเช่าอยู่อาศัยเพื่อได้ศึกษาเล่าเรียนอย่างสะดวกสบาย โดยเสียค่าเช่าในราคาที่ถูกกว่าที่พักเอกชน

10) หอพักภายนอกวิทยาเขต (off-campus housing)

อาจเป็นหอพักหรือบ้านเช่าของเอกชน ซึ่งตั้งอยู่ภายนอกวิทยาเขต สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหอพักเอกชนที่อยู่ใกล้เคียงไว้บริการแก่นักศึกษา

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยต่างประเทศ

Leydon, Ralph C.¹ ได้กล่าวถึงการวิจัยของวิทยาลัย Stephens เกี่ยวกับแผนการทดลองประสิทธิภาพของการอยู่หอพัก กับการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หอพักที่ใช้ในการทดลองเป็นหอพักใหม่ ซึ่งมีที่ทำการของอาจารย์ ห้องเอนกประสงค์สำหรับการเรียนและการพักผ่อน โดยมีการวางแผนที่จะใช้หอพักเป็นที่ รวมกลุ่มระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ สำหรับโครงการเรียนที่หอพักจะจัดขึ้นเป็นพิเศษจากการเรียนปกติ โดยจะเปิดวิชาที่เป็นพื้นฐานในการเรียนของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน และ คณาจารย์ผู้สอนจะประสานงานกันอย่างใกล้ชิด สำหรับวัตถุประสงค์ที่วางไว้นั้นจะเป็นแนวทางในการอธิบายถึง กิจกรรมในการวางแผนการศึกษาในหอพัก โดยคาดหวังไว้ว่าจะประสบความสำเร็จ วัตถุประสงค์ซึ่ง Leydon กล่าวไว้มี 11 ประการ ดังนี้ คือ

- (1) สร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา
- (2) เพื่อรื้อให้เกิดการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
- (3) เพื่อผสมผสานระหว่างการเรียนรู้และการอยู่อาศัยในหอพัก
- (4) เพื่อคิดค้นหารูปแบบใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน
- (5) เพื่อพัฒนาและทดลองวิธีการสอน
- (6) เพื่อศึกษาถึงการใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการสอน
- (7) เพื่อขจัดความซ้ำซ้อนของหลักสูตรและวิชาการต่างๆ
- (8) เพื่อทดลองใช้เวลาสำหรับการสอน การให้คำปรึกษา และกิจกรรมนอกห้องเรียน
- (9) เพื่อให้คณาจารย์มีความคล่องตัว สามารถยืดหยุ่น เวลาในการสอน
- (10) เพื่อผสมผสานการให้คำปรึกษากับการสอนของอาจารย์
- (11) เพื่อทดลองโครงการการจัดห้องเรียนพิเศษ

จากการทดลองครั้งนี้ ปรากฏว่าผลของการทดลองโครงการนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และเป็นนวัตกรรมที่น่าสนใจมาก

---

¹ Leydon, Ralph C. "Residence Hall as an Integral Part of the Learning Environment." Current Issues the Higher Education ,1966.

Blackman¹ ได้กล่าวถึง งานวิจัยของวิทยาลัย Justin Michigan ซึ่งได้จัดตั้งหอพักขึ้นใหม่ โดยมีโครงสร้างของหอพักแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นหอพักนิสิตนักศึกษาชาย ส่วนที่เป็นหอพักสำหรับนิสิตนักศึกษาหญิง และศูนย์ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างหอพักทั้งสอง ในศูนย์ประกอบด้วย บาร์ ห้องอาหาร ห้องนันทนาการ ห้องเรียน ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ ที่ทำการของคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ห้องประชุม และห้องสมุด การทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะพยายามยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ในด้านวัฒนธรรม และสติปัญญาแก่ผู้พักอาศัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว หอพักจึงต้องมีบรรยากาศที่จะส่งเสริมวัฒนธรรมและสติปัญญา โดยจัดห้องสมุด ห้องทำงานของสภานิสิตนักศึกษา ห้องให้คำปรึกษา ที่ทำการของอาจารย์ที่ปรึกษา การเปิดวิชาเรียนในหอพัก และกิจกรรมร่วมหลักสูตร โดยนิสิตนักศึกษาชายและหญิงจะใช้สถานที่ที่ศูนย์นี้ร่วมกัน

Latta² ได้ศึกษาเรื่อง การคาดการณ์และมุมมองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของหอพักของมหาวิทยาลัย โดยใช้ University Residence Environment Scal (URES) เป็นตัววัด ใช้ T-Test 2 ด้าน ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 10 ตัวแปรย่อยของ URES นอกจากนั้นได้ใช้ Multiple Linear Regression ในการวิเคราะห์ โดยมีตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ คือ เพศ, ที่ตั้งของวิทยาเขต, ชาติพันธุ์, วิชาเอก, เกรดเฉลี่ยที่คาดหวังไว้, ที่พักอาศัย และขนาดของชั้นเรียนขณะเรียนที่โรงเรียนมัธยม ผลการศึกษาสรุปได้ว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอยู่มากในเรื่องความคาดหวังและมุมมองของ นักศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของหอพักมหาวิทยาลัย แม้ว่าจะไม่สามารถนับออกมาได้อย่างชัดเจน จากตัวแปรทั้ง 7 ตัวก็ตาม

---

¹ Blackman Edward B., "Residence Hall as an Inteligent Part of the Learning Environment." Current Issue In Higher Education , 1966.

² Latta ,Stanley Engene, "Prediction and perception of the residence hall environment by entering University Freshmen." Entering Freshmen, Pennsylvania Sta te University). (DED dissertation, The Pennsylvania State University, 1992.

Hetzel¹ ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการปรับปรุงหอพักที่มีผลต่อมุมมองของนักศึกษาในเรื่องสภาพแวดล้อมทางสังคมและด้านการอยู่อาศัย โดยมุ่งที่จะตรวจสอบความแตกต่างในเรื่องสภาพแวดล้อมทางสังคมและการอยู่อาศัยในหอพักของนักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษาปีที่ 1-2 ที่อยู่อาศัยในหอพักที่มีการปรับปรุงให้เป็นตึกสูง และกลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาปีที่ 1-2 ที่อยู่อาศัยในหอพักที่ไม่มีการปรับปรุงเหมือนกลุ่มที่ 1 โดยมีจำนวนประชากรที่สุ่มทั้งสิ้น 134 คน จากนักศึกษาที่อาศัยในหอพักที่เป็นตึกสูงของมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน ไวท์วอเตอร์ บรรยากาศทางสังคมจะถูกวัดโดยเปรียบเทียบคะแนนจากสเกลจำนวน 10 สเกล ของการวัดสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของมหาวิทยาลัย (University Residence Environment Scale (URES)) และวัดจากแบบฟอร์ม นอกจากนี้ใช้แบบฟอร์มที่ให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับหอพัก (RHIF) ในการวัดสภาพแวดล้อมที่ต่างกันระหว่างหอพักที่ได้รับการปรับปรุงเปลี่ยน นแปลงกับหอพักที่ไม่ได้รับการปรับปรุงดังกล่าว มีการตั้งสมมติฐานว่าลักษณะการออกแบบเพื่อปรับปรุงหอพักนั้นจะมีผลอย่างเห็นได้ชัดต่อมุมมองหรือการรับรู้ของนักศึกษาในเรื่องสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัย จากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน และค่าสถิติ ANOVAS ได้ชี้ถึงระดับของนัยสำคัญในภาคการปฏิเสธอยู่ที่ 0.05 ผลลัพธ์ที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนน URES ในระหว่างนักศึกษา 2 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น พบว่า

1. นักศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งอยู่ในหอพักที่ไม่ได้ปรับปรุงเป็นตึกสูงให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม ผลกระทบอื่นๆ รวมทั้งผลทางอารมณ์ ความรู้สึก มากกว่านักศึกษาปีที่ 1 และ 2 กลุ่มที่อาศัยในหอพักที่ถูกปรับปรุงให้เป็นตึกสูง
2. นักศึกษาปีที่ 2 ทั้งที่อาศัยในหอพักที่ถูกปรับปรุงให้เป็นตึกสูง และที่อาศัยในหอพักที่ไม่ได้ปรับปรุงเป็นตึกสูงให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก (มากกว่านักศึกษาปีที่ 1)
3. นักศึกษาปีที่ 1 ที่อาศัยในหอพักที่ไม่ได้ปรับปรุงเป็นตึกสูง และนักศึกษาปีที่ 2 ที่อยู่ในหอพักที่ถูกปรับปรุงให้เป็นตึกสูง ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆ

---

¹ Hetzel ,Robert John. “The effects of residence hall renovation on student perceptions of social climate and living environment.” Ph.D. dissertation University of Northern Colorado, 1994.

ผลสรุปที่ได้จากแบบฟอร์มที่ให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับหอพัก (RHIE) ระบุว่านักศึกษา ปีที่ 1 และ 2 ที่อยู่อาศัยในหอพักที่ได้รับการปรับปรุงเป็นตึกสูงได้ให้ความสำคัญกับ สภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก มากกว่านักศึกษาที่อยู่ในหอพักที่ไม่ได้ถูกปรับปรุงให้เป็นตึกสูง

Pilgreen¹ ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างความพอใจและการรักษา สภาพแวดล้อมที่ดีในหอพักของมหาวิทยาลัยมิสซิสซิปปี โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาต้องการ จะทราบว่า การรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในหอพักของมหาวิทยาลัยนั้น มาจากความพึงพอใจส่วนบุคคลของนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพักนั้นๆ ใช่หรือไม่ โดยได้ทำการสำรวจความ มเห็นของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ซึ่งอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยมิสซิสซิปปี ระหว่างฤดูใบไม้ผลิในปี 2537 โดยส่งแบบสำรวจไปยังนักศึกษา จำนวน 2,449 คน จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้ ค่า ความแปรปรวนและ Manova Test พบว่าข้อมูลสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ ค่าความแตกต่าง ที่พบจะเปลี่ยนแปลงไปตาม เพศ ที่ตั้งของหอพัก และชั้นเรียน โดยภาพรวมแล้วการวิจัยครั้งนี้ สนับสนุนแนวความคิดที่ว่าหน้าที่ในการรักษาสภาพแวดล้อมของหอพักขึ้นอยู่กับความพอใจของ นักศึกษาแต่ละคน และยังมีปัจจัยอื่นที่มากกว่าความพอใจที่นักศึกษาจะรักษาหรือรักษาสภาพแวดล้อมของหอพัก (แต่การศึกษานี้ไม่ได้ระบุว่าคืออะไร)

Marcellino² ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างสภาพแวดล้อมของหอพัก กับระดับของการพัฒนาทางความรู้ เพศ และระดับชั้นปี (ปีที่ 1 ,2 ,3 และปีที่ 4) การศึกษานี้มุ่งที่จะศึกษามุมมองหรือความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมของหอพักซึ่งมุมมองครั้งนี้จะสัมพันธ์กับระดับของการพัฒนาความรู้ เพศ และ ระดับชั้นปี (ปีที่ 1 ,2 ,3 และ 4) นอกจากนั้นสภาพของห้องเรียนก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ สภาพแวดล้อมของหอพักด้วย ในการศึกษานี้ใช้ผู้สำรวจที่เป็นนักศึกษาชายและหญิงในระดับ

---

¹ Pilgreen ,George Thomas, “Satisfaction as a function of person and environment fit : A comparison between satisfaction and retention in the residence halls at mississippi state university 1994.” Ph.D. dissertation ,Mississippi State University,1995.

² Marcellino ,Irma Gale, “An examination of student's perceptions of their residence hall environment in relationship to level of cognitive development gender and class.” EDD. Dissertation ,The George Washington University,1993.

ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 61 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็น และมุมมองของนักศึกษา อื่นๆที่อาศัยอยู่ในหอพัก และใช้ The Measure of Epistemological Reflection (Taylor ,1983) เป็นตัววิเคราะห์ถึงระดับของการพัฒนาทางความรู้ของนักศึกษาเหล่านั้น และใช้ Correlational-factorial design ปนกันไปในการทดสอบสมมติฐาน 4 ข้อ คือ

1. นักศึกษาที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมีมุมมองในเรื่องสภาพแวดล้อมของหอพัก มหาวิทยาลัยแตกต่างกันไป
2. เพศที่แตกต่างกัน (ชาย-หญิง) จะทำให้มุมมองเรื่องสภาพแวดล้อมของหอพัก ในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันไป
3. นักศึกษาที่มีระดับของการพัฒนาทางความรู้จะมีมุมมองเกี่ยวกับเรื่อง สภาพแวดล้อมของหอพักในมหาวิทยาลัยแตกต่างกันไป
4. นักศึกษาที่มีระดับเกรดการเรียนรู้อยู่ในชั้นที่ใดระดับของการพัฒนา ทาง ความรู้จะเพิ่มสูงขึ้น

ผลการศึกษพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีมุมมองหรือความคิดสภาพแวดล้อมของหอพักมี ส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมากกับการพัฒนาทางด้านความรู้ เพศหญิงจะให้ความสำคัญใน สภาพแวดล้อมของหอพักมากกว่าเพศชายและมีปัจจัยทางด้านความรู้ อารมณ์ เข้ามาเกี่ยวข้อง ด้วย ในขณะที่เพศชายจะให้ความสำคัญกับความต้องการเป็นอิสระส่วนตัวมากกว่า

นอกจากนั้น ผลการศึกษายังพบว่า นักศึกษาในชั้นปีที่สูง (ปีที่ 3 และ 4) จะมีความคิดเห็น เกี่ยวกับพัฒนาการทางความรู้ ที่ตรงกันข้ามกับนักศึกษาในชั้นปีที่น้อยกว่า (ปี 1 และ 2) จะมี มุมมองที่คล้ายคลึงกันว่า พัฒนาการทางความรู้ อารมณ์ สังคม ไม่มีความเกี่ยวข้อง ผลการศึกษา ที่ได้รับ สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่าด้วยความสัมพันธ์กันระหว่างพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยของนักศึกษา

พันเลิศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ได้ทำการศึกษาลักษณะทางกายภาพของนักศึกษา บริเวณชุมชนโดยรอบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง¹ กล่าวถึงการกำหนดพื้นที่บริการต่างๆในหอพักไว้ว่า การกะประมาณความต้องการจำนวน และชนิดของหอพักในมหาวิทยาลัย สำหรับโครงการระยะยาว กล่าวคือ ไม่ใช่ทุกมหาวิทยาลัย จะมีหอพักทุกประเภทจัดให้เสมอไป และประเภทของหอพักก็แตกต่างกันไปแล้วแต่สถานศึกษา เพื่อที่จะทราบถึงจำนวนเนื้อที่ที่ต้องการของหอพักที่ทางสถานศึกษาจะจัดสร้างจำเป็นต้องพิจารณาจากข้อมูลเหล่านี้ คือ

1. จำนวนนักศึกษา หรือประชากรที่เข้าพักในหอพัก
2. ชนิดของหอพักที่ตกลงใจจะสร้าง
3. ประมาณเนื้อที่ที่ต้องการในหอพักแต่ละประเภทที่จะสร้าง
4. การดำเนินการของแต่ละหน่วยหอพัก
5. องค์ประกอบอื่นๆ ในหอพักมีโถงนั่งพักผ่อน ห้องประชุม ห้องอ่านหนังสือ ห้องเล่นเกม ส่วนรับประทานอาหาร ส่วนพักผ่อนนอกอาคาร และอื่นๆ เป็นต้น
6. เนื้อที่บริการ (Service Area) และที่อยู่

การกำหนด Planning Modules ของหอพักนั้นมีด้วยกันหลายมาตรฐาน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสะดวกสบายที่จะจัดให้กับหอพักแต่ละชนิด โดยตารางข้างล่างมี 2 ตาราง ตารางแรกจะแสดงการเปรียบเทียบเนื้อที่ห้องพักที่นักศึกษาเข้าพักอาศัย และตารางที่ 2 จะแสดงการใช้เนื้อที่ในส่วนต่าง ๆ ของหอพัก

ตารางที่ 2.1 แสดงการเปรียบเทียบเนื้อที่ห้องพักของนักศึกษา

รายการ	เนื้อที่ห้องพัก (ตารางเมตร/คน)
ผลการศึกษา	ขั้นต่ำ 16.0 ตร.ม./2.36 คน = 6.78
จากการศึกษาของ AIT	16.60 ตร.ม./2.65 คน = 6.20
มาตรฐานของ ธอส.	= 7.00
หอพักของม.เกษตรศาสตร์	= 7.00
หอพักของสถาบัน	= 7.00

¹ พันเลิศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การศึกษาลักษณะทางกายภาพของนักศึกษา บริเวณชุมชนโดยรอบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537.

ตารางที่ 2.2 แสดงการใช้เนื้อที่ในส่วนต่างๆ ของหอพัก

รายการ	หอพักของสถาบันฯ เนื้อที่ (ตร.ม./คน)	หอพักของ ม.เกษตร เนื้อที่ (ตร.ม./คน)
ห้องพักนักศึกษาและระดับปริญญาตรี	7.00	7.00
ห้องน้ำ-ห้องส้วม	1.25	1.00
ห้องซักรีด	0.19	0.25
ห้องอาหาร (Cafeteria)	0.38	0.75

ปภากร สุวรรณธาดา ได้ทำการศึกษาความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น¹ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะสภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษา ศึกษาปัญหาความพึงพอใจ และความต้องการเกี่ยวกับที่พักอาศัยของนักศึกษา ผลการวิจัย คือนักศึกษาส่วนใหญ่ พักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัย โดยมีบางส่วนอาศัยอยู่โดยไม่ได้รับสิทธิ รองลงไปพักอาศัยในที่พักอาศัยให้เช่าของเอกชน ปัญหาของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัยคือ 1. ความปลอดภัยในทรัพย์สิน 2. เสียงรบกวน 3. ห้องน้ำ ห้องส้วม ด้านความพึงพอใจ นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัยมีความพึงพอใจมากในเรื่องที่ตั้ง ส่วนนักศึกษาที่พักอาศัยในที่พักอื่นๆ ที่ไม่ใช่หอพักของมหาวิทยาลัยนั้น พบว่าปัญหาความสะดวกในการเดินทาง เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่พักอาศัยของนักศึกษา คือ 1. ความปลอดภัย 2. ราคาเช่าจ่าย 3. ความสะดวกสบายในการพักอาศัย สำหรับความต้องการของนักศึกษา คือ 1. สร้างหอพักให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา 2. ลดความแออัดของห้องพักโดยจัดให้นักศึกษาเข้าอยู่ตามความเหมาะสมกับขนาด และอุปกรณ์ในห้องพัก 3. เพิ่มการดูแลความปลอดภัยของนักศึกษารวมทั้งทรัพย์สินของนักศึกษาด้วย

¹ ปภากร สุวรรณธาดา. ความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต .ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

นิมิตร โออุไร ศึกษาเรื่องการศึกษที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในแขวงหัวหมาก¹ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบริการดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาเกือบทั้งหมดต้องประสบกับปัญหาเสียงรบกวน มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ไม่ประสบปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้มีแหล่งที่มาจากเพื่อนห้องใกล้เคียงมากที่สุด และนักศึกษาจำนวนมากว่าครึ่งหนึ่งของที่พักอาศัยแต่ละประเภทประสบกับปัญหากลืนรบกวน โดยนักศึกษาจำนวน 1 ใน 4 นั้นต้องประสบกับปัญหากลืนรบกวนในระดับมาก ซึ่งพบว่ามีสาเหตุจากขยะมูลฝอยมากที่สุด และจะมีนักศึกษาเพียง 1 ใน 4 เท่านั้นที่ไม่ประสบปัญหากลืนรบกวน

กาญจนา แก้วแหยม ได้ทำการศึกษา “สภาพปัจจุบันและความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี² การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพที่พักอาศัยในปัจจุบัน ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกที่พักอาศัยและความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ย้ายที่พักอาศัยจากภูมิลำเนาเดิมมาเช่าที่พักอาศัยอยู่ใกล้สถานบันการศึกษาโดยใช้เวลาในการเดินทางจากที่พักอาศัยไปยังสถานศึกษาบ่อยกว่าครึ่งชั่วโมงโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดินและใช้รถจักรยานอาคารที่เช่าพักส่วนใหญ่เป็นอาคารพักรวมชายหญิง ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ร่วมกัน 2 คนต่อห้อง เพื่อร่วมกันรับภาระค่าใช้จ่าย รูปแบบห้องพักอาศัยเป็นห้องพักลี้นมีห้องน้ำในตัว เนื้อที่ห้องพักประมาณ 16 - 24 ตารางเมตร สำหรับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกที่พักอาศัยให้เช่าของนักศึกษา เรียงลำดับได้ดังนี้ 1. ความสะดวกในการเดินทาง 2. ขนาดห้องพัก 3. ราคาเช่า 4. สภาพแวดล้อม 5. ต้องการอิสระในการพักอาศัย ความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษานักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ทางสถาบันจัดสร้างหอพักให้เพียงพอับความต้องการ ส่วนหอพักของเอกชนควรปรับปรุงในด้านของการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งภายในห้องพักและภายใน

¹ นิมิตร โออุไร. การศึกษาที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในแขวงหัวหมาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

² กาญจนา แก้วแหยม. สภาพปัจจุบันและความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อาคาร ส่วนประกอบในการพักอาศัยนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการระเบียบของห้องพัก เฟอร์นิเจอร์ ในห้องพักควรประกอบด้วย โทรทัศน์, พัดลม, โต๊ะเขียนหนังสือ, ที่นอน และตู้เสื้อผ้า และต้องการ พุกที่นอน หมอน

สุพจน์ พูลน้อย¹ ได้ทำการศึกษาแนวทางการปรับปรุงที่พักอาศัยของนักศึกษา บริเวณชุมชนใกล้เคียงสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทัศนคติ และปัจจัยในการเลือกที่พักอาศัย ลักษณะทางกายภาพ ปัญหาของที่พักอาศัย เพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอแนวทางการปรับปรุงที่พักอาศัยของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่นักศึกษาใช้ตัดสินใจเลือกที่พักอาศัยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ตั้งอยู่ใกล้สถานศึกษา ใกล้แหล่งอุปโภค และบริโภค การเดินทางสะดวก จากการสังเกตอาคารพักอาศัยที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า อาคารส่วนใหญ่ทำการก่อสร้างไม่ถูกต้องตามข้อบังคับของทางราชการ

วัลลภ สุรทศ ได้ทำการศึกษาเรื่องการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริเวณใกล้เคียง² โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสถานภาพ และปัญหาที่พักอาศัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเปรียบเทียบกับที่พักอาศัยให้เช่าของเอกชนบริเวณรอบมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดหาที่พักอาศัยให้แก่ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยเกือบทั้งหมดมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด มีเหตุผลในการเลือกพักอาศัยที่หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะเห็นว่าเดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน และนอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตหญิงให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยมากกว่า นิสิตชาย มีปัญหาการพักอาศัย คือ เห็นว่าสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ เช่น โทรทัศน์ต้องใช้โทรทัศน์สาธารณะซึ่งเลขหมายภายในไม่เพียงพอ

¹ สุพจน์ พูลน้อย. แนวทางการปรับปรุงที่พักอาศัยของนักศึกษาบริเวณชุมชนใกล้เคียงสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

² วัลลภ สุรทศ. การพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ บริเวณใกล้เคียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

อิสระ อินทรีย์ยา ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการพักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นระหว่างหอพักมหาวิทยาลัยกับที่พักอาศัยเอกชน¹ ด้านสภาพการพักอาศัยพบว่านักศึกษาที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำมากเพราะเป็นสวัสดิการของมหาวิทยาลัย แต่นักศึกษาจะไม่ได้รับความสะดวกสบายในการพักอาศัยมากนัก นักศึกษาพักรวมกัน 3 - 4 คน/ห้อง และไม่สนิทสนมกันมาก่อน ส่วนในที่พักเอกชนนักศึกษามีค่าใช้จ่ายด้านที่พักที่สูงแต่มีความสะดวกสบาย นักศึกษาเข้าพัก 1- 2 คน/ห้อง ส่วนใหญ่เป็นเพื่อนกันมาก่อน ด้านสภาพทางกายภาพของที่พักอาศัยพบว่าหอพักมหาวิทยาลัยที่ทำการศึกษาทั้งหมด 21 หลังก่อสร้างตามแบบก่อสร้างชุดเดียวกัน มีพื้นที่ห้อง 9 - 12 ตร.ม.ซึ่งค่อนข้างแออัด ที่พักเอกชนมีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่หลากหลาย พื้นที่ห้อง 15 - 20 ตร.ม.ซึ่งค่อนข้างเหมาะสมไม่แออัด ด้านองค์ประกอบในอาคารที่พักพบว่าหอพักมหาวิทยาลัยมีการจัดหาสิ่งบริการและอำนวยความสะดวกที่ค่อนข้างครบทุกประเภทและจัดไว้อย่างละหนึ่งชุดแต่ใช้ร่วมกันทั้งหอพักซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้าพัก สำหรับในที่พักเอกชนพบว่าเจ้าของอาคารจัดหาเฉพาะบริการที่ก่อให้เกิดรายได้ สิ่งอำนวยความสะดวกแยกเป็นเฉพาะแต่ละห้องพักไม่ใช้ร่วมกัน

นิพนธ์ ลาวัญย์โกวิท ได้ทำการศึกษาปัญหาที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีสองวิทยาเขต กรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต และวิทยาเขตกล้วยน้ำไท² มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่ และปัญหาที่พักอาศัยที่มีนัยสำคัญต่อระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่มี 2 วิทยาเขต พบว่านักศึกษาส่วนหนึ่งประสบปัญหาในด้านความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ใหม่ ประกอบกับความไม่พร้อมด้านที่พักอาศัย และปัจจัยทางด้านความสามารถในการจ่ายค่าที่พักอาศัยของวิทยาเขตในเมืองที่ขาดแคลน และมีอัตราค่าเช่าสูงกว่า และที่พักอาศัยเอกชนไม่ได้คำนึงถึงรูปแบบที่พักอาศัย สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ทั้งทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และ

---

¹ อิสระ อินทรีย์ยา. การเปรียบเทียบการพักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นระหว่างหอพักมหาวิทยาลัยกับที่พักอาศัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2546.

² นิพนธ์ ลาวัญย์โกวิท. ปัญหาที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีสองวิทยาเขตกรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต และวิทยาเขตกล้วยน้ำไท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2546.

การกำหนดอัตราค่าเช่าให้สอดคล้องกับความสามารถในการจ่ายค่าเช่าของนักศึกษา ทำให้ นักศึกษาเหล่านี้ต้องหาที่พักอาศัยที่ห่างไกลสถาบัน และมีปัญหาในด้านการเดินทางหรืออสังหาริมทรัพย์ ไม่ได้ส่งผลสนับสนุนการอยู่อาศัยเพื่อการเรียนรู้

อำนาจ สังข์ศรีแก้ว ได้ทำการศึกษาสภาพการอยู่อาศัยและสภาพสังคมของนักศึกษาใน เขตเมืองนครปฐม¹ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพที่อยู่อาศัยและส ภาวะสังคมที่ เกิดขึ้นจากการพักอาศัยของนักศึกษาในเขตเมืองนครปฐม โดยการสำรวจสภาพปัจจุบัน ทั้งด้าน กายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพักอาศัย พบว่าในด้านปัญหาที่เกิดจาก การพักอาศัยนั้นที่พักของมหาวิทยาลัยจะมีระดับของปัญหามากกว่าที่พักของเอกชน โดยปัญหาที่ พบร่วมกันของ ที่พักมหาวิทยาลัยและที่พักของเอกชน คือ การส่งเสียงดัง การลักขโมย การเล่น การพนัน การดื่มของมึนเมา และการดูสื่อลามก ส่วนปัญหาที่มีความแตกต่างกันคือ ที่พักของ มหาวิทยาลัยจะพบปัญหาความแออัดและการเข้าพักโดยไม่ได้รับอนุญาต ขณะที่ที่พักของเอกชน จะพบปัญหาบรรยากาศในที่พักไม่เอื้อต่อการเรียน อย่างไรก็ตามปัญหาเหล่านี้จะพบน้อยมากในที่พักของมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่แม้จะพบน้อยมาก แต่ควรได้รับการเอาใจใส่ คือ การมีเพศสัมพันธ์และการพักอาศัยอยู่ร่วมกันของนักศึกษาชายและ หญิงซึ่งจะพบในที่พักอาศัยของเอกชน

ณัฐริกา วีระประพันธ์ ได้ทำการศึกษาสภาพการอยู่อาศัยในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏ² โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพการอยู่อาศัยและ ปัญหาการอยู่อาศัยในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบ่งกลุ่มหอพักเป็น 3 กลุ่ม คือ หอพักของมหาวิทยาลัย หอพักเอกชน (เครือข่ายหอพักมหาวิทยาลัย) และหอพักเอกชน (ไม่ใช่ เครือข่ายหอพักมหาวิทยาลัย) ผลจากการศึกษาพบว่า ด้านสภาพการอยู่อาศัยในหอพัก นักศึกษา ส่วนใหญ่พักอาศัย 2 คนต่อห้อง และมีพฤติกรรมอยู่อาศัยทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน โดยในวัน

¹อำนาจ สังข์ศรีแก้ว . สภาพการอยู่อาศัยและสภาพสังคมของนักศึกษาในเขตเมือง นครปฐม . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ . ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2548.

²ณัฐริกา วีระประพันธ์ . สภาพการอยู่อาศัยในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ . ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย , 2551.

ธรรมดาตื่นนอน เวลา ประมาณ 7:00 น. – 8:00 น. รับประทานอาหารเช้า เวลา 8:00 น. – 9:00 น. และเข้านอนในเวลา 23:00 น. – 24:00 น. แต่ในวันหยุด นักศึกษาจะตื่นนอนช้ากว่าในวันธรรมดา ประมาณ 1 ชั่วโมง และมักจะไม่รับประทานอาหารเช้า ด้านปัญหาการอยู่อาศัยในหอพัก ปัญหาที่สำคัญ คือ ด้านสภาพแวดล้อม หอพักมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ และด้านการอยู่อาศัย โดยหอพักของมหาวิทยาลัยมีปัญหากลิ่น เสียงดังรบกวนจากภายนอก และบรรยากาศภายในห้องพักไม่เอื้อต่อการเรียน หอพักเอกชนพบปัญหาค่าเช่าสูง มีพื้นที่ทำกิจกรรมน้อย และการมีความสัมพันธ์ทางเพศของนักศึกษา

2.3.3 งานวิจัยเกี่ยวกับนิสิตหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิภา พงษ์พิจิตร ได้ทำการศึกษาเรื่องลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย¹ โดยในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ซึ่งได้สำรวจลักษณะ 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์
- 2) ด้านความเชื่อเพื่อ
- 3) ด้านความรับผิดชอบ
- 4) ด้านความมีวินัยในตนเอง

พบว่านิสิตหอพักโดยส่วนรวมรับรู้ว่าคุณภาพตนเองมีมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับสูง ส่วนความเชื่อเพื่อและความมีวินัยในตนเองมีอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตหญิงรับรู้ว่าคุณภาพตนเองมีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบต่อ และมีวินัยในตนเองมากกว่านิสิตชาย ส่วนด้านความเชื่อเพื่อมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน สำหรับความแตกต่างของการรับรู้ตนเอง ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบต่อ และด้านความมีวินัยในตนเอง ระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิง ไม่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่พักอยู่ในหอพัก คณะที่ศึกษา ภูมิลำเนา และฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว

ดารณี ปิยะวรรณสุทธิ ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัย² ซึ่งการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพัก มหาวิทยาลัย และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณะกับที่พักอาศัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ โดยส่วนรวมนิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณะกับที่พักอาศัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹ วิภา พงษ์พิจิตร. ลักษณะของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

² ดารณี ปิยะวรรณสุทธิ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ปริยมาศ มิ่งมณีนาคิน ได้ทำการศึกษาเรื่องระบบบริหารจัดการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย : กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ¹ โดยการจัดการหอพักของสถาบันอุดมศึกษามีหลายรูปแบบ ไม่มีระบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้างนี้เพื่อศึกษารูปแบบและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบบริหารจัดการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย และเพื่อนำเสนอแนวคิดและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย จากการศึกษาค้างพบว่าหอพักในกรณีศึกษาทั้ง 3 แห่งมีโครงสร้างของระบบการจัดการหอพักเหมือนกัน จากการวิเคราะห์พบว่าระบบการจัดการหอพักมีส่วนช่วยสนับสนุนนโยบายของมหาวิทยาลัย นโยบายเรื่องการจัดบริการหอพักและลักษณะทางกายภาพของหอพักมีผลต่อการเลือกระบบการจัดการหอพัก ทั้งนี้ระบบการจัดการแต่ละรูปแบบมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหอพักแตกต่างกัน ผลการศึกษานี้สรุปว่า ปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการหอพักนิตินักศึกษา มี 2 ปัจจัย ได้แก่ นโยบายของมหาวิทยาลัยและนโยบายการจัดบริการหอพัก และลักษณะทางกายภาพของหอพัก การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะในการจัดระบบหอพัก นิตินักศึกษาว่ามหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงเรื่องนโยบายในการจัดบริการหอพักเป็นหลัก ควรเลือกจัดจ้างบุคคลภายนอกที่มีสภาพคล่องทางการเงินและทำความเข้าใจในข้อตกลงสัญญาว่าจ้างทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้การจัดโครงสร้างระบบการจัดการควรประกอบไปด้วยส่วนบริหารและส่วนปฏิบัติการ

---

¹ ปริยมาศ มิ่งมณีนาคิน. ระบบบริหารจัดการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย : กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต.ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2549.

สรุปการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. สภาพการอยู่อาศัย

- 1) นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด จึงมักอาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัย
- 2) นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่พักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยจะมีค่าใช้จ่ายด้านที่ อยู่อาศัยที่ต่ำมาก แต่ไม่ได้รับความสะดวกสบายในการพักอาศัย จะพักกันประมาณ 3-4 คน/ห้อง
- 3) นักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต โดยส่วนใหญ่จะพักกันประมาณ 2 คน/ห้อง ชีวิตประจำวันในการอยู่อาศัยที่หอพัก คือ ตื่นนอนประมาณ 7-8 โมงเช้า และเข้านอนประมาณ 23-24 นาฬิกา ในวันหยุดจะตื่นนอนช้ากว่าวันธรรมดาประมาณ 1 ชั่วโมง และส่วนใหญ่ไม่รับประทานอาหารเช้า

2. ปัจจัยที่มีผลในการเลือกที่พักของนักศึกษา

- 1) ที่พักตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษา ใกล้แหล่งอุปโภค บริโภค
- 2) มีการเดินทางที่สะดวกสบาย
- 3) ราคาที่พักมีความเหมาะสม
- 4) มีสภาพแวดล้อมที่ดี
- 5) ความปลอดภัย
- 6) มีความอิสระในการอยู่อาศัย และสามารถรู้จักเพื่อนใหม่ๆได้ง่าย

3. ปัญหาของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก

- 1) ปัญหาเสียงรบกวนจากเพื่อนห้องข้างเคียง
- 2) ปัญหากลิ่นรบกวนจากขยะมูลฝอย
- 3) ปัญหาความไม่มั่นใจในระบบรักษาความปลอดภัย
- 4) ปัญหาสุขลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย
- 5) บรรยากาศภายในห้องพักไม่เอื้อต่อการเรียน
- 6) สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ
- 7) การลักขโมย
- 8) การเล่นการพนัน
- 9) การดื่มของมึนเมา
- 10) การดูสื่อลามก
- 11) ความแออัด
- 12) การเข้าพักโดยไม่ได้รับอนุญาต

บทที่ 3

ข้อมูลทั่วไปของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.1 ประวัติหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กเป็นนักเรียนประจำ เมื่อโรงเรียนมหาดเล็กเปลี่ยนเป็น โรงเรียนข้าราชการพลเรือนฯโดยมีสถานที่ตั้ง 5 แห่ง หอพักสำหรับนักเรียนจึงได้ถูกสร้างขึ้นติดกับวังของสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศฯ โดยรับนักเรียนที่เรียนทางวิศวกรรมศาสตร์และการศึกษาเข้าพักในตอนแรกนักเรียนรุ่นพี่เท่านั้นที่ได้รับสิทธิเข้าพักในหอพัก เนื่องจากจำนวนห้องมีไม่เพียงพอ ต่อมาเมื่อสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นแล้วหอพักก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นมากขึ้นจึงได้มีการสร้างหอพักนิสิตขึ้นเพื่อให้ นิสิตจากคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์และคณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้เข้าพักในปีพ.ศ.2465 บรรดานิสิตเรียกขานหอพักเดิมว่า "หอวัง" เนื่องจากอยู่ติดกับวัง และหอพักที่เพิ่งสร้างใหม่ว่า "หอใหม่" นิสิตหอพักส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่ได้รับทุนจากกระทรวงต่างๆและจ่ายค่าห้องเดือนละ 15 บาทซึ่งนับว่าเป็นราคาที่สูงสำหรับสมัยนั้นสำหรับนิสิตแพทย์นั้นมีหอพักอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชซึ่งดัดแปลงมาจาก ตึกผู้ป่วย

ในปีพ.ศ.2495 มหาวิทยาลัยได้สร้างหอพักสำหรับนิสิตหญิง 3 ชั้น(ตึกชวนชม) และในปีพ.ศ.2515 ได้สร้างหอพักสำหรับนิสิตหญิง 14 ชั้น(ตึกพุดตาน)อีกหนึ่งอาคารในพื้นที่เดิมของหอใหม่ และต่อมาปีพ.ศ.2525 ได้มีการสร้างหอพัก 5 ชั้น(ตึกจำปา)สำหรับนิสิตชายเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งอาคาร หลังจากนั้นในปีพ.ศ.2535 และ 2545 ทางมหาวิทยาลัยได้จัดสร้างหอพักนิสิตชาย 14 ชั้น (จำปา)และหอพักนิสิตหญิง 14 ชั้น (พุดซ้อน) เพิ่มขึ้นอีกตามลำดับ โดยในช่วงปีพ.ศ.2541ทางคณะกรรมการดำเนินงานหอพักนิสิตได้เสนอมหาวิทยาลัยให้ปรับเปลี่ยนตึกจำปาให้เป็นหอพักหญิงชั่วคราว และได้เปลี่ยนกลับมาเป็นหอพักนิสิตชายดังเดิมในปี .ศ. 2550 ที่ผ่านมา

หอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนโยบายด้านการจัดหาที่พักอาศัยโดยการจัดให้มีหอพักของมหาวิทยาลัยเพื่อ เป็นสวัสดิการให้แก่ นิสิตที่มีถิ่นฐานหรือภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และนิสิตที่เดินทางลำบากหรือพักอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนหรือมีฐานะทางครอบครัวยากจน ดังนั้นลักษณะทางกายภาพของหอพักและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้มีจึงเป็นเพียงการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนิสิตกลุ่มหนึ่งเท่านั้น คือ มีที่พักที่ปลอดภัย สะดวก และ

ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง คือ หอพักอยู่ภายในบริเวณของมหาวิทยาลัย และมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด

การบริหารหอพักอยู่ภายใต้การดูแลของอนุสาศซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบความประพฤติของนิสิต มารยาทและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดจนรักษากฎเกณฑ์ของหอพัก นิสิตจะได้รับ การอบรมสั่งสอนให้มีความเป็นผู้นำ รู้จักปกครองตนเอง และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน นอกจากนี้ในเวลาเย็นจะมีการสอนพิเศษและทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว นิสิตที่เป็นผู้แทนหอพักนิสิตจะได้รับเลือกจากบรรดานิสิตหอพักทั้งหมดและเป็นตัวแทนอยู่ในคณะกรรมการของสโมสรนิสิต ขณะเดียวกันก็เป็นประธานคณะกรรมการของนิสิตหอพักเพื่อร่วมกันปกครองดูแลนิสิตในหอพักด้วยกันเองตลอดจนจัดกิจกรรมต่างๆ

3.2 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอพักนิสิต

หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหอพัก¹ ดังนี้

- 1) เพื่อให้ให้นิสิตได้อยู่ร่วมกันในที่พักที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการศึกษา
- 2) เพื่อฝึกฝนให้นิสิตรู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม เสริมสร้างบรรยากาศการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย
- 3) เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตทั้งหลายซึ่งมีพื้นความรู้และความสนใจแตกต่างกันได้ แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 4) เพื่อช่วยเหลือนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และไม่มีที่พักอยู่ในกรุงเทพ หรือเป็นนิสิตที่มีฐานะขาดแคลน

---

¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คู่มือการอยู่หอพักนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2547. อ้างถึงใน ปริยมาศ มิ่งมณีนาคน. ระบบบริหารจัดการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย : กรณีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549. 82.

3.3 หอพักนิตินิจจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.1 ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ

หอพักนิตินิจจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งอยู่บริเวณถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ โดยแบ่งออกเป็นหอพักชายและหอพักหญิง รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 หลัง สามารถรองรับ นิสิตได้ทั้งหมดจำนวน 2,905 คน¹ มีรายละเอียดดังนี้

หอพักนิตินิตชายมี 2 อาคาร คือ ตึกจ่าปีและตึกจ่าปา รับนิสิตได้จำนวน 1,280 คน

- ตึกจ่าปี มีลักษณะเป็นอาคารหอพักนิตินิตชาย 14 ชั้น
รับนิสิตได้ 1,000 คน พักห้องละ 4 คน
นิตินิตปริญญาบัณฑิต พักที่ชั้น 2- 12 จำนวน 840 คน
นิตินิตระดับบัณฑิตศึกษา พักที่ชั้น 13-14 จำนวน 160 คน
- ตึกจ่าปา มีลักษณะเป็นอาคารหอพักนิตินิตชาย 5 ชั้น
รับนิสิตพักได้ 280 คน พักห้องละ 4 คน

หอพักนิตินิตหญิงมี 3 อาคาร คือ ตึกพุดตาน, ตึกชวนชม และตึกพุดซ้อน รับนิสิตได้จำนวน 1,625 คน โดยหอพักนิตินิตหญิงจะรับเฉพาะนิตินิตระดับปริญญาบัณฑิตเท่านั้น

- ตึกพุดตาน มีลักษณะเป็นอาคารหอพักนิตินิตหญิง 14 ชั้น
รับพักได้ 519 คน พักห้องละ 3 คน
- ตึกชวนชม มีลักษณะเป็นอาคารหอพักนิตินิตหญิง 3 ชั้น
รับพักได้ 192 คน พักห้องละ 3 คน
- ตึกพุดซ้อน มีลักษณะเป็นอาคารหอพักหญิง 14 ชั้น
รับพักได้ 924 คน พักห้องละ 4 คน

---

¹ สำนักงานนิตินิตสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. งานหอพักนิตินิต[ออนไลน์]. 2551.

แหล่งที่มา : <http://www.sa.chula.ac.th/content.php?id=8> [20 ก.ค. 2551].

รูปภาพที่ 3.1 ตึกจำปี

ที่มา : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 3.2 ตึกจำปา

ที่มา : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 3.3 ตึกพุดตาน

ที่มา : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 3.4 ตึกพุดซ้อน

ที่มา : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 3.5 ตึกชวนชม

ที่มา : ผู้วิจัย

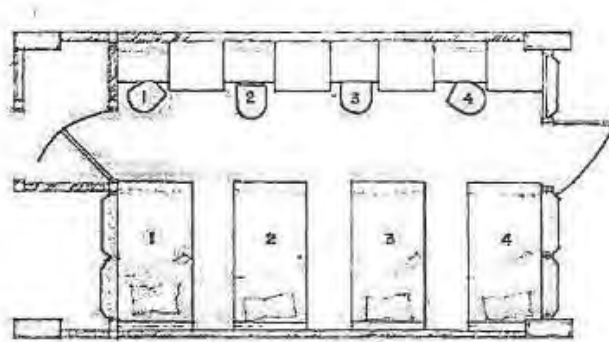
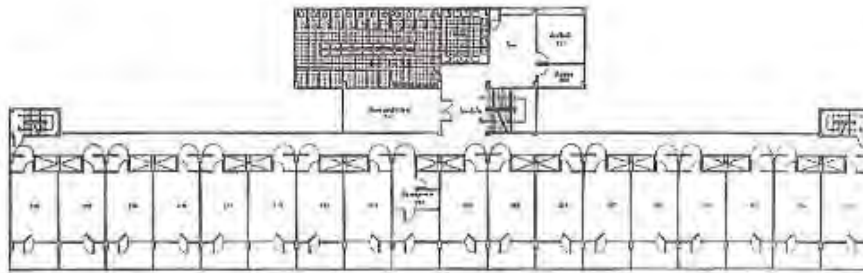
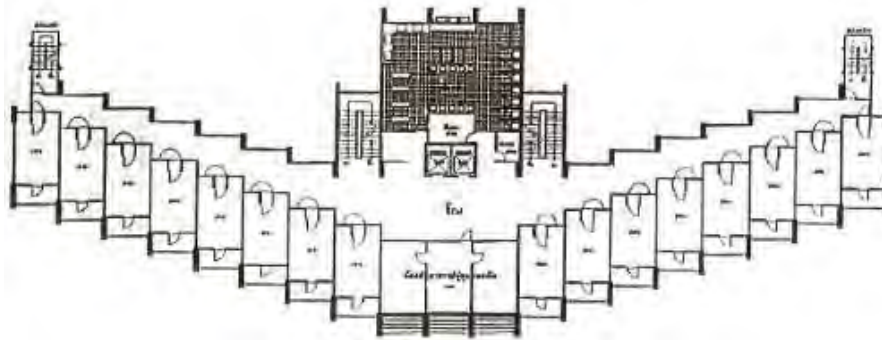
3.3.2 ประเภทของห้องพัก ประเภทของห้องพักในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี 2 ประเภท คือ

- 1) ห้องพักประเภท 3 เตียง เป็นห้องพักของตึกพุดตานและตึกชวนชม
- 2) ห้องพักประเภท 4 เตียง เป็นห้องพักของตึกจำปา ตึกจำปี และตึกพุดซ้อน

ห้องพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีขนาดพื้นที่ 17.50 - 24.5 ตารางเมตร โดยมีลักษณะของห้องพัก ความแตกต่างไปตามลักษณะของอาคารแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 เป็นห้องพักที่เรียงกันด้านหนึ่งของอาคาร ด้านหน้าทางเข้าห้องพักเป็นทางเดิน บางอาคารมีทางเดินแบบเปิด ห้องพักเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่พื้นที่ส่วนพักนอนและระเบียง ซึ่ง ได้แก่ ตึกจำปา ตึกพุดตาน ตึกชวนชม ภายในห้องพักของตึกจำปานั้นจัดเรียงเตียงนอนไว้ด้านหนึ่ง ส่วนตู้เสื้อผ้าและโต๊ะเขียนหนังสืออีกด้านหนึ่ง สำหรับตึกพุดตานและตึกชวนชมนั้นจัดเรียงเตียงนอน 2 เตียงติดกันและอีกหนึ่งเตียงขวางติดกำแพงด้านหนึ่ง ตู้เสื้อผ้าและโต๊ะเขียนหนังสือเรียงรอบๆ ห้องพัก

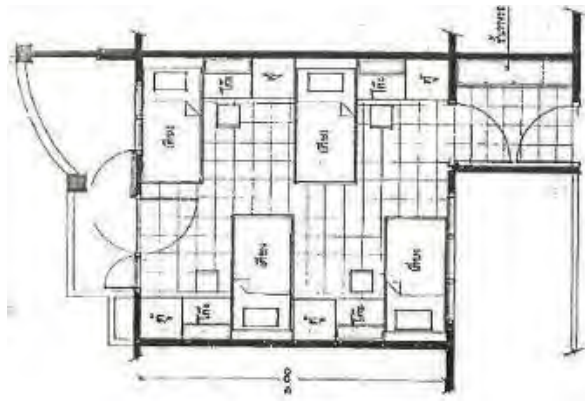
รูปภาพที่ 3.6 ห้องพักรูที่เรียงกันด้านหนึ่งของอาคาร

ที่มา : www.sa.chula.ac.th

แบบที่ 2 เป็นห้องพักที่หันหน้าเข้าหากัน และมีทางเดินอยู่ตรงกลาง ห้องพักมีพื้นที่ส่วนพักผ่อนเป็นทรงสี่เหลี่ยมและมีพื้นที่โถงทางเข้าด้านหน้าห้องพักยื่นออกมาพร้อมกับชั้นวางของพื้นที่ระเบียงเป็นทรงที่รับกับรูปด้านของอาคารทำให้พื้นที่ใช้สอยมากขึ้น ได้แก่ ตีกำปี่และตี ก พุดซ้อน ภายในห้องพักจัดเรียงเตียงนอนเป็นแบบพื้นปลา ตู้เสื้อผ้าและโต๊ะเขียนหนังสือวางติดกำแพงชิดกับเตียงนอน

รูปภาพที่ 3.7 ห้องพักที่หันหน้าเข้าหากัน

ที่มา : www.sa.chula.ac.th

ภายในห้องพักรมมีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการพักอาศัย ดังนี้ เตียงนอน , ที่นอน, โต๊ะหนังสือ พร้อมเก้าอี้ และตู้เก็บของ 1 ชุดต่อนิสิตหนึ่งคน นอกจากนี้ยังมีชั้นวางของบริเวณทางเข้าอาคาร เฉพาะตึกจำปี ตึกพุดซ้อน และตึกจำปาเท่านั้น

รูปภาพที่ 3.8 ที่พักในหอนิสิตชาย

ที่มา : www.sa.chula.ac.th

รูปภาพที่ 3.9 ที่พักในหอนิสิตหญิง

ที่มา : www.sa.chula.ac.th

3.3.3 อัตราค่าเช่า ในส่วนของอัตราค่าหอพักนั้น ทางจุฬาลงกรณ์คิดเป็นภาคการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3.1 แสดงอัตราค่าเช่าจำแนกตามตึกพัก

ตึก	ภาคปกติ (บาท)	ภาคฤดูร้อน (บาท)
จำปี	4,000 /คน/ภาค	2,000 /คน/ภาค
จำปา	4,000 /คน/ภาค	2,000/คน/ภาค
พุดตาน	4,000 /คน/ภาค	2,000 /คน/ภาค
ชวนชม	4,000 /คน/ภาค	2,000 /คน/ภาค
พุดซ้อน	5,000 /คน/ภาค	2,500 /คน/ภาค

โดยราคานี้รวมค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้าเรียบร้อยแล้ว นอกจากนั้นในกรณีทีนิสิตคนอื่น ทีนิสิตหอพักรับรองว่ามีความจำเป็นมาขอพักเป็นการชั่วคราวรวม สามารถเข้าพักในหอพักนิสิต จุฬาฯได้หลังจากได้รับอนุญาตจากอนุสาสก์หอพักนิสิตฯ โดยต้องชำระค่าธรรมเนียมหอพักในการ พักในห้องพักนิสิตวันละ 40-50 บาทต่อคน และค่าธรรมเนียมหอพักในการพักในห้องพักสำรองวัน ละ 60-70 บาทต่อคน

3.3.4 ส่วนบริการ ภายในบริเวณหอพักนิสิตจุฬาฯนั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เตรียม ไว้เพื่อรองรับความต้องการของนิสิตและเพื่อเป็นประโยชน์ในการอยู่อาศัยของนิสิต ได้แก่

- ร้านค้าจำหน่ายอาหาร ผลไม้ และเครื่องดื่ม จำนวน 8 ร้าน ตั้งอยู่บริเวณใต้ตึกพุดซ้อน
- ร้านค้าสหกรณ์จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค ตั้งอยู่ใต้ตึกพุดซ้อน
- ร้านซัก อบ รีด ตั้งอยู่ใต้ตึกชวนชม
- ร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์งาน ตั้งอยู่ใต้ตึกชวนชม
- สนามบาสเก็ตบอล สนามเทนนิส และสนามฟุตบอล รวมถึงโรงยิมอเนกประสงค์
- ห้องอเนกประสงค์ (Commom Room) อยู่ภายในหอพักแต่ละอาคาร

- ห้องให้คำปรึกษา
- ศูนย์การเรียนรู้มีคอมพิวเตอร์ไว้บริการ ตั้งอยู่ใต้ตึกชวนชม
- พื้นที่อเนกประสงค์ส่วนกลาง สำหรับพักผ่อนและทบทวนบทเรียน พบปะเพื่อน ส่วนรับผู้ปกครองและญาติ
- ตู้ ATM
- โทรศัพท์สาธารณะ
- เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ
- ที่จอดรถจักรยานและจักรยานยนต์
- บริการอื่นๆ ได้แก่ ตู้น้ำดื่ม น้ำร้อน น้ำเย็น บริการรับไปรษณีย์ภัณฑ์ บริการยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น

รูปภาพที่ 3.10 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในหอพักนิสิต

ที่มา : ผู้วิจัยและ www.sa.chula.ac.th

รูปภาพที่ 3.11 สนามกีฬากลางแจ้ง

ที่มา : ผู้วิจัยและ www.sa.chula.ac.th

รูปภาพที่ 3.12 สนามกีฬาในร่ม (โรงยิมเนเซียม)

ที่มา : ผู้วิจัยและ www.sa.chula.ac.th

รูปภาพที่ 3.13 โรงอาหารและร้านค้าที่บริการสำหรับนิสิตในหอพัก

ที่มา : ผู้วิจัยและ www.sa.chula.ac.th

รูปภาพที่ 3.14 ระบบการรักษาความปลอดภัยภายในหอพักนิสิต

ที่มา : ผู้วิจัยและ www.sa.chula.ac.th

รูปภาพที่ 3.15 ที่จอดรถภายในหอพักนิสิต

ที่มา : ผู้วิจัยและ www.sa.chula.ac.th

3.3.5 ระเบียบปฏิบัติของหอพักนิสิตจุฬาฯ

1. เกณฑ์การพิจารณานิสิตให้เข้าพักในหอพักจุฬาฯ

เกณฑ์การพิจารณานิสิตให้เข้าพักเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2545 ซึ่งนิสิตที่มาสมัครควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1) มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และไม่มีที่พักในกรุงเทพฯ หรือมีที่พักที่ไม่สะดวกต่อการศึกษา หรือ เป็นนิสิตที่มีฐานะขาดแคลน
- 2) มีความประพฤติที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย รู้จักการอยู่ร่วมกัน เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและต่อส่วนรวม
- 3) สำหรับนิสิตที่ประสงค์จะอยู่หอพักต่อ ควรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

คุณสมบัติดังกล่าวจะใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณานิสิตให้เข้าพักในหอพักนิสิตจุฬาฯ ดังนั้น การให้ข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นจริงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก หากพบว่านิสิตให้ข้อมูลเท็จ นิสิตจะไม่ได้รับการพิจารณาให้เข้าพักในหอพักนิสิตจุฬาฯ

2. ระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติเกี่ยวกับ การพักอาศัยภายในหอพักจุฬาฯ

- 1) การรับสมัครนักศึกษาใหม่ การรับสมัครนิสิตเข้าพักในหอพักดำเนินการโดยสำนักงานนิสิตสัมพันธ์โดยการประกาศรับสมัครนิสิตเข้าพักในหอพัก และมีคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกนิสิตเข้าพักเสนอรองอธิการบดี ทั้งนี้จะมีการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าพักในแต่ละปีการศึกษา
- 2) การย้ายเข้าหอพัก นิสิตจะต้องเข้าพักในห้องที่อนุสาสจัดให้ตามความเหมาะสม จะย้ายห้องก่อนได้รับอนุญาตจากอนุสาสไม่ได้ และจะต้องพักในห้องของตนเองเป็นประจำ นิสิตและบุคคลอื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตจากอนุสาสจะเข้าพักในหอพักไม่ได้โดยเด็ดขาด
- 3) การเปลี่ยนห้องพักนิสิต สามารถแจ้งขอเปลี่ยนห้องพักได้โดยเขียนขำร้องและยื่นที่ฝ่ายทะเบียนของสำนักงานหอพัก ทั้งนี้คำร้องการเปลี่ยนห้องพักต้องได้รับอนุญาตจากอนุสาสประจำหอพักก่อนจึงสามารถทำการเปลี่ยนห้องพัก ได้
- 4) ระเบียบควบคุมการเข้าออกอาคารหอพัก ในการควบคุมการเข้าออกอาคารหอพักนั้น ทางสำนักงานหอพักจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำจุดทางขึ้นอาคาร โดยนิสิตหอพักต้องแสดงบัตรหอพักทุกครั้งในการเข้า และการออกจากหอพักต้องนำบัตรไปด้วยทุกครั้ง หากนิสิตกลับเข้าหอพักหลังเวลา 22.00 น. ต้องแจ้งก่อนออกจากหอพักภายในเวลา 20.30 น. รวมถึงการไปค้างคืนนอกหอพักต้องแจ้งอนุสาสล่วงหน้า
- 5) ระเบียบการให้บุคคลภายนอกเข้าพักชั่วคราวนิสิตหอพักสามารถนำบุคคลภายนอกเข้าพักในห้องพักของตนเองได้ชั่วคราวครั้งละ 1 คน ระยะเวลาพักไม่เกิน 3 วัน โดยต้องขออนุสาสล่วงหน้า 1 วัน นิสิตต้องชำระเงินด้วยตนเองที่สำนักงานหอพัก
- 6) ระเบียบการชำระเงินค่าใช้จ่ายต่างๆ การชำระเงินค่าธรรมเนียมหอพัก นิสิตจะต้องชำระที่กองคลังของมหาวิทยาลัยในช่วงเวลาที่กำหนด ค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากนั้นชำระที่สำนักงานหอพัก
- 7) การย้ายออกจากหอพัก นิสิตจะต้องคืนห้องพักให้กับมหาวิทยาลัยหลังจากกำหนดการปิดภาคการศึกษา 1 วัน หากนิสิตผู้ใดมีความจำเป็นต้องพักในหอพักต่อไปให้ยื่นความจำนงต่ออนุสาสล่วงหน้าตามกำหนดเวลาที่หอพักประกาศกำหนด และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหอพักจึงมี สิทธิเข้าพักได้และจะต้องพักในห้องที่อนุสาสจัดให้

3. ระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติเกี่ยวกับวินัยของนิสิตหอพักฯ

- 1) ต้องเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาดูแบบในโครงการ ซึ่งมหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อพัฒนานิสิต
- 2) ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และประกาศต่างๆ ของหอพัก และมหาวิทยาลัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ
- 3) ต้องเชื่อฟังคำสั่งเตือนของอนุสาสก์ ผู้ช่วยอนุสาสก์และผู้ทีอนุสาสก์มอบหมายให้ เป็นผู้ดูแลเฉพาะเรื่องนั้นๆ
- 4) ต้องให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ทรัพย์สินสมบัติของหอพักและของมหาวิทยาลัยมิให้เสียหาย ใช้สอยอย่างประหยัด และต้องช่วยดูแลรักษาความสะอาดอาคารและบริเวณหอพักอยู่เสมอ
- 5) ต้องแต่งกายสุภาพ และระวังรักษามารยาท ไม่ให้เป็นที่รำคาญหรือรบกวนผู้อื่น
- 6) ต้องไม่เมาสุราอาละวาดในห้องพัก
- 7) ต้องไม่ทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายกันในบริเวณหอพัก
- 8) ต้องไม่นำสัตว์เลี้ยงทุกชนิดเข้ามาเลี้ยงในบริเวณหอพัก
- 9) ต้องไม่นำเครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดเข้าไปใช้ในหอพักก่อนได้รับอนุญาตจากอนุสาสก์
- 10) ต้องไม่ตอกตะปู ตัดต่อสายไฟฟ้า หรือดัดแปลงแก้ไขเครื่องเรือน เครื่องใช้ของหอพัก และกรณีเครื่องเรือน เครื่องใช้ของหอพักชำรุดเสียหาย ให้นิสิตหอพักรีบแจ้งอนุสาสก์ หรือผู้ช่วยอนุสาสก์ทราบโดยทันที
- 11) ต้องไม่นำเครื่องเรือน เครื่องใช้ที่หอพักจัดไว้ให้ใช้เป็นของส่วนกลางไปใช้เป็นของส่วนตัว
- 12) ต้องไม่นำรถยนต์หรือจักรยานยนต์เข้ามาในบริเวณหอพักก่อนได้รับอนุญาตจากอนุสาสก์ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนต้องนำเข้ามาก่อนได้รับอนุญาต ให้รายงานต่ออนุสาสก์หรือผู้ทีอนุสาสก์มอบหมายโดยเร็วที่สุด
- 13) ต้องไม่เข้าไปในห้องพักของผู้อื่นขณะที่เจ้าของห้องไม่อยู่
- 14) ต้องไม่ปิดประกาศใดๆ ในบริเวณหอพักก่อนได้รับอนุญาตจากอนุสาสก์หรือผู้ทีอนุสาสก์มอบหมาย
- 15) ต้องไม่เล่นการพนันในบริเวณหอพัก

- 16) ต้องไม่ดื่มสุรา เสพของมีนเมาหรือยาเสพติดให้โทษ
- 17) ต้องไม่มีอาวุธ วัตถุระเบิด หรือยาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครอง รวมทั้งไม่นำเข้ามาในบริเวณหอพัก
- 18) ต้องไม่นำอาวุธปืน หรือวัตถุระเบิดเข้ามาในบริเวณหอพัก
- 19) ต้องไม่ประพฤติเสื่อมเสียทางเพศในบริเวณหอพัก
- 20) ต้องไม่ทะเลาะวิวาทกันโดยใช้อาวุธ
- 21) ต้องไม่กลุ่มรวมวิวาท หรือทำร้ายร่างกายกันถึงขั้นได้รับบาดเจ็บสาหัส
- 22) ต้องไม่ลักทรัพย์หรือจงใจทำลายทรัพย์สินของหอพัก กหรือของเพื่อร่วมหอพัก
- 23) ต้องไม่นำผู้อื่นขึ้นไปในหอพักโดยไม่ได้รับอนุญาต

4. ระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติเกี่ยวกับบทลงโทษของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1) ให้กำหนดโทษสำหรับนิสิตที่ฝ่าฝืนข้อกำหนดวินัยในหอพักตามลักษณะการกระทำ
ดังนี้

- 1.1) ว่ากล่าวตักเตือน
- 1.2) ทำทัณฑ์บน
- 1.3) ให้ออกจากหอพัก

2) กรณีที่นิสิตฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติเกี่ยวกับวินัยของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ข้อ 2-14 ถือว่ามีความผิดไม่ร้ายแรง ให้อนุสาสกว่ากล่าวตักเตือน หรือทำทัณฑ์บนไว้ตามแต่จะเห็นสมควร หากนิสิตผู้ใดเคยถูกทำทัณฑ์บนไว้แล้วแต่ ยังทำความผิดอีก ให้อนุสาสกเสนอความเห็นต่อรองอธิการบดีเพื่อพิจารณาบทลงโทษให้ออกจากหอพักได้ทันที

3) กรณีที่นิสิตฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติเกี่ยวกับวินัยของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ข้อ 15-19 ถือว่ามีความผิดร้ายแรง ให้อนุสาสกเสนอความเห็นต่อรองอธิการบดีเพื่อพิจารณาบทลงโทษให้ออกจากหอพักได้ทันที และให้รายงานมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาบทลงโทษทางวินัยต่อไปด้วย

4) กรณีที่มีได้ระบุไว้ในหน้าที่หรือเป็นข้อกำหนด ตามระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติเกี่ยวกับวินัยของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่เป็นการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือ กรณีที่มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าการกระทำใดของนิสิตหอพักเข้าข้อกำหนดวินัยในหอพัก และหรือเป็นความผิดร้ายแรงหรือไม่ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณา

5. ระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติตัวของนิสิตหอพักจุฬาฯ

- 1) ความประพฤติและมารยาท นิสิตต้องปฏิบัติดังนี้
  - 1.1) ปฏิบัติตามระเบียบและกฎของหอพักนิติตทุกประการ
  - 1.2) รักษา มารยาท ไม่ให้เป็นที่น่ารังเกียจหรือรบกวนผู้อื่น
  - 1.3) แต่งกายสุภาพและเหมาะสมตามกาลเทศะ และไม่แต่งกายชุดนิติตที่ผิดระเบียบออกนอกบริเวณหอพักโดยเด็ดขาด
  - 1.4) ควรใช้คำพูดที่สุภาพ และเหมาะสมกับการเป็นนิติต
  - 1.5) ไม่เข้าห้องพักของผู้อื่นขณะที่เจ้าของห้องพักไม่อยู่หรือในยามวิกาล
  - 1.6) ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น
- 2) การแต่งกาย นิสิตต้องปฏิบัติดังนี้
  - 2.1) แต่งกายให้สุภาพ แม้อยู่ในห้องพักของตนเอง
  - 2.2) ถ้าแต่งกายในชุดนิติตจะต้องให้ถูกต้องตามระเบียบ ไม่ควรสวมเสื้อนิติตปล่อยชาย และสวมรองเท้าแตะออกนอกบริเวณหอ
  - 2.3) ไม่สวมชุดนอนหรือชุดที่ไม่สุภาพไปบริเวณชั้นล่างหรือโรงอาหาร
  - 2.4) เวลาอาบน้ำ ใช้เสื้อคลุมอาบน้ำให้เรียบร้อยสุภาพ (นิติตหญิง)
- 3) การร่วมกิจกรรมของหอพักและของมหาวิทยาลัย

นิสิตหอพักทุกคนต้องให้ความร่วมมือเข้าร่วมโครงการต่างๆ ที่บังคับให้นิสิตหอพักปฏิบัติ เช่น โครงการ 5 ส โครงการอบรมและฝึกซ้อมป้องกันอัคคีภัย หากนิติตไม่เข้าร่วมโดยไม่มีเหตุผลอันไม่สมควร จะมีผลต่อการพิจารณาให้อยู่หอพักต่อหรือไม่

นอกจากนี้นิสิตหอพักจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทางมหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การร่วมพิธีถวายบังคมในวันปิยมหาราช การเดินเทิดพระเกียรติ 5 ธันวาคมหาราช เป็นต้น
- 4) การช่วยกันรักษาทรัพย์สินส่วนรวม นิสิตต้องปฏิบัติดังนี้
  - 4.1) ช่วยกันรักษาความสะอาดของสถานที่พักอาศัยทั้งในและนอกห้องพัก ทั้งตัวอาคารและบริเวณโดยรอบหอพัก
  - 4.2) ไม่นำเครื่องใช้ของหอพัก ซึ่งเป็นของส่วนรวมไปใช้ส่วนตัว
  - 4.3) ใช้เครื่องไฟฟ้าทุกชนิดอย่างระมัดระวัง เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากอัคคีภัย
  - 4.4) ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างประหยัด

- 4.5) ไม่ขีดเขียนหรือติดรูปภาพหรือการกระทำใดๆที่ทำให้ผนังห้องหรือเครื่องใช้ภายในหอพักสกปรกหรือเสียหาย
- 4.6) ปิดประตูหลังห้องทุกครั้งที่ไม่อยู่ เพื่อป้องกันฝุ่นละอองและฝนสาด
- 4.7) นิสิตจะต้องศึกษาหลักปฏิบัติในการใช้สาธารณสมบัติ ได้แก่ ลานซักรีด ลานตากผ้า และห้องสุขา ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามสภากลนิยมได้อย่างถูกต้อง

5) การประหยัดพลังงาน

เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย และสร้างจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อสังคม นิสิตหอพักควรตระหนักในการใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของนิสิตที่ต้องช่วยกัน เช่น

- 5.1) ไม่เปิดไฟทิ้งไว้หากไม่ใช้ประโยชน์
- 5.2) ไม่เปิดน้ำให้ไหลตลอดเวลาขณะที่ซักผ้าหรือแปรงฟัน
- 5.3) ขึ้น-ลงชั้นเดียวใช้บันไดแทนการใช้ลิฟต์ (อาคารสูง)

6) การรักษาสิ่งแวดล้อม

หอพักนิสิตมีคนอยู่อาศัยจำนวนมาก ดังนั้น ปัญหาเรื่อง สภาพแวดล้อมน้ำเสีย ขยะ ความสะอาด จึงมีมากตาม โดยเฉพาะ “ขยะที่มีจำนวนมาก” จึงเป็นจิตสำนึกของนิสิตที่จะต้องรักษาสิ่งแวดล้อมของหอพัก เช่น ลดการใช้กล่องโฟมอาหาร ลดการใช้แก้วน้ำพลาสติก แยกขยะประเภทกระดาษ ขวดกล่องพลาสติก

7) การใช้ลิฟต์

ให้กดปุ่มเพียงครั้งเดียว เมื่อกดปุ่มเรียกและมีไฟสว่างขึ้นแล้วจำเป็นต้องกดซ้ำอีก ควรมีมารยาทในการใช้ลิฟต์ เมื่อมีผู้ต้องการใช้มากให้เรียงลำดับผู้มาก่อน -หลังให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และต้องรอให้ผู้โดยสารภายในออกจากลิฟต์ก่อน

8) การดูแลรักษาความสะอาดห้องพัก

เป็นหน้าที่ของนิสิตที่ต้องดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องพัก ทั้งหน้าห้อง ภายในห้อง และหลังห้องพัก จะมีการตรวจห้องพักเป็นครั้งคราว โดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้า นิสิตจะต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ และมีผลต่อการพิจารณาอยู่หอพักในปีต่อไปด้วย

9) การเก็บรองเท้าน้ำห้องพัก

นิสิตควรวางรองเท้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อยตามชั้นวางที่ทางหอพักจัดไว้ (ไม่ให้ใช้ชั้นวางรองเท้าอื่นมาวางเสริม) ห้ามวางรองเท้าบนพื้นหน้าห้องโดยเด็ดขาด เพราะไม่สะดวกในการทำ

ความสะอาดของแม่บ้าน และจะมีการตรวจเช็คทุกวัน หากพบว่านิสิตไม่ปฏิบัติตามจะมีผลต่อการพิจารณาอยู่หอพักในปีต่อไปด้วย

10) การวางสิ่งของที่ระเบียงหลังห้อง

ห้ามนิสิตวางกระถางต้นไม้และสิ่งของอื่นๆ บนขอบผนังระเบียงหลังห้องโดยเด็ดขาด เพราะอาจจะเป็นอันตรายต่อผู้อื่นที่เดินผ่านไปมาได้

11) การตากผ้าพาดขอบระเบียงออกมาด้านนอก เพราะจะทำให้เกิดทัศนยะดู จาด เมื่อมองจากด้านนอก และตากผ้าในที่ที่หอพักจัดให้เท่านั้น

12) การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า

12.1) อุปกรณ์ไฟฟ้าที่อนุญาตให้ใช้ในห้องพัก คือ พัดลม เครื่องเสียงขนาดย่อม เครื่องเป่าผม เตารีด

12.2) ให้นิสิตขออนุญาตนำเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างอื่นนอกเหนือจากที่อนุญาตไว้แล้ว เช่น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์หรืออุปกรณ์ต่อพ่วง เช่น สแกนเนอร์ ปริ้นท์เตอร์ เข้ามาใช้ในห้องพัก พร้อมทั้งชำระค่ากระแสไฟฟ้าตามที่หอพักกำหนด และต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง หากนำเข้ามาโดยผลการหอพักจะยึดและให้นิสิตนำกลับไปทันที

12.3) หอพักมีหม้อต้มน้ำไฟฟ้า และตู้ทำน้ำเย็นไว้บริการนิสิตตลอด 24 ชั่วโมง ให้นิสิตนำของส่วนตัวมาใช้

12.4) ห้ามประกอบอาหารภายในห้องพักโดยเด็ดขาด เพราะอาจเกิดอัคคีภัย

13) ด้านสุขภาพของนิสิตหอพัก

13.1) นิสิตจะต้องเอาใจใส่ดูแลสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่

13.2) เมื่อนิสิตเจ็บป่วยกะทันหันควรแจ้งให้อาจารย์ทราบ

13.3) กรณีที่นิสิตป่วยกะทันหันด้วยโรคติดต่อ ได้แก่ ไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดใหญ่ ตับอักเสบ วัณโรค หรือโรคอื่นๆ ซึ่งอาจติดต่อเพื่อนในหอพักได้ นิสิตต้องแจ้งให้ผู้ปกครองประจำหอพักทราบเพื่อจะได้รักษาและให้คำแนะนำต่อไป

13.4) หอพักมียาสามัญ เช่น ยาแก้ไอ ไข้หวัดใหญ่ เพื่อบรรเทาอาการเบื้องต้นเท่านั้น ให้นำมาติดต่อขอรับยาได้ที่หอพัก

14) การติดตามอ่านประกาศของหอพัก

นิสิตจะต้องติดตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือประกาศเรียกพบนิสิตของหอพัก อย่างสม่ำเสมอที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ เพื่อจะได้ทราบและปฏิบัติตามได้ถูกต้องและไม่เกิดผลเสียหายตามมา

15) การแจ้งซ่อม

ถ้านิสิตพบว่าในห้องของตนเอง หรือบริเวณรอบหอพักมีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ชำรุด ให้นิสิตแจ้งซ่อม โดยการกรอกข้อความในใบแจ้งซ่อมของชำรุดที่โต๊ะยามประจำตึก หรือที่สำนักงานหอพัก แล้วทางหอพักจะดำเนินการซ่อมไปตามลำดับ ยกเว้นการชำรุดนั้นเกิดจากการละเลยไม่ใส่ใจหรือเกิดจากการกระทำของนิสิต นิสิตที่พักในห้องนั้นจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อมนั้นๆ ตามมูลค่าความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของนิสิต

16) การต้อนรับแขก

- 16.1) กำหนดเวลาของการต้อนรับ ตามเวลาที่หอพักกำหนด
- 16.2) ใช้ชั้นล่างของอาคารเป็นที่ต้อนรับ
- 16.3) นิสิตต้องคอยดูแลแขกของตนเองให้รักษามารยาทไม่รบกวนผู้อื่น
- 16.4) สำหรับหอพักนิสิตหญิง ถ้านิสิตหอพักต้องการขึ้นตึกพักอื่นๆที่มีใช้ตึกพักของตนเอง ต้องขออนุญาตและปฏิบัติดังนี้
  - 16.4.1) ถ้าไม่ได้ขอพักค้างคืน ให้แจ้ง รปภ.หอพักและเซ็นชื่อแจ้งเวลาขึ้น-ลง ให้ชัดเจน ในสมุดบันทึก ทั้งนี้ไม่เกินเวลา 22.00 น. และวางบัตรหอพักให้ รปภ. เก็บไว้ และขอคืนเมื่อลงมา
  - 16.4.2) ถ้าพักค้างคืน ต้องขออนุญาตจากอาจารย์หรือพี่ ป.โทประจำตึกพักนั้นๆ โดยใช้ใบพักแขก ขอได้ที่โต๊ะ รปภ. ตึกนั้นๆ
- 16.5) นิสิตจะต้องดูแลผู้ที่ตนพาขึ้นไปบนหอพักมิให้รบกวน หรือล่วงเกินละเมิดสิทธิของผู้อื่น และต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

17) การใช้กุญแจห้องพัก

- 17.1) นิสิตจะต้องเซ็นรับกุญแจในวันเข้าพักและส่งคืนกุญแจเมื่อไม่ประสงค์จะใช้ห้องพักหรือก่อนกลับบ้านเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาทุกครั้ง

17.2) กรณีที่นิสิตลืมนำกุญแจห้องพัก ให้ไปยืมได้ที่สำนักงาน ชั้น 2 (โรงอาหาร)
ตามวันเวลาทำการ และให้คืนทันทีภายในวันนั้น

18) กองทุนเงินยืมหอพัก

หอพักมีเงินกองทุนเพื่อให้นิสิตที่มีความเดือดร้อนฉุกเฉินยืมได้ ติดต่อที่สำนักงานหอพัก
โดยมีระเบียบการ ดังนี้

18.1) ยืมได้ครั้งละไม่เกิน 500 บาท

18.2) ส่งคืนภายใน 30 วัน

18.3) ต้องส่งคืนเงินยืมครั้งก่อน จึงจะอนุญาตให้ยืมครั้งใหม่

18.4) กรณีที่มีความจำเป็นที่ต้องการยืมมากกว่า 500 บาท ให้ยื่นคำร้องต่ออนุ
สาศกเพื่อพิจารณาให้ยืมเป็นรายกรณี

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องสภาพการพักอาศัยและปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอนในการศึกษา ดังต่อไปนี้

- 4.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- 4.2 ขอบเขตของการศึกษา
- 4.3 ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
- 4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.7 สรุปผลและเสนอแนะ
- 4.8 จัดทำรายงานการศึกษา

4.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 4.1.1 ศึกษาสภาพการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 4.1.2 ศึกษาปัญหาการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องสภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านต่างๆไว้ ดังนี้

4.2.1 ขอบเขตด้านประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนิสิตในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 เท่านั้น

4.2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

สำหรับขอบเขตด้านเนื้อหานี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ด้านสภาพการพักอาศัยและด้านปัญหาในการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) ขอบเขตด้านสภาพการพักอาศัย

หมายถึง ข้อมูลผู้พักอาศัย ได้แก่ คณะที่ศึกษา, ชั้นปี, ชื่อตึกพัก, ระยะเวลาในการอยู่หอพัก ข้อมูลเกี่ยวกับสุขอนามัย ได้แก่ การรับประทานอาหาร, การใช้ห้องน้ำห้องส้วม, การซักรีดเสื้อผ้า, การทำความสะอาดห้องพัก ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การอ่านหนังสือเรียน, การใช้ห้องคอมพิวเตอร์ ข้อมูลการพักผ่อน ได้แก่ การออกกำลังกาย, การดูโทรทัศน์

(2) ขอบเขตด้านปัญหาในการพักอาศัย

หมายถึง ปัญหาด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพอาคารและห้องพัก, สิ่งอำนวยความสะดวก, ความสะอาด, แสงสว่าง, การระบายอากาศ ปัญหาด้านสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้องพัก, กฎระเบียบและกิจกรรมของหอพัก

4.2.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ ศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่ของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น โดยจะครอบคลุมทั้งในส่วนพื้นที่พักอาศัยและพื้นที่บริการอื่นๆในบริเวณของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่พักอาศัย

ครอบคลุมอาคารพักอาศัยทั้งหมดจำนวน 5 หลัง โดยแบ่งเป็นตึกพักสำหรับนิสิตชายจำนวน 2 หลัง ได้แก่ ตึกจำปี ขนาด 14 ชั้น และตึกจำปา ขนาด 5 ชั้น ในส่วนของตึกพักสำหรับนิสิตหญิงมีจำนวน 3 หลัง ได้แก่ ตึกชวนชม ขนาด 3 ชั้น, ตึกพุดตาน ขนาด 14 ชั้น และตึกพุดซ้อน ขนาด 14 ชั้น

(2) พื้นที่ให้บริการ

ได้แก่ โรงยิมเนเซียมอเนกประสงค์, สนามบาสเกตบอล, โรงอาหาร, ร้านค้าสหกรณ์, ศูนย์การเรียนรู้, ร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์งาน, ร้านเสริมสวย และร้านซักอบรีบ

4.2.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เริ่มทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2551 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษาตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2551 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ.2552 สังเกตและสัมภาษณ์ ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2552

ตาราง 4.1 แสดงระยะเวลาในการทำการศึกษา

งาน	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและทบทวนวรรณกรรม										
ลงพื้นที่สำรวจภาคสนาม										
เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์										
สรุประเบียบวิธีวิจัยและทบทวนวรรณกรรม										
เก็บรวบรวมข้อมูล										
วิเคราะห์ข้อมูล										
เขียนบทความเพื่อเผยแพร่										
สรุปผลงานวิจัย										
จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์										
นำเสนอผลงานวิจัย										
แก้ไขเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์										

4.3 ประชากรและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

4.3.1 ประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนิสิตในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 เท่านั้น ซึ่งจากข้อมูลของสำนักงานหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 2,755 คน โดยมีรายละเอียดจำแนกตามแต่ละตึกพักดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามตึกพัก

ชื่อตึกพัก		ประชากร (คน)
หอพักนิสิตชาย	(1) ตึกจ่าปี	840
	(2) ตึกจ่าป่า	280
หอพักนิสิตหญิง	(3) ตึกชวนชม	192
	(4) ตึกพุดตาน	519
	(5) ตึกพุดซ้อน	924
รวม		2,755

และในการศึกษาครั้งนี้ยังมีกลุ่มประชากรรองที่ทำการศึกษา คือ กลุ่มอนุสาสก์ผู้ดูแลหอพักนิสิตฯ

4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีทางสถิติตามหลักทฤษฎีของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนเท่ากับ +/- 5%

โดยใช้สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อน (กำหนด 0.05)

ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน

สำหรับการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นั้น ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างผู้พักอาศัย กำหนดโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 10 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน และในส่วนของกลุ่มอนุสาสกอหพักฯ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน

4.3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากแต่ละตึกพักมีสภาพอาคารและจำนวนนิสิตที่แตกต่างกัน ผู้ศึกษาจึงใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายตัว และมีความสมบูรณ์ของข้อมูลมากขึ้น โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม (ตึก)}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ซึ่งจะได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงการแจกแจงกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน

ชื่อตึกพัก		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
		แบบสอบถาม	สัมภาษณ์
หอพักนิสิตชาย	(1) ตึกจำปี	107	11
	(2) ตึกจำปา	36	3
หอพักนิสิตหญิง	(3) ตึกชวนชม	24	3
	(4) ตึกพุดตาน	66	7
	(5) ตึกพุดซ้อน	117	11
รวม		350	35

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ

(1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับที่พักอาศัยของนิสิตนักศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ผลงานทางวิชาการ งานวิจัย บทความ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ผลงานทางวิชาการ งานวิจัย บทความ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(3) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ นิสิตหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ผลงานทางวิชาการ งานวิจัย บทความ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

4.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ

- (1) ใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
- (2) สังเกตการณ์ในพื้นที่ของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (3) สัมภาษณ์ผู้พักอาศัย และผู้ช่วยอนุสาสคดูแลหอพักฯ

4.4.3 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเริ่มต้นจากการเก็บข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และข้อมูลเบื้องต้นของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการลงพื้นที่และการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบเอง และให้นิสิตหอพักที่มีความสนใจและได้รับการอธิบายรายละเอียดและวิธีการเก็บข้อมูลช่วยรวบรวมข้อมูลจำนวน 7 คน เนื่องจากเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย มีวิธีการรวบรวมข้อมูลโดย นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบและจะกลับไปเก็บแบบสอบถามหลังจากกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 1 เดือน

หลังจากที่ได้ผลข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษาไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้พักอาศัยและอนุสาสก์ผู้ดูแลหอพัก พร้อมทั้งสังเกตพื้นที่ กิจกรรม และปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้พักอาศัยนั้นมีทีมงานผู้ช่วยสัมภาษณ์ที่ได้รับการอธิบายรายละเอียดและวิธีการเก็บข้อมูลช่วยรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 คน มีวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยขอสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ทำกิจกรรมอยู่ภายในบริเวณหอพักได้แก่ ที่นั่งพักผ่อนใต้ตึกพักและโรงอาหารของหอพัก ที่สนใจให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม(Questionnaire) ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดทำเครื่องมือดังนี้

4.5.1 กำหนดชนิดและรูปแบบคำถามของแบบสอบถาม

รูปแบบของคำถามที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

(1) คำถามแบบเปิด (Open Ended Questions) เป็นคำถามแบบให้ตอบอย่างเสรี

(2) คำถามแบบปิด (Close Ended Questions) เป็นคำถามแบบให้ตอบตามคำตอบที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว การสร้างคำถามแบบปิดมี 2 รูปแบบ คือ

- แบบคำถามให้เลือกตอบ (Multiple Choice Questions) คำถามจะกำหนดคำตอบให้หลายคำตอบ และเลือกหนึ่งคำตอบ
- แบบคำถามให้ตอบได้หลายคำตอบ แบบนี้คล้ายกับรูปแบบคำถามให้เลือกตอบ ต่างกันตรงที่ให้เลือกตอบได้หลายคำตอบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(3) แบบวัดทัศนคติ ใช้มาตราวัดแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) กำหนดระดับค่าคะแนนเป็น 6 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุดและ ไม่มีปัญหา โดยมี ความหมาย ดังนี้

1.00 – 1.51	หมายถึง	ปัญหามีระดับมากที่สุด
1.50 – 2.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับน้อย
4.51 – 5.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับน้อยที่สุด
5.51 – 6.00	หมายถึง	มีระดับไม่เป็นปัญหา

ซึ่งระดับของปัญหามีการให้ความหมาย ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงมากที่สุด หรือเกิดขึ้นทุกสัปดาห์
มาก	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงมากพอสมควร หรือเกิดขึ้นเดือนละ 1 - 2 ครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงพอสมควร หรือเกิดขึ้นภาคเรียนละ 1 - 2 ครั้ง
น้อย	หมายถึง	มีปัญหาน้อย หรือเกิดขึ้นปีละ 1 - 2 ครั้ง
น้อยที่สุด	หมายถึง	แทบจะไม่มีปัญหาเลย หรือหลายปีจึงเกิดปัญหานั่นขึ้น
ไม่มีปัญหา	หมายถึง	ไม่เคยเกิดปัญหานั่นขึ้นเลย

และเพื่อความสะดวกในการตอบ ผู้ศึกษาจึงนำแบบสอบถามและแบบวัดทัศนคติรวมไว้ในชุดเดียวกันเพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.5.2 การสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา วิธีการศึกษา จากเอกสารต่างๆ รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา ซึ่งสามารถจำแนกตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้ ดังนี้

(1) ข้อมูลสภาพการพักอาศัย

ประกอบด้วย ข้อมูลผู้พักอาศัย, ข้อมูลเกี่ยวกับสุขอนามัย, ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน และข้อมูลการพักผ่อน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ข้อมูลผู้พักอาศัย ได้แก่ คณะที่ศึกษา, ชั้นปี, ชื่อตึกพัก, ระยะเวลาในการอยู่หอพัก
- ข้อมูลเกี่ยวกับสุขอนามัย ได้แก่ การรับประทานอาหาร, การใช้ห้องน้ำห้องส้วม, การซักผ้า, การทำความสะอาดห้องพัก
- ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การอ่านหนังสือเรียน, การใช้ศูนย์การเรียนรู้
- ข้อมูลการพักผ่อน ได้แก่ การออกกำลังกาย, การดูโทรทัศน์

(2) ข้อมูลปัญหาในการพักอาศัย

ประกอบด้วย ปัญหาด้านกายภาพ และปัญหาด้านสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ปัญหาด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพอาคารและห้องพัก, สิ่งอำนวยความสะดวก, ความสะอาด, แสงสว่าง, การระบายอากาศ
- ปัญหาด้านสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้องพัก, กฎระเบียบและกิจกรรมของหอพัก

4.5.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

(1) ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

เมื่อกำหนดตัวแปรเรียบร้อยแล้วจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรี ษาช่วยตรวจสอบความตรงของเนื้อหาของเครื่องมือ ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพียงใด และทำการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมตามที่ได้รับคำแนะนำ

(2) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

นำตัวแปรที่ต้องการศึกษามาสร้างเป็นข้อคำถามพร้อมทั้งตัวเลือกตัวเลือก และจัดพิมพ์ออกมาเป็นชุดแบบสอบถาม หลังจากนั้นจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบและทำการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมตามที่ได้รับคำแนะนำ

(4) นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out)

นำแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ชุด โดยผู้ศึกษาเป็นผู้นำไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมแบบสอบถามคืนทันทีหลังจากกลุ่มตัวอย่างทำเสร็จเรียบร้อย นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ สรุปผลและปัญหาที่พบในเบื้องต้น พร้อมทั้งปรึกษาและขอคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา และทำการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ได้รับคำแนะนำ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งเป็นจำนวน 10 ชุด

(5) ปรับปรุงแบบสอบถาม

สรุปผลการทดลองแจกแบบสอบถามทั้งสองครั้ง และทำการปรับปรุงข้อคำถามและตัวเลือก รวมถึงรูปแบบและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เพื่อให้ เกิดความชัดเจน เข้าใจตรงกันของผู้ศึกษาและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

(6) จัดพิมพ์ฉบับจริง

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 ชุดเรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.6.1 การเตรียมข้อมูล

- (1) ทำการตรวจสอบข้อมูล โดยตรวจความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
- (2) จัดทำรหัสข้อมูล

4.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้โปรแกรม SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science/Personal Computer Plus) สถิติที่ใช้มีดังนี้

- (1) ค่าสถิติทั่วไป เป็นการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงทั่วไป โดยจะใช้ค่าความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- (2) ค่าเฉลี่ย (Mean) จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่ใช้แบบคำถามเป็นแบบให้เลือกได้หลายคำตอบ

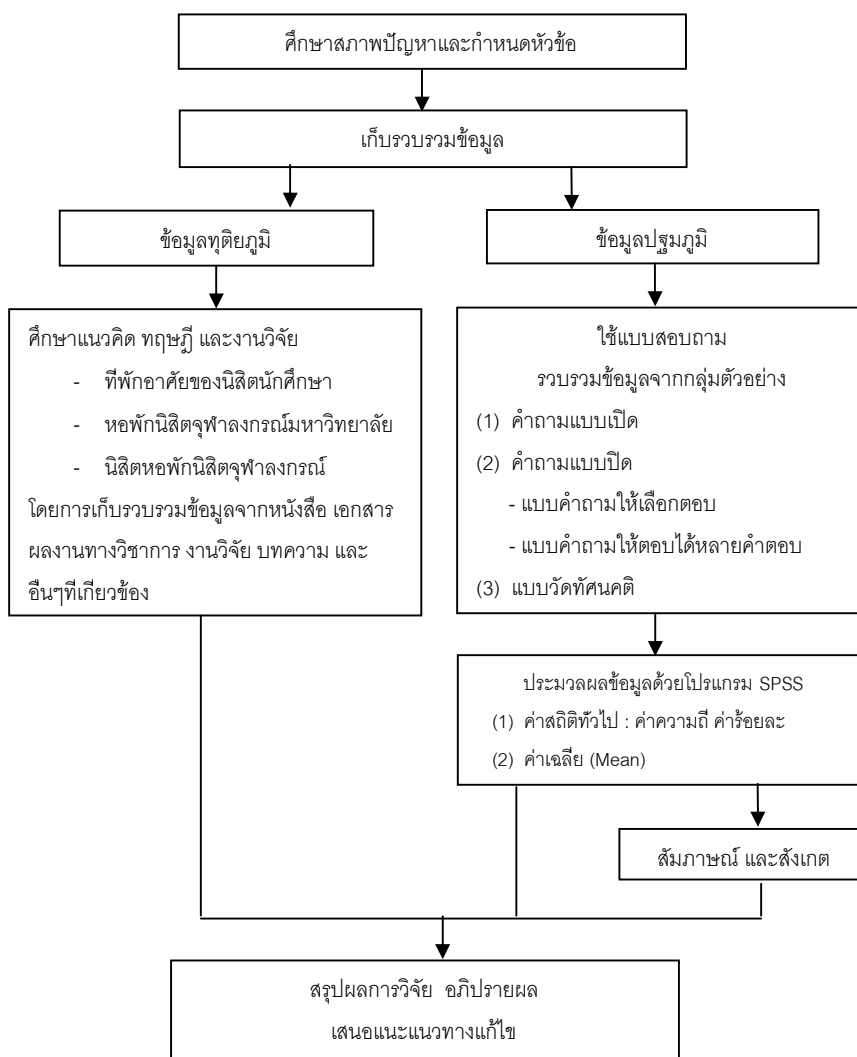
4.7 สรุปผลและเสนอแนะ

นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาทำการสรุปผลการศึกษา เพื่อแสดงประเด็นสำคัญๆที่ได้รับจากการศึกษา และตรวจสอบความสอดคล้องของผลที่ได้รับจากการศึกษากับแนวความคิดทฤษฎีที่ได้รวบรวมไว้ ตลอดจนข้อมูลจากเอกสารต่างๆ พร้อมทั้งทำการสรุปข้อเสนอนะที่เป็นประโยชน์

4.8 การจัดทำรายงานการศึกษา

นำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบการบรรยาย ตารางและแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิ 4.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

บทที่ 5

สภาพการพักอาศัยและปัญหาการพักอาศัย ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการศึกษาเรื่อง “สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นจำนวนทั้งสิ้น 350 ชุด โดยได้มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายตัวและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในเบื้องต้น และคัดเลือกเฉพาะชุดแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ มาลงรหัสเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for-Windows และนอกจากนั้นยังมีการสัมภาษณ์และสังเกตเพิ่มเติมอีกด้วย โดยในบทนี้ผู้ศึกษาเลือกอธิบายข้อมูลโดยใช้การบรรยายหรือพรรณนา(Explanation) พร้อมตารางข้อมูลประกอบ ซึ่งจะแบ่งเนื้อหาได้เป็น 2 ส่วนหลัก และมีรายละเอียดย่อย ดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้พักอาศัย

5.1.1 ข้อมูลส่วนตัว

5.1.2 ข้อมูลด้านการเรียน

5.2 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1 ข้อมูลด้านการพักอาศัย

5.2.2 ข้อมูลกิจกรรมเกี่ยวกับสุขอนามัย

5.2.3 ข้อมูลกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน

5.2.4 ข้อมูลกิจกรรมเกี่ยวกับการพักผ่อน

5.3 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3.1 ปัญหาด้านกายภาพ

5.3.2 ปัญหาด้านสังคม

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้พักอาศัย

5.1.1 ข้อมูลส่วนตัว

(1) เพศ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างที่มาจากทุก ตึกพักตามสัดส่วนของจำนวนผู้พักอาศัยจริง¹

จากแบบสอบถามพบว่าในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนนิสิตหญิงมากกว่า นิสิตชาย คือ มีนิสิตหญิงจำนวนร้อยละ 60 และนิสิตชายจำนวนร้อยละ 40

(2) ภูมิลำเนา

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 33.1 จากจำนวนผู้พักอาศัยทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ภาคใต้และภาคเหนือ ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 15.40 และ 14.30 ตามลำดับ ซึ่งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นกลุ่มที่มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.30

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า ทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง ต่างมีภูมิลำเนาอยู่ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือเป็นจำนวนมากที่สุด และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นจำนวนน้อยที่สุด สำหรับนิสิตชายมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด โดยคิด เป็นร้อยละ 34.30 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ภาคใต้และภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 17.50 และร้อยละ 14.00 ตามลำดับ ภูมิลำเนาสำหรับนิสิตชายที่มีน้อยที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร โดยคิดเป็นร้อยละ 7.00 เท่านั้น สำหรับนิสิตหญิงมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาก ที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 32.40 รองลงมา ได้แก่ ภาคเหนือและภาคกลางมีจำนวนเท่ากัน โดยคิดเป็น ร้อยละ 14.50 ภูมิลำเนาสำหรับนิสิตหญิงที่มีน้อยที่สุด คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยคิด เป็นร้อยละ 5.80 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.1

¹ ข้อมูล ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ตาราง 5.1 แสดงภูมิลำเนาของผู้พักอาศัยในหอพักนิสิตฯ จำแนกตามเพศ

ภูมิลำเนา	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	49	<u>34.30</u>	67	<u>32.40</u>	116	<u>33.10</u>
2. ภาคใต้	25	17.50	29	14.00	54	15.40
3. ภาคเหนือ	20	14.00	30	14.50	50	14.30
4. ภาคกลาง	19	13.30	30	14.50	49	14.00
5. ภาคตะวันออก	12	8.40	22	10.60	34	9.70
6. ภาคตะวันตก	8	5.60	17	8.20	25	7.10
7. กรุงเทพฯและปริมณฑล	10	7.00	12	5.80	22	6.30
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(3) ศาสนา

จากผลการสำรวจพบว่า นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 96.60 รองลงมา ได้แก่ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 2.00 และ 1.40 ตามลำดับ ตามข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 5.2

ตาราง 5.2 แสดงศาสนาที่ผู้พักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาฯ นับถือ จำแนกตามเพศ

ศาสนา	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. พุทธ	139	<u>97.20</u>	199	<u>96.10</u>	338	<u>96.60</u>
2. คริสต์	2	1.40	5	2.40	7	2.00
3. อิสลาม	2	1.40	3	1.40	5	1.40
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(4) อาชีพหลักของผู้ปกครอง

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 42.80 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่ผู้ปกครองทำธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายและเกษตรกร ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33.40 และ 14.60 ตามลำดับ โดยอาชีพ ที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง และเป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยคิดเป็นร้อยละ 6.30 เท่ากันทั้งสองกลุ่ม

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่าโดยส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกัน ในส่วนของอาชีพที่มีเป็นจำนวนน้อยที่สุดดังนี้สำหรับนิสิตชายอาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 43.40 รองลงมา ได้แก่ ทำธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย และ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 32.90 และ 14.00 ตามลำดับ โดยอาชีพที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 2.80 สำหรับนิสิตหญิงอาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ข้าราชการ /รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมา ได้แก่ ทำธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย และเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 33.80 และ 15.00 ตามลำดับ โดยอาชีพที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 2.90

ตาราง 5.3 แสดงอาชีพหลักของผู้ปกครองของผู้พักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

อาชีพหลักของผู้ปกครอง	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	62	<u>43.40</u>	88	<u>42.50</u>	150	<u>42.80</u>
2. ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	47	32.90	70	33.80	117	33.40
3. เกษตรกร	20	14.00	31	15.00	51	14.60
4. พนักงานบริษัทเอกชน	10	7.00	6	2.90	16	4.60
5. รับจ้าง	4	2.80	12	5.80	16	4.60
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

5.1.2 ข้อมูลด้านการเรียน

(1) คณะที่ศึกษา

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มที่เรียนคณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.30 รองลงมา ได้แก่ คณะครุศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.60 และ 10.00 ตามลำดับ ซึ่งคณะแพทยศาสตร์เป็นกลุ่มที่มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.30 เท่านั้น

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าคณะวิทยาศาสตร์เป็นคณะที่มีกลุ่มนิสิตอยู่มากที่สุดทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง สำหรับนิสิตชายคณะที่มีกลุ่ม นิสิตอยู่มากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 24.50 รองลงมา ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 17.50 และ 16.10 ตามลำดับ คณะที่มีกลุ่มนิสิตอยู่น้อยที่สุด คือ คณะนิเทศศาสตร์และคณะแพทยศาสตร์ โดยคิดเป็นร้อยละ 0.70 เท่ากัน สำหรับนิสิตหญิงคณะที่มีกลุ่มนิสิตอยู่มากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 20.80 รองลงมา ได้แก่ คณะครุศาสตร์และคณะสหเวชศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.90 และ 10.60 ตามลำดับ และคณะแพทยศาสตร์เป็นคณะที่ไม่มีกลุ่มนิสิตหญิงพักอยู่เลย ตามข้อมูลในตารางที่ 5.4

ตาราง 5.4 แสดงคณะที่ศึกษาของของผู้พักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

คณะที่ศึกษา	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 วิทยาศาสตร์	35	<u>24.50%</u>	43	<u>20.80%</u>	78	<u>22.30%</u>
2 ครุศาสตร์	23	16.10%	35	16.90%	58	16.60%
3 วิศวกรรมศาสตร์	25	17.50%	10	4.80%	35	10.00%
4 พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	9	6.30%	21	10.10%	30	8.60%
5 สหเวชศาสตร์	2	1.40%	22	10.60%	24	6.90%
6 เศรษฐศาสตร์	8	5.60%	10	4.80%	18	5.10%
7 สัตวแพทยศาสตร์	3	2.10%	13	6.30%	16	4.60%
8 สถาปัตยกรรมศาสตร์	10	7.00%	4	1.90%	14	4.00%
9 ทันตแพทยศาสตร์	3	2.10%	10	4.80%	13	3.70%
10 อักษรศาสตร์	2	1.40%	10	4.80%	12	3.40%
11 เภสัชศาสตร์	3	2.10%	7	3.40%	10	2.90%
12 รัฐศาสตร์	3	2.10%	7	3.40%	10	2.90%
13 นิติศาสตร์	5	3.50%	4	1.90%	9	2.60%
14 นิเทศศาสตร์	1	0.70%	6	2.90%	7	2.00%
15 วิทยาศาสตร์และการกีฬา	5	3.50%	2	1.00%	7	2.00%
16 จิตวิทยา	2	1.40%	2	1.00%	4	1.10%
17 ศิลปกรรมศาสตร์	3	2.10%	1	0.50%	4	1.10%
18 แพทยศาสตร์	1	0.70%	0	0.00%	1	0.30%
รวม	143	100%	207	100%	350	100%

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

เมื่อพิจารณาแบ่งตามกลุ่มสาขาวิชาทั้ง 4 กลุ่ม คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์¹ พบว่ากลุ่มที่มีเป็นจำนวนมากที่สุด คือ นิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 36.29 รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.14 และ 21.43 ตามลำดับ โดยกลุ่มที่มีเป็นจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ร้อยละ 19.14

และเมื่อพิจารณาแยกตามเพศพบว่าในลำดับที่หนึ่งและสองเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชามนุษยศาสตร์ตามลำดับ ดังนี้ สำหรับนิสิตชายกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.95 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 20.28 และ 17.48 ตามลำดับ โดยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.29 สำหรับกลุ่มนิสิตหญิงกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.54 รองลงมา ได้แก่กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 27.05 และ 25.12 ตามลำดับ โดยกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.29 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.5

ตาราง 5.5 แสดงคณะที่ศึกษาของผู้พักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาฯ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

คณะที่ศึกษา	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	70	<u>48.95</u>	57	<u>27.54</u>	127	<u>36.29</u>
2 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	19	13.29	56	27.05	75	21.43
3 สาขาวิชาสังคมศาสตร์	25	17.48	42	20.29	67	19.14
4 สาขาวิชามนุษยศาสตร์	29	20.28	52	25.12	81	23.14
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบ่งสาขาวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และการกีฬา และคณะจิตวิทยา
- 3) สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์
- 4) สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะครุศาสตร์

(2) ชั้นปีที่ศึกษา

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 29.70 จากจำนวนนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 26.90 และ 21.10 ตามลำดับ และกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 6 มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.60

เมื่อจำแนกตามเพศจะพบว่าชั้นปีที่ศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุดของทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง จะเหมือนกัน สำหรับนิสิตชาย ชั้นปีที่ศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมา ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.10 และ 21.00 ตามลำดับ โดยชั้นปีที่ศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ชั้นปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 1.40 สำหรับนิสิตหญิง ชั้นปีที่ศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมา ได้แก่ ชั้นปีที่ 4 และ 2 คิดเป็นร้อยละ 22.70 และ 21.70 ตามลำดับ โดยชั้นปีที่ศึกษา 6 ไม่มีนิสิตหญิงพักอยู่เลย ตามข้อมูลในตารางที่ 5.6

ตาราง 5.6 แสดงชั้นปีที่ศึกษาของผู้พักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

ชั้นปี	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	43	30.10	61	<u>29.50</u>	104	<u>29.70</u>
2	49	<u>34.30</u>	45	21.70	94	26.90
3	30	21.00	44	21.30	74	21.10
4	16	11.20	47	22.70	63	18.00
5	3	2.10	10	4.80	13	3.70
6	2	1.40	0	0.00	2	0.60
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(3) ผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 คิดเป็นร้อยละ 35.10 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 3.50 กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.50 และกลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 3.51 – 4.00 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 35.10 และ 7.40 ตามลำดับ และกลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 เป็นกลุ่มที่มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.90 เท่านั้น

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า ทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิงกลุ่มจะมีกลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 มีจำนวนน้อยที่สุดเหมือนกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ สำหรับนิสิตชายกลุ่มที่มากที่สุด คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 35.70 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 และ 2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 29.40 และ 22.40 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มที่มีน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 7.00 สำหรับนิสิตหญิงกลุ่มที่มากที่สุด คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 คิดเป็นร้อยละ 39.10 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 และ 2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 31.40 และ 17.40 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มที่มีน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 4.30 ซึ่งแตกต่างกับนิสิตชายกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด คือ มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 3.01 – 3.50 คิดเป็นร้อยละ 35.70 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.7

ตาราง 5.7 แสดงการศึกษาเฉลี่ยสะสม(GPAX) ของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

ผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม (GPAX)	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 2.00	8	5.60	9	4.30	17	4.90
2. 2.00 – 2.50	32	22.40	36	17.40	68	19.40
3. 2.51 – 3.00	42	29.40	81	39.10	123	35.10
4. 3.01 – 3.50	51	35.70	65	31.40	116	33.10
5. 3.51 – 4.00	10	7.00	16	7.70	26	7.40
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

5.2 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.1 ข้อมูลด้านการพักอาศัย

(1) ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยมาเป็นระยะเวลา 1 – 2 ภาคการศึกษาหรือ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 จากจำนวนนิสิตทั้งหมด รองลงมา คือ พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยมาเป็นระยะเวลา 3 – 4 ภาคการศึกษาหรือ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.00 และพักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยมาเป็นระยะเวลา 5 – 6 ภาคการศึกษาหรือ 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.00 ตามลำดับ ซึ่งนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระยะเวลามากกว่า 8 ภาคการศึกษา

เมื่อจำแนกตามเพศ จะพบว่าทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิงกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดเหมือนกัน คือ กลุ่มที่ระยะเวลาที่พักอาศัยเป็นระยะเวลามากกว่า 8 ภาคการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้ สำหรับนิสิตชายส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยมาเป็นระยะเวลา 3 - 4 ภาคการศึกษาหรือ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมา ได้แก่ ระยะเวลา 1-2 ภาคการศึกษาและ 5-6 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.80 และ 18.20 ตามลำดับ ซึ่งนิสิตชายที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระยะเวลา มากกว่า 8 ภาคการศึกษา สำหรับนิสิตหญิงส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยมาเป็นระยะเวลา 1 - 2 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.90 รองลงมา ได้แก่ ระยะเวลา 3 - 4 ภาคการศึกษา และ 7 - 8 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.30 และ 20.80 ตามลำดับ ซึ่งนิสิตหญิงที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระยะเวลา มากกว่า 8 ภาคการศึกษา ตามข้อมูลในตารางที่ 5.8

ตาราง 5.8 แสดงระยะเวลาที่นิสิตพักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

ระยะเวลาที่พักอาศัย ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา	9	6.30	5	2.40	14	4.00
2. 1 - 2 ภาคการศึกษา (1 ปี)	44	30.80	68	<u>32.90</u>	112	<u>32.00</u>
3. 3 - 4 ภาคการศึกษา (2 ปี)	50	<u>35.00</u>	44	21.30	94	26.90
4. 5 - 6 ภาคการศึกษา (3 ปี)	26	18.20	39	18.80	65	18.60
5. 7 - 8 ภาคการศึกษา (4 ปี)	10	7.00	43	20.80	53	15.10
6. มากกว่า 8 ภาคการศึกษา	4	2.80	8	3.90	12	3.40
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(2) เหตุผลที่เลือกพักอาศัยในหอพักนิตยภัตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากผลการสำรวจพบว่าเหตุผลที่นิสิตหอพักเลือกเข้าพักในหอพักนิตยภัตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มากที่สุด คือ เดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 18.99 จากจำนวนนิสิตหอพักทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อัตราค่าหอพักถูก และมีความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 18.81 และ 15.58 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่ามีความแตกต่างกัน สำหรับนิสิตชายส่วนใหญ่เลือกเข้าพักในหอพักนิตยภัตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพราะอัตราค่าหอพักถูก คิดเป็นร้อยละ 21.05 รองลงมา ได้แก่ เดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน และมีความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 20.26 และ 13.72 ตามลำดับ สำหรับนิสิตหญิงส่วนใหญ่เลือกเข้าพักในหอพักนิตยภัตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพราะเดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 18.25 รองลงมา ได้แก่ อัตราค่าหอพักถูก และมีความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 17.50 และ 16.67 ตามลำดับ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.9

ตาราง 5.9 แสดงเหตุผลที่เลือกพักอาศัยในหอพักนิตยภัตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

เหตุผลที่เลือกพักที่หอพักนิตยภัตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เดินทางสะดวก ใกล้ที่เรียน	127	20.26	196	<u>18.25</u>	323	<u>18.99</u>
2. อัตราค่าหอพักราคาถูก	132	<u>21.05</u>	188	17.50	320	18.81
3. มีความปลอดภัย	86	13.72	179	16.67	265	15.58
4. ได้รู้จักเพื่อนต่างคณะ	74	11.80	106	9.87	180	10.58
5. สะดวกในการใช้สถานที่เพื่อการศึกษา	71	11.32	108	10.06	179	10.52
6. ผู้ปกครองให้อยู่หอพักนิตยภัต	56	8.93	118	10.99	174	10.23
7. สภาพแวดล้อมดี	48	7.66	123	11.45	171	10.05
8. มีเพื่อน/ญาติพักอยู่	24	3.83	42	3.91	66	3.88
9. อื่นๆ	9	1.44	14	1.30	23	1.35
รวม		100.00		100.00		100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(3) ผู้ที่นิสิตหอพักต้องการพักอาศัยร่วมห้องพักเดียวกัน

จากผลการสำรวจพบว่าผู้ที่นิสิตหอพักฯ ส่วนใหญ่ต้องการอยู่ร่วมห้องพักเดียวกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.60 โดยแบ่งเป็นนิสิตหญิงที่มีความต้องการในส่วนนี้มากที่สุด ร้อยละ 66.70 ซึ่งเหตุผลสำคัญก็เนื่องมาจากมีความคุ้นเคยในการอาศัยร่วมกันมาก่อน รองลงมา ได้แก่ เพื่อนต่างคณะเรียนและเพื่อนร่วมคณะเรียนเดียวกัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23.70 และ 17.40 ตามลำดับ โดยจะเห็นว่านิสิตชายมีความต้องการในส่วนนี้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.50 และ 26.60 ตามลำดับ เหตุผลสำคัญเป็นเพราะผู้ที่ต้องมีการย้ายหอพักเมื่อถึงกำหนดเวลาเปลี่ยน ทำให้อยากอยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีความสนิทกันในชั้นเรียนมาอยู่ร่วมหอเดียวกัน ซึ่งจะมีเพื่อนทั้งจากคณะเดียวกันและต่างคณะ ขึ้นอยู่ความสนิทสนมของแต่ละบุคคล ตามเหตุผลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของนิสิตหญิงและนิสิตชายด้านทัศนคติในการร่วมสังคม และสุดท้ายนิสิตหอพักฯ ต้องการอยู่ร่วมห้องพักเดียวกันน้อยที่สุด คือ ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 2.30 เท่านั้น ข้อมูลในตารางที่ 5.10

ตาราง 5.10 แสดงผู้ที่นิสิตหอพักฯ ฟ้าฯ ต้องการพักอาศัยร่วมห้องพักเดียวกัน จำแนกตามเพศ

ผู้ที่ต้องการพักอาศัย ร่วมห้องพักเดียวกัน	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพื่อนร่วมห้องพักเดิม	60	<u>42.00</u>	138	<u>66.70</u>	198	<u>56.60</u>
2. เพื่อนต่างคณะเรียน	45	31.50	38	18.40	83	23.70
3. เพื่อนร่วมคณะเรียน	38	26.60	23	11.10	61	17.40
4. ญาติพี่น้อง	0	0.00	8	3.90	8	2.30
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(4) จำนวนเวลาที่นิสิตหอพักฯอยู่ในหอพักในแต่ละวัน

จากผลการสำรวจพบนิสิตหอพักฯจำนวนมากใช้เวลาอยู่ในหอพัก 14 - 16 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 35.70 จากจำนวนนิสิตทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ใช้เวลาอยู่ในหอพัก 11 - 13 ชั่วโมงต่อวัน และใช้เวลาอยู่ในหอพัก 8 - 10 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และ 18.00 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุด คือ ใช้เวลาอยู่ในหอพักมากกว่า 20 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 0.90

โดยทั้งนี้ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงในเรื่องของจำนวนชั่วโมงที่อยู่ในหอพักนิสิตฯในแต่ละวัน สำหรับนิสิตชายส่วนใหญ่นิสิทใช้เวลาอยู่ในหอพัก 14 - 16 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 34.30 รองลงมา ได้แก่ ใช้เวลาอยู่ในหอพัก 11-13 ชั่วโมง และใช้เวลาอยู่ในหอพัก 8-10 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 33.60 และ 22.40 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุด คือ ใช้เวลาอยู่ในหอพักมากกว่า 20 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 0.70 สำหรับนิสิตหญิงส่วนใหญ่นิสิทใช้เวลาอยู่ในหอพัก 14 - 16 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 36.70 รองลงมา ได้แก่ ใช้เวลาอยู่ในหอพัก 11-13 ชั่วโมง และใช้เวลาอยู่ในหอพัก 8-10 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 34.30 และ 15.00 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุด คือ ใช้เวลาอยู่ในหอพักมากกว่า 20 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.11

ตาราง 5.11 แสดงจำนวนชั่วโมงในแต่ละวันที่นิสิตอยู่ในหอพักนิสิตฯ จำแนกตามเพศ

เวลาที่อยู่ในหอพักนิสิตฯ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 8 ชม.	6	4.20	2	1.00	8	2.30
2. 8 - 10 ชม.	32	22.40	31	15.00	63	18.00
3. 11-13 ชม.	48	33.60	71	34.30	119	34.00
4. 14-16 ชม.	49	<u>34.30</u>	76	<u>36.70</u>	125	<u>35.70</u>
5. 17-19 ชม.	7	4.90	25	12.10	32	9.10
6. มากกว่า 20 ชม.	1	0.70	2	1.00	3	0.90
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(5) รูปแบบการจัดเตียงนอนที่ต้องการ

จากผลการสัมภาษณ์พบนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เลือกการจัดเตียงนอนแบบสลับพื้นปลา คิดเป็นร้อยละ 65.71 จากจำนวนนิสิตทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ จัดสองเตียงชิดกัน อีกเตียงหนึ่งวางขวางกับผนัง และจัดเตียงชิดผนังด้านหนึ่ง และโต๊ะเขียนหนังสืออีกด้านหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 25.71 และ 8.57 ตามลำดับ

โดยทั้งนี้ไม่มีความแตกต่างกัน ระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงในเรื่องของ รูปแบบการจัดวางเตียงนอนที่ต้องการ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.12

ตาราง 5.12 แสดงรูปแบบการจัดเตียงนอนที่ นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องการ จำแนกตามเพศ

รูปแบบการจัดเตียงนอน ที่ต้องการ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 สลับพื้นปลา : จำปี พุดซ้อน	10	<u>71.43</u>	13	<u>61.90</u>	23	<u>65.71</u>
2 เตียงชิดผนังด้านหนึ่ง โต๊ะอีกด้านหนึ่ง : จำปา	1	7.14	2	9.52	3	8.57
3 2เตียงชิดกัน อีกเตียงวางขวาง : ชวนชม พุดตาน	3	21.43	6	28.57	9	25.71
รวม	14	100.00	21	100.00	35	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่าสาเหตุที่เลือกการจัดวางเตียงนอนแบบพื้นปลา เนื่องจากมีความเป็นส่วนตัวสูง เนื่องจากเป็นการแบ่งการใช้พื้นที่ของแต่ละบุคคลภายในห้องพักอย่างชัดเจน

(6) การเดินทางไปเรียน

จากผลการสัมภาษณ์พบนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เลือกการเดินทางไปเรียนด้วยการเดิน คิดเป็นร้อยละ 87.50 จากจำนวนนิสิตทั้งหมด รองลงมา คือ การใช้บริการรถโดยสารภายใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 12.50

โดยทั้งนี้ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงในเรื่องของรูปแบบการจัดวางเตียงนอนที่ต้องการ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.13

ตาราง 5.13 แสดงวิธีการเดินทางไปเรียนของนิสิต หอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

เดินทางไปเรียนโดยวิธีการ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 เดิน	14	<u>93.33</u>	21	<u>84.00</u>	35	<u>87.50</u>
2 รถโดยสารภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	6.67	4	16.00	5	12.50
รวม	15	100.00	25	100.00	40	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่าสาเหตุเลือกใช้บริการรถโดยสารภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยน้อย เนื่องจากจากต้องรอรถเป็นเวลานาน ไม่มีกำหนดระยะเวลามารับ-ส่งที่แน่นอน และนอกจากนั้นยังพบว่าในช่วงเวลาเร่งด่วนมีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมากไม่สะดวกต่อการใช้บริการ ประกอบกับสถานที่ตั้งของหอพักอยู่ไม่ไกลจากที่เรียนจึงทำให้นิสิตเลือกการเดินทางไปเรียน เพื่อเป็นการประหยัดเวลา

5.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

(1) การตื่นนอน

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ในวันธรรมดา นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตื่นนอนเวลา 6.30 – 7.30 น. คิดเป็นร้อยละ 45.71 จากจำนวนนิสิตทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เวลา 6.00 – 7.00 น. และ เวลา 7.00 -8.00 น. คิดเป็นร้อยละ 22.85 เท่ากัน ส่วนในวันหยุดนั้น นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตื่นนอนเวลา 10.00 – 11.00 น. คิดเป็นร้อยละ 34.29 จากจำนวนนิสิตทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เวลา 9.00 – 10.00 น. และเวลา 11.00 - 12.00 น. คิดเป็นร้อยละ 31.43 เท่ากัน

โดยการตื่นนอนของนิสิตในวันธรรมดานั้น ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างนิสิตชาย และนิสิตหญิง แต่ในวันหยุดพบว่านิสิตชายส่วนใหญ่จะตื่นนอนเวลา 11.00-12.00 น. ส่วนนิสิตหญิง จะตื่นนอนเวลา 9.00-10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 31.43 เท่ากัน ตามข้อมูลในตารางที่ 5.14

ตาราง 5.14 แสดงเวลาที่นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตื่นนอนในวันธรรมดาและวันหยุด จำแนกตามเพศ

เวลาตื่นนอน		ชาย		หญิง		รวม	
		จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา	6.00 - 7.00 น.	1	7.14	7	33.33	8	22.86
	6.30 - 7.30 น.	6	<u>42.86</u>	10	<u>47.62</u>	16	<u>45.71</u>
	7.00 - 8.00 น.	5	35.71	3	14.29	8	22.86
	7.30 - 8.30 น.	2	14.29	1	4.76	3	8.57
	รวม	14	100.00	21	100.00	35	100.00
วันหยุด	ก่อน 9.00 น.	0	0.00	1	4.76	1	2.86
	9.00 - 10.00 น.	3	21.43	8	<u>38.10</u>	11	31.43
	10.00 - 11.00 น.	5	35.71	7	33.33	12	<u>34.29</u>
	11.00 - 12.00 น.	6	<u>42.86</u>	5	23.81	11	31.43
	รวม	14	100.00	21	100.00	35	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

และจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า ในวันธรรมดานั้นนิสิตจะตื่นนอนก่อนเข้าเรียน ประมาณ 1 ชั่วโมงก่อนเข้าเรียน ส่วนในวันหยุดนั้นจะตื่นนอนในเวลาแตกต่างกันไปตามฐานะที่ต้องทำในแต่ละสัปดาห์ แต่ส่วนใหญ่จะตื่นนอนหลังจาก 9.00 น.

(2) การเข้านอน

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ในวันธรรมดา นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เข้านอนเวลา 23.00 – 1.30 น. คิดเป็นร้อยละ 80. จากจำนวนนิสิตทั้งหมด ส่วนในวันหยุดนั้น นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เข้านอนเวลา 1.00 – 2.00 น. คิดเป็นร้อยละ 42.86 จากจำนวนนิสิตทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เวลา 24.00 – 1.00 น คิดเป็นร้อยละ 40.00 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.15

ตาราง 5.15 แสดงเวลาที่นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเข้านอนในวันธรรมดาและวันหยุด จำแนกตามเพศ

เวลาเข้านอน		ชาย		หญิง		รวม	
		จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา	22.00 - 23.00 น.	0	0.00	2	9.52	2	5.71
	23.00 - 24.00 น.	5	35.71	9	<u>42.86</u>	14	<u>40.00</u>
	24.00 - 1.00 น.	7	<u>50.00</u>	7	33.33	14	<u>40.00</u>
	1.00 - 2.00 น.	2	14.29	3	14.29	5	14.29
	รวม	14	100.00	21	100.00	35	100.00
วันหยุด	23.00 - 24.00 น.	1	7.14	1	4.76	2	5.71
	24.00 - 1.00 น.	4	28.57	10	<u>47.62</u>	14	40.00
	1.00 - 2.00 น.	6	<u>42.86</u>	9	42.86	15	<u>42.86</u>
	2.00 - 3.00 น.	3	21.43	1	4.76	4	11.43
	รวม	14	100.00	21	100.00	35	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

(3) การรับประทานอาหาร

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาฯ เมื่อจำแนกตามวัน สำหรับวันธรรมดา ในมือเช้า ส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 57.89 ในมือกลางวัน ส่วนใหญ่จะออกไปใช้โรงอาหารอื่นภายนอกหอพักฯ คิดเป็นร้อยละ 70.37 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 59.27 สำหรับวันหยุดในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 67.78 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 72.13 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 51.28

เมื่อพิจารณาตามเพศโดยจำแนกตามวัน จะพบว่า นิสิตชาย สำหรับวันธรรมดา ในมือเช้า ส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 55.28 ในมือกลางวัน ส่วนใหญ่จะออกไปใช้โรงอาหารอื่นภายนอกหอพักฯ คิดเป็นร้อยละ 72.33 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 56.77 สำหรับวันหยุด ในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 66.67 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 73.78 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะออกไปใช้โรงอาหารอื่นภายนอกหอพักฯ คิดเป็นร้อยละ 52.15 ขณะที่นิสิตหญิง สำหรับวันธรรมดา ในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 59.66 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะออกไปใช้โรงอาหารอื่นภายนอกหอพักฯ คิดเป็นร้อยละ 69.11 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 61.03 สำหรับวันหยุด ในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 68.53 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 71.02 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารเช้าที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 54.26

อย่างไรก็ตาม พบว่านิสิตกลุ่มหนึ่งจะไม่รับประทานอาหารเช้า ดังนี้ สำหรับวันธรรมดามินิสิตหอพักฯไม่รับประทานอาหารเช้าร้อยละ 23.31 สำหรับวันหยุดมินิสิตหอพักฯไม่รับประทานอาหารเช้าร้อยละ 21.65 เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่ามือเช้าวันธรรมดามินิสิตชายไม่รับประทานอาหารเช้าร้อยละ 23.60 สำหรับมือเช้าวันหยุดไม่รับประทานอาหารเช้าร้อยละ 23.72 ขณะที่ในมือเช้าวันธรรมดามินิสิตหญิงไม่รับประทานอาหารเช้าร้อยละ 23.11 และมือเช้าวันหยุดไม่รับประทานอาหารเช้าร้อยละ 20.26 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.16

ตาราง 5.16 แสดงการรับประทานอาหารในแต่ละมื้อของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

การรับประทานอาหาร			ชาย		หญิง		รวม	
			จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มื้อเช้า	วันธรรมดา	ในหอพัก	89	<u>55.28</u>	142	<u>59.66</u>	231	<u>57.89</u>
		นอกหอพัก	34	21.12	41	17.23	75	18.80
		ไม่รับประทาน	38	23.60	55	23.11	93	23.31
		รวม		100.00		100.00		100.00
	วันหยุด	ในหอพัก	104	<u>66.67</u>	159	<u>68.53</u>	263	<u>67.78</u>
		นอกหอพัก	15	9.62	26	11.21	41	10.57
		ไม่รับประทาน	37	23.72	47	20.26	84	21.65
		รวม		100.00		100.00		100.00
มื้อกลางวัน	วันธรรมดา	ในหอพัก	39	24.53	74	30.08	113	27.90
		นอกหอพัก	115	<u>72.33</u>	170	<u>69.11</u>	285	<u>70.37</u>
		ไม่รับประทาน	5	3.14	2	0.81	7	1.73
		รวม		100.00		100.00		100.00
	วันหยุด	ในหอพัก	121	<u>73.78</u>	174	<u>71.02</u>	295	<u>72.13</u>
		นอกหอพัก	42	25.61	65	26.53	107	26.16
		ไม่รับประทาน	1	0.61	6	2.45	7	1.71
		รวม		100.00		100.00		100.00
มื้อเย็น	วันธรรมดา	ในหอพัก	109	<u>56.77</u>	166	<u>61.03</u>	275	<u>59.27</u>
		นอกหอพัก	75	39.06	99	36.40	174	37.50
		ไม่รับประทาน	8	4.17	7	2.57	15	3.23
		รวม		100.00		100.00		100.00
	วันหยุด	ในหอพัก	87	46.77	153	<u>54.26</u>	240	<u>51.28</u>
		นอกหอพัก	97	<u>52.15</u>	118	41.84	215	45.94
		ไม่รับประทาน	2	1.08	11	3.90	13	2.78
		รวม		100.00		100.00		100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

นอกจากนี้จากการสำรวจพบว่าสถานที่อื่น ๆ ที่นิสิตหอพักฯ เลือกไปรับประทานอาหาร นอกจากโรงอาหารของหอพักฯ มีดังนี้ สำหรับวันธรรมดาในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 16.29 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 64.20 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 30.60 สำหรับวันหยุดในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 5.16 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 18.34 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 23.08

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่าส่วนมากเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งนิสิตชายและหญิง แต่จะแตกต่างกันในมือเย็นวันหยุด ดังนี้ นิสิตชาย เมื่อจำแนกตามวันพบว่า สำหรับวันธรรมดาในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 18.64 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 66.04 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 32.81 สำหรับวันหยุดในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 4.49 ในมือกลางวัน ส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 15.85 ในมือเย็น ส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 28.49 ขณะที่นิสิตหญิง เมื่อจำแนกตามวันพบว่า สำหรับวันธรรมดาในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 14.71 ในมือกลางวันส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 63.01 ในมือเย็นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 29.05 สำหรับวันหยุดในมือเช้าส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่สวนหลวง/สามย่าน คิดเป็นร้อยละ 5.61 ในมือกลางวัน ส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 20.00 ในมือเย็น ส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 20.57 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.17

ตาราง 5.17 แสดงสถานที่อื่นๆที่นิสิตหอพักไปรับประทานอาหารนอกจากโรงอาหารของหอพัก

การรับประทานอาหาร			ชาย		หญิง		รวม	
			จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มือเช้า	วันธรรมดา	โรงอาหารอื่นในม.	30	<u>18.64</u>	35	<u>14.71</u>	65	<u>16.29</u>
		สวนหลวง/สามย่าน	1	0.62	5	2.10	6	1.50
		ห้างสรรพสินค้า	0	0.00	0	0.00	0	0.00
		อื่นๆ	3	1.86	1	0.42	4	1.00
		รวม	34	21.12	41	17.23	75	18.8
	วันหยุด	โรงอาหารอื่นในม.	2	1.28	1	0.43	3	0.77
		สวนหลวง/สามย่าน	7	<u>4.49</u>	13	<u>5.61</u>	20	<u>5.16</u>
		ห้างสรรพสินค้า	5	3.21	9	3.88	14	3.61
		อื่นๆ	1	0.64	3	1.29	4	1.03
		รวม	15	9.62	26	11.21	41	10.57
มือกลางวัน	วันธรรมดา	โรงอาหารอื่นในม.	105	<u>66.04</u>	155	<u>63.01</u>	260	<u>64.20</u>
		สวนหลวง/สามย่าน	4	2.52	3	1.22	7	1.73
		ห้างสรรพสินค้า	1	0.63	5	2.03	6	1.48
		อื่นๆ	5	3.14	7	2.85	12	2.96
		รวม	115	72.33	170	69.11	285	70.37
	วันหยุด	โรงอาหารอื่นในม.	6	3.66	8	3.27	14	3.42
		สวนหลวง/สามย่าน	8	4.88	6	2.45	14	3.42
		ห้างสรรพสินค้า	26	<u>15.85</u>	49	<u>20.00</u>	75	<u>18.34</u>
		อื่นๆ	2	1.22	2	0.82	4	0.98
		รวม	42	25.61	65	26.53	107	26.16
มือเย็น	วันธรรมดา	โรงอาหารอื่นในม.	7	3.65	7	2.57	14	3.02
		สวนหลวง/สามย่าน	63	<u>32.81</u>	79	<u>29.05</u>	142	<u>30.60</u>
		ห้างสรรพสินค้า	4	2.08	12	4.41	16	3.45
		อื่นๆ	1	0.52	1	0.37	2	0.43
		รวม	75	39.06	99	36.40	174	37.50
	วันหยุด	โรงอาหารอื่นในม.	3	1.61	2	0.71	5	1.07
		สวนหลวง/สามย่าน	53	<u>28.49</u>	55	19.50	108	<u>23.08</u>
		ห้างสรรพสินค้า	39	20.97	58	<u>20.57</u>	97	20.73
		อื่นๆ	2	1.08	3	1.06	5	1.07
		รวม	97	52.15	118	41.84	215	45.94

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

จากการสำรวจพบว่า เหตุผลที่นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่ใช้โรงอาหารของหอพักฯ คือ เบื่อและต้องการเปลี่ยนสถานที่ในการรับประทานอาหาร มีจำนวนถึงร้อยละ 52.33 รองลงมา ได้แก่ รสชาติอาหารไม่ถูกปาก และพื้นที่โรงอาหารคับแคบ ร้อยละ 25.68 และ 9.92 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งนิสิตหญิงและนิสิตชาย ดังนี้ สำหรับนิสิตชาย เหตุผลที่ส่วนใหญ่ไม่ใช้โรงอาหารของหอพักฯ คือ เบื่อและต้องการเปลี่ยนสถานที่ในการรับประทานอาหาร มีจำนวนถึงร้อยละ 48.65 รองลงมา ได้แก่ รสชาติอาหารไม่ถูกปาก และพื้นที่โรงอาหารคับแคบ ร้อยละ 28.83 และ 11.71 ตามลำดับ สำหรับนิสิตหญิง เหตุผลที่ส่วนใหญ่ไม่ใช้โรงอาหารของหอพักฯ คือ เบื่อและต้องการเปลี่ยนสถานที่ในการรับประทานอาหาร มีจำนวนถึงร้อยละ 55.14 รองลงมา ได้แก่ รสชาติอาหารไม่ถูกปาก และพื้นที่โรงอาหารคับแคบ ร้อยละ 23.29 และ 8.56 ตามลำดับ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.18

ตาราง 5.18 แสดงเหตุผลที่นิสิตหอพักไม่ใช้โรงอาหารของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

สาเหตุที่ไม่ใช้ โรงอาหารของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 เบื่อ ต้องการเปลี่ยนสถานที่	108	<u>48.65</u>	161	<u>55.14</u>	269	<u>52.33</u>
2 รสชาติอาหารไม่ถูกปาก	64	28.83	68	23.29	132	25.68
3 พื้นที่โรงอาหารคับแคบไม่เพียงพอ	26	11.71	25	8.56	51	9.92
4 คุณภาพและราคาไม่เหมาะสม	16	7.21	21	7.19	37	7.20
5 อื่นๆ	8	3.60	17	5.82	25	4.86
รวม	100.00		100.00		100.00	

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(4) การซักกรีดเสื้อผ้า

จากผลการสำรวจพบว่า นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 39.14 ซักกรีดเสื้อผ้าด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 39.14 รองลงมา ได้แก่ ใช้บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญที่มีให้บริการอยู่ในตึกพัก และใช้บริการร้านซักอบรีดได้ตึกชวนชม คิดเป็นร้อยละ 32.00 และ 17.43 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่ามีความแตกต่างกันของนิสิตหญิงและนิสิตชาย สำหรับ นิสิตชายซักกรีดเสื้อผ้าด้วยตนเองและใช้บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.17 เท่ากัน รองลงมา ได้แก่ จ้างซักกรีดภายนอกหอพักและใช้บริการร้านซักอบรีดได้ตึกชวนชม คิดเป็นร้อยละ 23.78 และ 23.08 สำหรับนิสิตหญิงซักกรีดเสื้อผ้าด้วยตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.79 รองลงมา ได้แก่ ใช้บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ และใช้บริการร้านซักอบรีดได้ตึกชวนชม คิดเป็นร้อยละ 36.71 และ 13.53 ตามลำดับ และพบว่านิสิตหญิงมีจ้างซักกรีดจากบุคคลหรือร้านภายนอกแต่น้อยมาก และในการสำรวจครั้งนี้ไม่พบว่ามีกลุ่มที่จ้างจากภายนอกเลย ตามข้อมูลในตารางที่ 5.19

ตาราง 5.19 แสดงการซักกรีดเสื้อผ้าของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

การซักกรีดเสื้อผ้า	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 ซักกรีดเสื้อผ้าด้วยตนเอง	36	<u>25.17</u>	101	<u>48.79</u>	137	<u>39.14</u>
2 ใช้บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ	36	<u>25.17</u>	76	36.71	112	32.00
3 ใช้บริการร้านซักอบรีดในหอพัก	33	23.08	28	13.53	61	17.43
4 จ้างซักกรีดจากร้านภายนอกหอพัก	34	23.78	0	0.00	34	9.71
5 อื่นๆ	4	2.80	2	0.97	6	1.71
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(5) การใช้บริการร้านตัดผม

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์ ร้อยละ 32.00 ใช้บริการร้านตัดผมภายนอกหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์ ร้อยละ 30.29 ใช้บริการร้านตัดผมในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์ และนิสิตร้อยละ 13.43 ไม่ใช้บริการร้านตัดผม

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิง สำหรับนิสิตชายส่วนใหญ่จะไปใช้บริการร้านตัดผมนอกหอพัก คิดเป็นร้อยละ 41.96 รองลงมา คือ ใช้บริการในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์ และไม่ใช้บริการร้านตัดผม คิดเป็นร้อยละ 25.17 และ 6.19 ตามลำดับ สำหรับนิสิตหญิงส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 33.82 จะใช้บริการร้านตัดผมในหอพัก รองลงมา คือ ใช้บริการร้านตัดผมนอกหอพัก และไม่ใช้บริการร้านตัดผม คิดเป็นร้อยละ 25.12 และ 17.87 ตามลำดับ

สำหรับเหตุผลที่นิสิตไม่ใช้บริการร้านตัดผมภายในหอพักนิสิต คือ นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์โดยส่วนใหญ่เห็นว่าทางร้านมีรูปแบบและบริการไม่ตรงกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 11.71 รองลงมา ได้แก่ ราคาไม่เหมาะสมและไม่ประทับใจในบริการ คิดเป็นร้อยละ 11.14 และ 0.86 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่าเหตุผลที่นิสิตชายส่วนใหญ่ไม่ใช้บริการร้านตัดผมภายในหอพักนิสิต คือ ทางร้านมีรูปแบบและบริการไม่ตรงกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 16.08 รองลงมา ได้แก่ ราคาไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 8.39 สำหรับนิสิตหญิงพบว่าเหตุผลที่นิสิตหญิงส่วนใหญ่ไม่ใช้บริการร้านตัดผมภายในหอพักนิสิต คือ ราคาไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 13.04 รองลงมา ได้แก่ ทางร้านมีรูปแบบและบริการไม่ตรงกับความต้องการ และไม่ประทับใจในบริการ คิดเป็นร้อยละ 8.70 และ 1.45 ตามลำดับ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.20

ตาราง 5.20 แสดงการใช้บริการร้านตัดผมของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์ จำแนกตามเพศ

การใช้บริการร้านตัดผม	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใช้บริการร้านภายนอกหอพัก	60	<u>41.96</u>	52	25.12	112	<u>32.00</u>
ใช้บริการร้านภายในหอพัก	36	25.17	70	<u>33.82</u>	106	30.29
ไม่ใช้บริการร้านตัดผม	10	6.99	37	17.87	47	13.43
1 รูปแบบ/บริการไม่ตรงความต้องการ	23	<u>16.08</u>	18	8.70	41	<u>11.71</u>
2 ราคาไม่เหมาะสม	12	8.39	27	<u>13.04</u>	39	11.14
3 ไม่ประทับใจในบริการ	0	0.00	3	1.45	3	0.86
4 มีจำนวนช่างไม่เพียงพอ	1	0.70	0	0.00	1	0.29
5 ไม่เป็นส่วนตัว	1	0.70	0	0.00	1	0.29
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

5.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน

(1) การอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้าน

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อ่านหนังสืออยู่ภายในบริเวณหอพัก คิดเป็นร้อยละ 67.46 รองลงมา คือ บริเวณภายในมหาวิทยาลัย และภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 28.17 และ 4.37 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายละเอียดสถานที่ที่อ่านหนังสือและทำการบ้าน พบว่าสำหรับภายในบริเวณหอพัก สถานที่ที่นิสิตหอพักเลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ภายในห้องพักของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 43.64 รองลงมา ได้แก่ บริเวณใต้ตึกพัก และห้องพักของเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 12.85 และ 5.22 ตามลำดับ สำหรับบริเวณภายในมหาวิทยาลัย สถานที่ที่นิสิตหอพักเลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านเป็นจำนวนมากที่สุด คือ หอสมุดกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.85

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าโดยส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง ดังนี้ สำหรับนิสิตชายส่วนใหญ่อ่านหนังสืออยู่ภายในบริเวณหอพัก คิดเป็นร้อยละ 66.35 รองลงมา คือ บริเวณภายในมหาวิทยาลัย และภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 27.88 และ 5.77 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายละเอียดสถานที่ที่อ่านหนังสือและทำการบ้าน พบว่าสำหรับภายในบริเวณหอพัก สถานที่ที่นิสิตชายเลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ภายในห้องพักของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 40.37 รองลงมา ได้แก่ บริเวณใต้ตึกพัก และห้องพักของเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 13.77 และ 7.82 ตามลำดับ สำหรับบริเวณภายในมหาวิทยาลัย สถานที่ที่นิสิตชายเลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านเป็นจำนวนมากที่สุด คือ หอสมุดกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.24 สำหรับนิสิตหญิงส่วนใหญ่อ่านหนังสืออยู่ภายในบริเวณหอพัก คิดเป็นร้อยละ 68.24 รองลงมา คือ บริเวณภายในมหาวิทยาลัย และภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 28.38 และ 3.38 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายละเอียดสถานที่ที่อ่านหนังสือและทำการบ้าน จะพบว่าสำหรับภายในบริเวณหอพัก สถานที่ที่นิสิตหญิงเลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านเป็นจำนวนมากที่สุด คือ ภายในห้องพักของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 45.73 รองลงมา ได้แก่ บริเวณใต้ตึกพัก และห้องอเนกประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 12.07 และ 6.73 ตามลำดับ สำหรับบริเวณภายในมหาวิทยาลัย สถานที่ที่นิสิตหญิงเลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านเป็นจำนวนมากที่สุด คือ หอสมุดกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.29 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.21

ตาราง 5.21 แสดงสถานที่ที่นิสิตหอพักฯ เลือกใช้ในการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้าน จำแนกตามเพศ

สถานที่อ่านหนังสือ และทำการบ้าน	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ	138	66.35	202	68.24	340	67.46
1.1 ภายในห้องพักของตัวเอง	129	<u>40.37</u>	197	<u>45.73</u>	326	<u>43.64</u>
1.2 บริเวณใต้ตึกพัก	44	13.77	52	12.07	96	12.85
1.3 ห้องพักของเพื่อน	25	7.82	14	3.25	39	5.22
1.4 ห้องอเนกประสงค์	9	2.82	29	6.73	38	5.09
1.5 บริเวณโรงอาหารหอพัก	4	1.25	0	0.00	4	0.54
1.6 อื่นๆ	1	0.31	2	0.46	3	0.40
รวม		66.35		68.24		67.46
2. ภายในบริเวณมหาวิทยาลัย	58	27.88	84	28.38	142	28.17
2.1 หอสมุดกลาง	46	16.24	67	17.29	113	16.85
2.2 ห้องสมุดคณะต่างๆ	22	7.77	21	5.42	43	6.41
2.3 อื่นๆ	11	3.88	22	5.68	33	4.92
รวม		27.88		28.38		28.17
3. ภายนอกมหาวิทยาลัย	12	5.77	10	3.38	22	4.37
รวม		100.00		100.00		100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(2) การใช้ศูนย์การเรียนรู้

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาฯ ร้อยละ 63.43 ใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ และอีก ร้อยละ 36.57 ไม่ได้ใช้บริการ โดยเหตุผลส่วนใหญ่ที่ไม่ได้ใช้บริการ คือ นิสิตใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว ร้อยละ 87.50 รองลง ได้แก่ บรรยากาศในศูนย์ไม่เอื้ออำนวย และจำนวนเครื่องที่ให้บริการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 7.03 และ 2.34 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า สำหรับนิสิตชายใช้บริการศูนย์การเรียนรู้มากถึงร้อยละ 53.15 และไม่ได้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 46.85 โดยเหตุผลส่วนใหญ่ที่นิสิตชายไม่ใช้บริการ คือ นิสิตใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว ร้อยละ 89.55 รองลงมา ได้แก่ บรรยากาศในศูนย์ไม่เอื้ออำนวย และเจ้าหน้าที่บริการไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 7.46 และ 2.99 ตามลำดับ สำหรับนิสิตหญิงใช้บริการศูนย์การเรียนรู้มากถึงร้อยละ 70.53 และไม่ได้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 29.47 โดยเหตุผลส่วนใหญ่ที่นิสิตหญิงไม่ใช้บริการ คือ นิสิตใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว ร้อยละ 85.25 รองลงมา ได้แก่ บรรยากาศในศูนย์ไม่เอื้ออำนวย และจำนวนเครื่องที่ให้บริการมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 6.56 และ 4.92 ตามลำดับ ดังข้อมูลในตารางที่ 5.22

ตาราง 5.22 แสดงการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ (ห้องคอมพิวเตอร์) ของนิสิตหอพักจุฬาฯ จำแนกตามเพศ

ศูนย์การเรียนรู้ (ห้องคอมพิวเตอร์)	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใช้บริการ	76	<u>53.15</u>	146	<u>70.53</u>	222	<u>63.43</u>
ไม่ใช้บริการ	67	46.85	61	29.47	128	36.57
1 ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว	60	<u>41.96</u>	52	<u>25.12</u>	112	<u>32.00</u>
2 บรรยากาศในศูนย์ไม่เอื้ออำนวย	5	3.50	4	1.93	9	2.57
3 จำนวนเครื่องที่ให้บริการไม่เพียงพอ	0	0.00	3	1.45	3	0.86
4 เจ้าหน้าที่บริการไม่ดี	2	1.40	0	0.00	2	0.57
5 ใช้ห้องคอมพิวเตอร์อื่นในมหาวิทยาลัย	0	0.00	2	0.97	2	0.57
รวม	67	46.85	61	29.47	128	36.57
รวม	143		207		350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(3) การใช้บริการร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์เอกสาร

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักจุฬาฯเกือบทั้งหมด คือ ร้อยละ 98.57 ใช้บริการร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์เอกสาร ซึ่งจะมีเพียงร้อยละ 1.43 เท่านั้นที่ไม่ได้ใช้บริการ โดยเหตุผลที่ไม่ได้ใช้บริการมากที่สุด คือ ไปใช้บริการร้านถ่ายเอกสารอื่นนอกบริเวณหอพัก คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริการไม่ดี จำนวนเครื่องให้บริการไม่พอ และราคาไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 20.00 เท่ากัน

เมื่อจำแนกตามเพศจะพบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งนิสิตชายและหญิง สำหรับนิสิตชาย ร้อยละ 98.60 ใช้บริการร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์เอกสาร ซึ่งจะมีเพียงร้อยละ 1.40 เท่านั้นที่ไม่ได้ใช้บริการ โดยเหตุผลที่ไม่ได้ใช้บริการมากที่สุด คือ ไปใช้บริการร้านถ่ายเอกสารอื่นนอกบริเวณหอพักและเจ้าหน้าที่บริการไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน สำหรับนิสิตหญิงร้อยละ 98.55 ใช้บริการร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์เอกสาร ซึ่งจะมีเพียงร้อยละ 1.45 เท่านั้นที่ไม่ได้ใช้บริการ โดยเหตุผลที่ไม่ได้ใช้บริการมากที่สุด คือ ไปใช้บริการร้านถ่ายเอกสารอื่นนอกบริเวณหอพัก จำนวนเครื่องที่ให้บริการไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่บริการไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน ตามข้อมูลในตารางที่ 5.23

ตาราง 5.23 แสดงการใช้บริการร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์เอกสารของนิสิตหอพักจุฬาฯ จำแนกตามเพศ

ร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์เอกสาร	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ใช้บริการ	141	<u>98.60</u>	204	<u>98.55</u>	345	<u>98.57</u>
ไม่ใช้บริการ	2	1.40	3	1.45	5	1.43
1 ใช้บริการร้านอื่นภายนอกหอพักนิสิตฯ	1	<u>0.70</u>	1	<u>0.48</u>	2	<u>0.57</u>
2 เจ้าหน้าที่บริการไม่ดี	1	<u>0.70</u>	0	0.00	1	0.29
3 จำนวนเครื่องที่ให้บริการไม่เพียงพอ	0	0.00	1	<u>0.48</u>	1	0.29
4 ราคาไม่เหมาะสม	0	0.00	1	<u>0.48</u>	1	0.29
รวม	2	1.40	3	1.45	5	1.43
รวม	143		207		350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

5.2.4 ข้อมูลกิจกรรมเกี่ยวกับการพักผ่อน

(1) กิจกรรมยามว่างของนิสิตหอพักฯ

จากผลการสำรวจพบนิสิตหอพักฯ ส่วนใหญ่มีกิจกรรมยามว่าง คือ การเล่นอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 23.75 รองลงมา ได้แก่ ดูโทรทัศน์และฟังวิทยุ และอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน คิดเป็นร้อยละ 14.02 และ 12.75 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่ากิจกรรมยามว่างของนิสิตชายและนิสิตหญิงส่วนใหญ่เหมือนกัน สำหรับนิสิตชายส่วนใหญ่มีกิจกรรมยามว่าง คือ การเล่นอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 26.38 รองลงมา ได้แก่ อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน และไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 12.34 และ 11.91 ตามลำดับ สำหรับนิสิตหญิงส่วนใหญ่มีกิจกรรมยามว่าง คือ การเล่นอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 22.17 รองลงมา ได้แก่ ดูโทรทัศน์/ฟังวิทยุและอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน คิดเป็นร้อยละ 16.05 และ 12.99 ตามลำดับ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.24

ตาราง 5.24 แสดงกิจกรรมยามว่างของนิสิตหอพักฯ ฟ้าลงกรณมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ

กิจกรรมยามว่าง	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เล่นอินเทอร์เน็ต	124	<u>26.38</u>	174	<u>22.17</u>	298	<u>23.75</u>
2. ดูโทรทัศน์/ฟังวิทยุ	50	10.64	126	16.05	176	14.02
3. อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน	58	12.34	102	12.99	160	12.75
4. ไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ	56	11.91	87	11.08	143	11.39
5. อ่านหนังสือเรียน	45	9.57	80	10.19	125	9.96
6. ออกกำลังกาย	55	11.70	70	8.92	125	9.96
7. ไปซื้อของ	32	6.81	83	10.57	115	9.16
8. ทำกิจกรรมของหอพัก/มหาวิทยาลัย	38	8.09	55	7.01	93	7.41
9. อื่นๆ	12	2.55	8	1.02	20	1.59
รวม		100.00		100.00		100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

(2) การออกกำลังกายของนิสิตหอพักฯ

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตหอพักฯ ส่วนใหญ่ไม่ออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 43.70 รองลงมา ได้แก่ ออกกำลังกายสัปดาห์ละครั้ง และออกกำลังกาย 3 – 5 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 34.00 และ 20.86 ตามลำดับ และจะพบว่านิสิตที่ออกกำลังกายทุกวันมีเพียงร้อยละ 1.43 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งนิสิตหญิงและนิสิตชาย สำหรับนิสิตชาย ส่วนใหญ่ไม่ออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมา ได้แก่ ออกกำลังกายสัปดาห์ละครั้ง และออกกำลังกาย 3 – 5 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 34.27 และ 24.48 ตามลำดับ และนิสิตชายที่ออกกำลังกายทุกวันมีเพียงร้อยละ 2.80 เท่านั้น สำหรับนิสิตหญิง ส่วนใหญ่ไม่ออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 47.34 รองลงมา ได้แก่ ออกกำลังกายสัปดาห์ละครั้ง และออกกำลังกาย 3 – 5 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 33.82 และ 18.36 ตามลำดับ และนิสิตหญิงที่ออกกำลังกายทุกวันมีเพียงร้อยละ 0.48 ตามข้อมูลในตารางที่ 5.25

ตาราง 5.25 แสดงความถี่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักฯ

การออกกำลังกาย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ไม่ออกกำลังกาย	55	<u>38.46</u>	98	<u>47.34</u>	153	<u>43.71</u>
2. สัปดาห์ละครั้ง	49	34.27	70	33.82	119	34.00
3. 3 - 5 วันต่อสัปดาห์	35	24.48	38	18.36	73	20.86
4. ทุกวัน	4	2.80	1	0.48	5	1.43
รวม	143	100.00	207	100.00	350	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

จากผลการสำรวจพบว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ชอบการวิ่งออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 31.18 รองลงมา ได้แก่ แบดมินตัน และฟิตเนส คิดเป็นร้อยละ 18.64 และ 11.11 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่าทั้งนิสิตชายและหญิงส่วนใหญ่จะชอบออกกำลังกายโดยการวิ่ง สำหรับนิสิตชายส่วนใหญ่ชอบการวิ่งออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 30.53 รองลงมา ได้แก่ แบดมินตันและฟุตซอล คิดเป็นร้อยละ 20.61 และ 10.69 ตามลำดับ สำหรับนิสิตหญิงส่วนใหญ่ชอบการวิ่งออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 31.76 รองลงมา ได้แก่ แบดมินตันและฟิตเนส คิดเป็นร้อยละ 16.89 และ 14.19 ตามลำดับ ดังข้อมูลในตารางที่ 5.26

ตาราง 5.26 แสดงชนิดกีฬาที่นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเล่นเป็นประจำ จำแนกตามเพศ

ชนิดกีฬา	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 วิ่ง	40	<u>30.53</u>	47	<u>31.76</u>	87	<u>31.18</u>
2 แบดมินตัน	27	20.61	25	16.89	52	18.64
3 เทเบิลเทนนิส	13	9.92	6	4.05	19	6.81
4 ฟุตซอล	14	10.69	1	0.68	15	5.38
5 บาสเกตบอล	8	6.11	3	2.03	11	3.94
6 อื่นๆ	29	22.14	66	<u>44.59</u>	95	<u>34.05</u>
6.1 ฟิตเนส	10	7.63	21	14.19	31	11.11
6.2 วายน้ำ	9	6.87	12	8.11	21	7.53
6.3 แอโรบิค	0	0.00	12	8.11	12	4.30
6.4 เทนนิส	4	3.05	2	1.35	6	2.15
6.5 ตะกร้อ	2	1.53	3	2.03	5	1.79
6.6 โยคะ	0	0.00	4	2.70	4	1.43
6.7 บันจี้รยาน	0	0.00	3	2.03	3	1.08
6.8 อื่นๆ	4	3.05	9	6.08	13	4.66
รวม	29	22.14	66	44.59	95	34.05
รวม	100.00		100.00		100.00	

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

สถานที่ที่นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เลือกไปออกกำลังกาย คือ บริเวณภายในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 53.62 รองลงมา คือ ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ และภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 38.30 และ 8.09 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายละเอียดสถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะพบว่า สำหรับภายในบริเวณมหาวิทยาลัย สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ ฟิตเนส เซ็นเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 46.83 รองลงมา ได้แก่ สนามกีฬาในร่ม และสนามกีฬาหน้าพระบรมรูป คิดเป็นร้อยละ 24.60 และ 11.11 ตามลำดับ สำหรับภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา คือ ภายในห้องพักตนเอง และภายในบริเวณตึกพัก คิดเป็นร้อยละ 28.89 และ 4.44 ตามลำดับ สำหรับภายนอกมหาวิทยาลัย สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ สวนลุมพินี คิดเป็นร้อยละ 47.37 รองลงมา ได้แก่ สนามศุภชลาศัย และสถานที่อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 26.32 เท่ากัน

เมื่อจำแนกตามเพศจะพบว่า สถานที่โดยส่วนใหญ่ที่นิสิตชายและนิสิตหญิงเลือกไปออกกำลังกายเหมือนกัน ดังนี้ สำหรับนิสิตชาย สถานที่ที่นิสิตชายส่วนใหญ่เลือกไปออกกำลังกาย คือ บริเวณภายในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 56.31 รองลงมา คือ ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ และภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 38.83 และ 4.85 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายละเอียดสถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตชาย จะพบว่า สำหรับภายในบริเวณมหาวิทยาลัย สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตชายส่วนใหญ่ คือ ฟิตเนส เซ็นเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 37.93 รองลงมา ได้แก่ สนามกีฬาในร่ม คิดเป็นร้อยละ 25.86 สำหรับภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตชายส่วนใหญ่ คือ ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมา คือ ภายในห้องพักตนเอง คิดเป็นร้อยละ 30.00 และไม่มีใครออกกำลังกายภายในบริเวณตึกพัก สำหรับภายนอกมหาวิทยาลัย สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตชายส่วนใหญ่ คือ สถานที่อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา ได้แก่ สนามศุภชลาศัย คิดเป็นร้อยละ 40.00 สำหรับนิสิตหญิง สถานที่ที่นิสิตหญิงส่วนใหญ่เลือกไปออกกำลังกาย คือ บริเวณภายในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 51.52 รองลงมา คือ ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ และภายนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 37.88 และ 10.61 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามรายละเอียดสถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหญิง จะพบว่า สำหรับภายในบริเวณมหาวิทยาลัย สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหญิงส่วนใหญ่ คือ ฟิตเนส เซ็นเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 54.41 รองลงมา ได้แก่ สนามกีฬาในร่ม และสระว่ายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 23.53 และ 11.76 ตามลำดับ สำหรับภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหญิงส่วนใหญ่ คือ ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ คิดเป็นร้อยละ 64.00 รองลงมา คือ ภายในห้องพักตนเอง และภายในบริเวณตึกพัก คิดเป็นร้อยละ 28.00 และ 8.00 ตามลำดับ สำหรับ

ภายนอกมหาวิทยาลัย สถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหญิงส่วนใหญ่ คือ สวนลุมพินี คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองมา คือ สนามศุภชลาศัย และสถานที่อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 21.43 และ 14.29 ตามลำดับ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.27

ตาราง 5.27 แสดงสถานที่ในการออกกำลังกายของนิสิตหอพักจุฬาฯ จำแนกตามเพศ

สถานที่ออกกำลังกาย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ	40	38.83	50	37.88	90	38.30
1.1 ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ	28	<u>27.18</u>	32	<u>26.35</u>	60	<u>26.72</u>
1.2 ภายในห้องพักของตนเอง	12	11.65	14	9.88	26	9.80
1.3 ภายในบริเวณตึกพัก	0	0	4	1.65	4	1.78
รวม	40	38.83	46	37.88	86	38.30
2. ภายในบริเวณมหาวิทยาลัย	58	<u>56.31</u>	68	<u>51.52</u>	126	<u>53.62</u>
2.1 ฟิตเนส เซ็นเตอร์	22	<u>21.36</u>	37	<u>28.03</u>	59	<u>25.11</u>
2.2 สนามกีฬาในร่ม	15	14.56	16	12.12	31	13.19
2.3 สนามกีฬาหน้าพระบรมรูป	8	7.77	6	4.55	14	5.96
2.4 สระว่ายน้ำ	5	4.85	8	6.06	13	5.53
2.3 อื่นๆ	8	7.77	1	0.76	9	3.83
รวม	58	56.31	68	51.52	126	53.62
3. ภายนอกมหาวิทยาลัย	5	4.85	14	10.61	19	8.09
3.1 สวนลุมพินี	0	0.00	9	<u>6.82</u>	9	<u>3.83</u>
3.2 สนามศุภชลาศัย	2	1.94	3	2.27	5	2.13
3.3 อื่นๆ	3	<u>2.91</u>	2	1.52	5	2.13
รวม	5	4.85	14	10.61	19	8.09
รวม	103	100.00	132	100.00	235	100.00

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

5.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการศึกษาเรื่องสภาพปัญหาการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผลการศึกษาจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำค่าคะแนนของแต่ละปัญหามาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ซึ่งมีการกำหนดระดับค่าคะแนนเป็น 6 ระดับ โดยมีการให้ความหมายระดับค่าคะแนน ดังนี้

1.00 – 1.51	หมายถึง	ปัญหามีระดับมากที่สุด
1.50 – 2.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับน้อย
4.51 – 5.50	หมายถึง	ปัญหามีระดับน้อยที่สุด
5.51 – 6.00	หมายถึง	มีระดับไม่เป็นปัญหา

ซึ่งระดับของปัญหามีการให้ความหมาย ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงมากที่สุด หรือเกิดขึ้นทุกสัปดาห์
มาก	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงมากพอสมควร หรือเกิดขึ้นเดือนละ 1 - 2 ครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงพอสมควร หรือเกิดขึ้นภาคเรียนละ 1 - 2 ครั้ง
น้อย	หมายถึง	มีปัญหาน้อย หรือเกิดขึ้นปีละ 1 - 2 ครั้ง
น้อยที่สุด	หมายถึง	แทบจะไม่เป็นปัญหาเลย หรือหลายปีจึงเกิดปัญหานั้นขึ้น
ไม่มีปัญหา	หมายถึง	ไม่เคยเกิดปัญหานั้นขึ้นเลย

โดยในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการพักอาศัยครั้งนี้ สามารถจัดกลุ่มของปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปัญหาด้านกายภาพ และกลุ่มปัญหาด้านสังคม ซึ่งปัญหาที่พบสามารถรวบรวมได้ ตามข้อมูลในตารางที่ 5.28

ตาราง 5.28 แสดงปัญหาการพักอาศัยที่พบในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับ	ปัญหา	กลุ่มของปัญหา	
1	สภาพอาคารเก่าและทรุดโทรม	ด้านกายภาพ	
2	สภาพห้องพักมีขนาดเล็ก คับแคบ	ด้านกายภาพ	
3	สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก	ด้านกายภาพ	
4	สิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร	ด้านกายภาพ	
5	ห้องส้วมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	ด้านกายภาพ	
6	ห้องอาบน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	ด้านกายภาพ	
7	แสงสว่างภายในห้องพัก	ด้านกายภาพ	
8	แสงสว่างบริเวณทางเดินภายในอาคาร	ด้านกายภาพ	
9	การระบายอากาศภายในห้องพัก	ด้านกายภาพ	
10	บรรยากาศไม่เอื้อต่อการศึกษา	ด้านกายภาพ	
11	ความสะอาดภายในห้องพัก	ด้านกายภาพ	
12	ความสะอาดภายในอาคาร	ด้านกายภาพ	
13	ความสะอาดภายในบริเวณหอพัก	ด้านกายภาพ	
14	เสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก	ด้านกายภาพ	
15	เสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง	ด้านกายภาพ	
16	เสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก	ด้านกายภาพ	
17	กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายในหอพัก	ด้านกายภาพ	
18	กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายนอก		ด้านสังคม
19	กฎระเบียบของหอพัก		ด้านสังคม
20	กิจกรรมของหอพัก		ด้านสังคม
21	ความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย		ด้านสังคม
22	การลักขโมยสิ่งของ		ด้านสังคม
23	ปัญหาจากเพื่อนร่วมห้องพัก		ด้านสังคม
24	ปัญหาจากเพื่อนห้องใกล้เคียง		ด้านสังคม
25	การทะเลาะวิวาทในหอพัก		ด้านสังคม
26	การสูบบุหรี่		ด้านสังคม
27	การเล่นการพนันในหอพัก		ด้านสังคม
28	การดื่มของมึนเมา		ด้านสังคม
29	การดูสื่อลามก		ด้านสังคม
30	รักร่วมเพศในหอพัก		ด้านสังคม
31	การใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย		

5.2.1 ปัญหาด้านกายภาพ

จากแบบสอบถาม พบว่านิสิตหอพักฯ มีปัญหาทางกายภาพโดยสามารถเรียงลำดับตามระดับของปัญหาจากมากไปน้อยได้ สามารถแบ่งกลุ่มปัญหาได้ 2 ระดับ คือ ปัญหาทางกายภาพระดับปานกลาง และปัญหาทางกายภาพระดับน้อย ซึ่งปัญหาที่พบมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ

1) ปัญหาเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอกเป็นปัญหาที่พบมากที่สุด โดยเฉพาะตึกชวนชม ตึกฟุตบอล และตึกจำปา พบว่าส่วนใหญ่เป็นเสียงที่มาจากที่สัญจรไปมาบริเวณถนนพญาไทและถนนบริเวณด้านหลังหอพัก

2) ปัญหาสภาพห้องพักมีขนาดเล็กและคับแคบ ทั้งนี้เนื่องมาจากนิสิตมีพื้นที่ห้องพักเฉลี่ยต่อคนประมาณ 6 - 8 ตารางเมตร ซึ่งเมื่อเทียบกับมาตรฐานคือควรจะต้องมีพื้นที่ประมาณ 10 ตารางเมตรต่อคน

3) ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารนั้นพบว่านิสิตมีความต้องการอุปกรณ์ไฟฟ้าเพิ่มเติม ได้แก่ ตู้เย็นและเตาไมโครเวฟ เพราะนิสิตต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้นเพิ่มเติมเพื่อการเก็บรักษาและอุ่นอาหารที่ซื้อขึ้นมารับประทานบนหอพัก

4) ปัญหาเสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพักโดยพบมากที่สุดในตึกจำปา ตึกจำปี และตึกฟุตบอล โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการพูดคุยโทรศัพท์มือถือของเพื่อนร่วมห้องพัก

5) ปัญหาเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง ตึกพักที่พบว่ามีปัญหามากที่สุด คือ ตึกจำปา และตึกชวนชม จากการสัมภาษณ์พบว่าในตึกจำปานั้น เนื่องจากเป็นตึกพักสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ซึ่งผู้พักทั้งหมดอยู่ในวัยเดียวกัน ภายในห้องพักไม่มีรุ่นพี่ชั้นปีอื่นๆคอยดูแล จึงทำให้บางส่วนส่งเสียงดังรบกวนเพื่อนร่วมตึกพัก

ตาราง 5.29 แสดงปัญหาจากการพักอาศัยในหอพักนิติจุฬาฯ ด้านกายภาพ จำแนกตามเพศ

ปัญหา	ระดับของปัญหา		คะแนนเฉลี่ย
	ชาย	หญิง	
1 เสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก	ปานกลาง 3.32	ปานกลาง 3.23	ปานกลาง 3.27
2 สภาพห้องพักมีขนาดเล็ก คับแคบ	ปานกลาง 3.31	น้อย 3.65	ปานกลาง 3.51
3 สิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร	ปานกลาง 3.40	น้อย 3.65	น้อย 3.55
4 เสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก	ปานกลาง 3.26	น้อย 3.76	น้อย 3.55
5 เสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง	ปานกลาง 3.34	น้อย 3.73	น้อย 3.57
6 สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก	ปานกลาง 3.30	น้อย 3.76	น้อย 3.57
7 แสงสว่างภายในห้องพัก	ปานกลาง 3.48	น้อย 3.65	น้อย 3.58
8 ความสะอาดภายในห้องพัก	ปานกลาง 3.50	น้อย 3.82	น้อย 3.69
9 สภาพอาคารเก่าและทรุดโทรม	ปานกลาง 3.43	น้อย 3.91	น้อย 3.71
10 กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายในหอพัก	น้อย 3.59	น้อย 3.81	น้อย 3.72
11 ห้องอาบน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	น้อย 4.03	น้อย 3.58	น้อย 3.77
12 การระบายอากาศภายในห้องพัก	น้อย 3.54	น้อย 3.94	น้อย 3.77
13 ความสะอาดภายในบริเวณหอพัก	น้อย 3.58	น้อย 3.91	น้อย 3.77
14 แสงสว่างบริเวณทางเดินภายในอาคาร	น้อย 3.70	น้อย 3.89	น้อย 3.81
15 ความสะอาดภายในอาคาร	น้อย 3.71	น้อย 3.92	น้อย 3.84
16 บรรยากาศไม่เอื้อต่อการศึกษา	น้อย 3.68	น้อย 4.06	น้อย 3.91
17 กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายนอก	น้อย 3.85	น้อย 4.07	น้อย 3.98
18 ห้องส้วมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	น้อย 4.08	น้อย 4.05	น้อย 4.06

ตาราง 5.30 แสดงปัญหาจากการพักอาศัยในหอพักนิติจุฬาฯ ด้านกายภาพ จำแนกตามตึกพัก

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	จำปี	จำปา	ชนชม	พุดตาน	พุดซ้อน
1 เสี่ยงรบกวนจากแหล่งภายนอก	ปานกลาง 3.34	ปานกลาง 3.28	ปานกลาง 2.58	ปานกลาง 3.18	ปานกลาง 3.38
2 สภาพห้องพักมีขนาดเล็ก คับแคบ	ปานกลาง 3.41	ปานกลาง 3.03	น้อย 3.67	ปานกลาง 3.32	น้อย 3.84
3 สิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร	ปานกลาง 3.39	ปานกลาง 3.42	น้อย 3.79	น้อย 3.64	น้อย 3.63
4 เสี่ยงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก	ปานกลาง 3.36	ปานกลาง 2.94	น้อย 3.92	น้อย 3.82	น้อย 3.69
5 เสี่ยงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง	น้อย 3.56	ปานกลาง 2.67	ปานกลาง 3.08	น้อย 3.91	น้อย 3.77
6 สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก	ปานกลาง 3.29	ปานกลาง 3.33	น้อย 4.00	น้อย 3.58	น้อย 3.81
7 แสงสว่างภายในห้องพัก	ปานกลาง 3.40	น้อย 3.69	น้อย 4.08	น้อย 3.70	น้อย 3.54
8 ความสะดวกภายในห้องพัก	น้อย 3.56	ปานกลาง 3.31	น้อย 3.96	น้อย 3.74	น้อย 3.84
9 สภาพอาคารเก่าและทรุดโทรม	ปานกลาง 3.43	ปานกลาง 3.03	ปานกลาง 3.13	น้อย 3.62	น้อย 4.23
10 กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายในหอพัก	น้อย 3.59	น้อย 3.61	น้อย 4.08	น้อย 4.03	น้อย 3.83
11 ห้องอาบน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	น้อย 4.06	น้อย 3.97	ปานกลาง 3.08	ปานกลาง 3.03	น้อย 4.00
12 การระบายอากาศภายในห้องพัก	ปานกลาง 3.44	น้อย 3.83	น้อย 4.29	น้อย 3.88	น้อย 3.90
13 ความสะดวกภายในบริเวณหอพัก	น้อย 3.55	น้อย 3.67	น้อย 3.92	น้อย 3.92	น้อย 3.90
14 แสงสว่างบริเวณทางเดินภายในอาคาร	น้อย 3.57	น้อย 4.08	น้อย 4.21	น้อย 3.58	น้อย 4.00
15 ความสะดวกภายในอาคาร	น้อย 3.66	น้อย 3.86	น้อย 3.83	น้อย 3.85	น้อย 3.98
16 บรรยากาศไม่เอื้อต่อการศึกษา	น้อย 3.66	น้อย 3.72	น้อย 4.25	น้อย 3.92	น้อย 4.10
17 กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายนอก	น้อย 3.86	น้อย 3.81	ปานกลาง 3.13	น้อย 4.15	น้อย 4.02
18 ห้องส้วมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	น้อย 4.03	น้อย 4.25	น้อย 3.54	น้อย 4.05	น้อย 4.15

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า แหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอกส่วนใหญ่ คือ เสียงจากการสัญจรบนถนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ดังข้อมูลในตารางที่ 5.31

ตาราง 5.31 แสดงแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก จำแนกตามเพศ

แหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 การสัญจรบนถนน	14	<u>87.50</u>	21	<u>80.77</u>	35	<u>83.33</u>
2 การจัดงานในบริเวณใกล้เคียง	1	6.25	3	11.54	4	9.52
3 อื่นๆ	1	6.25	2	7.69	3	7.14
รวม	16	100.00	26	100.00	42	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

ส่วนแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง คือ เสียงการพูดคุย หยอกล้อเล่นกันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.40 รองลงมา คือ เสียงจากโทรทัศน์ เสียงเพลง เสียงการเล่นเกมส์ คิดเป็นร้อยละ 13.95 ดังข้อมูลในตารางที่ 5.32

ตาราง 5.32 แสดงแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง จำแนกตามเพศ

แหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 พูดคุย หยอกล้อเล่นกัน	14	<u>87.50</u>	21	<u>77.78</u>	35	<u>81.40</u>
2 เสียงโทรทัศน์ วิทยู	1	6.25	5	18.52	6	13.95
3 อื่นๆ	1	6.25	1	3.70	2	4.65
รวม	16	100.00	27	100.00	43	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

ส่วนแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก คือ เสียงการพูดคุยโทรศัพท์มือถือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.19 ดังข้อมูลในตารางที่ 5.33

ตาราง 5.33 แสดงแหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก จำแนกตามเพศ

แหล่งที่มาของเสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 การคุยโทรศัพท์มือถือ	12	<u>80.00</u>	21	<u>95.45</u>	33	<u>89.19</u>
2 การฟังเพลง ใช้คอมพิวเตอร์	2	13.33	1	4.55	3	8.11
3 อื่นๆ	1	6.67	0	0.00	1	2.70
รวม	15	100.00	22	100.00	37	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

5.2.2 ปัญหาด้านสังคม

จากแบบสอบถาม พบว่านิสิตหอพักฯ มีปัญหาทางสังคมโดยสามารถเรียงลำดับตามระดับของปัญหาจากมากไปน้อยได้ ซึ่งปัญหาที่พบมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ

- 1) ปัญหาความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย ทั้งนี้เนื่องมาจากการพักอาศัยในหอพัก นิสิตจุฬาลงกรณ์เป็นการพักอาศัยอยู่ร่วมกัน ประกอบกับห้องพักมีขนาดเล็ก และนอกจากนั้นนิสิตต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกันจึงทำให้มีความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัยน้อยลง
- 2) ปัญหากิจกรรมของหอพัก เนื่องมาจากทางหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์ กำหนดให้นิสิตต้องเข้าร่วมทำกิจกรรมของทางหอพักฯ และทางมหาวิทยาลัย ซึ่งจะมีผลต่อการคัดเลือกพักอาศัยต่อไป
- 3) ปัญหาการใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย จากการสัมภาษณ์พบว่านิสิตทราบดีว่าใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย โดยสาเหตุพบว่าเนื่องมาจากการเก็บค่าพักอาศัยของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์ได้รวมค่าน้ำค่าไฟไว้แล้ว นิสิตไม่ต้องเสียเงินเพิ่มจากการใช้งานแต่ละเดือน จึงทำให้นิสิตใช้น้ำและไฟอย่างฟุ่มเฟือย
- 4) ปัญหากฎระเบียบ พบว่านิสิตมีความเห็นในเรื่องของความเข้มงวดของกฎระเบียบที่จะต้องปฏิบัติ จนขาดความเป็นส่วนตัวไปบ้าง
- 5) ปัญหาจากเพื่อนร่วมห้อง พบว่านิสิตบางคนยังมีปัญหาในการปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยต่างคนต่างต้องการความเป็นส่วนตัว

ตาราง 5.34 แสดงปัญหาจากการพักอาศัยในหอพักนิตินิจจุฬาฯ ด้านสังคม จำแนกตามเพศ

ปัญหา	ระดับของปัญหา		คะแนนเฉลี่ย
	ชาย	หญิง	
1 ความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย	ปานกลาง 3.27	น้อย 3.60	ปานกลาง 3.47
2 กิจกรรมของหอพัก	ปานกลาง 3.47	น้อย 3.63	น้อย 3.56
3 การใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย	ปานกลาง 3.21	น้อย 3.84	น้อย 3.58
4 กฎระเบียบของหอพัก	น้อย 3.66	น้อย 3.75	น้อย 3.71
5 เพื่อนร่วมห้องพัก	น้อย 4.15	น้อยที่สุด 4.63	น้อย 4.43
6 การลักขโมยสิ่งของ	น้อยที่สุด 4.61	น้อยที่สุด 4.55	น้อยที่สุด 4.58
7 เพื่อนห้องพักใกล้เคียง	น้อย 4.49	น้อยที่สุด 4.70	น้อยที่สุด 4.62
8 การดูสื่อลามก	น้อย 3.79	น้อยที่สุด 5.34	น้อยที่สุด 4.71
9 รักร่วมเพศในหอพัก	น้อย 3.97	น้อยที่สุด 5.28	น้อยที่สุด 4.74
10 การสูบบุหรี่	น้อย 4.22	น้อยที่สุด 5.33	น้อยที่สุด 4.88
11 การดื่มของมึนเมา	น้อยที่สุด 4.61	ไม่มีปัญหา 5.51	น้อยที่สุด 5.14
12 การทะเลาะวิวาทในหอพัก	น้อยที่สุด 5.07	น้อยที่สุด 5.34	น้อยที่สุด 5.23
13 การเล่นการพนันในหอพัก	น้อยที่สุด 4.89	ไม่มีปัญหา 5.56	น้อยที่สุด 5.28

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

ตาราง 5.35 แสดงปัญหาจากการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาฯ ด้านสังคม จำแนกตามตึกพัก

ปัญหา	ระดับของปัญหา				
	จำปี	จำปา	ชวนชม	พุดตาน	พุดซ้อน
1 ความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย	ปานกลาง 3.29	ปานกลาง 3.22	น้อย 3.83	น้อย 3.62	น้อย 3.55
2 กิจกรรมของหอพัก	ปานกลาง 3.36	น้อย 3.81	น้อย 3.88	น้อย 3.74	น้อย 3.51
3 การใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย	ปานกลาง 3.33	ปานกลาง 2.86	น้อย 4.13	น้อย 3.85	น้อย 3.77
4 กฎระเบียบของหอพัก	น้อย 3.64	น้อย 3.75	น้อย 4.17	น้อย 3.85	น้อย 3.61
5 เพื่อนร่วมห้องพัก	น้อย 4.12	น้อย 4.17	น้อยที่สุด 4.75	น้อยที่สุด 4.77	น้อยที่สุด 4.53
6 การลักขโมยสิ่งของ	น้อยที่สุด 4.58	น้อยที่สุด 4.69	น้อย 3.92	น้อยที่สุด 4.64	น้อยที่สุด 4.65
7 เพื่อนห้องพักใกล้เคียง	น้อยที่สุด 4.59	น้อย 4.19	น้อย 4.08	น้อยที่สุด 4.76	น้อยที่สุด 4.80
8 การดูสื่อลามก	น้อย 3.98	ปานกลาง 3.22	น้อยที่สุด 5.42	น้อยที่สุด 5.35	น้อยที่สุด 5.32
9 รักร่วมเพศในหอพัก	น้อย 4.06	น้อย 3.69	น้อยที่สุด 5.33	น้อยที่สุด 5.32	น้อยที่สุด 5.25
10 การสูบบุหรี่	น้อย 4.11	น้อยที่สุด 4.56	น้อยที่สุด 4.54	น้อยที่สุด 5.41	น้อยที่สุด 5.45
11 การดื่มของมึนเมา	น้อยที่สุด 4.63	น้อยที่สุด 4.56	น้อยที่สุด 5.46	น้อยที่สุด 5.50	ไม่มีปัญหา 5.52
12 การทะเลาะวิวาทในหอพัก	น้อยที่สุด 5.07	น้อยที่สุด 5.06	น้อยที่สุด 5.29	น้อยที่สุด 5.27	น้อยที่สุด 5.39
13 การเล่นการพนันในหอพัก	น้อยที่สุด 4.89	น้อยที่สุด 4.89	น้อยที่สุด 5.46	ไม่มีปัญหา 5.59	ไม่มีปัญหา 5.56

ที่มา : แบบสอบถามโดยผู้วิจัย เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า สาเหตุของการใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือยของนิสิต คือ นิสิตไม่ต้องจ่ายค่าน้ำ-ไฟ คิดเป็นร้อยละ 83.33 และเนื่องจากนิสิตส่วนบุคคลของนิสิตเอง คิดเป็นร้อยละ 16.67 ดังข้อมูลในตารางที่ 5.36

โดยพฤติกรรมกรรมการใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย เช่น การเปิดไฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าทิ้งไว้ในขณะที่ไม่ได้ใช้งาน เป็นต้น

ตาราง 5.36 แสดงสาเหตุของปัญหาการใช้น้ำใช้ไฟอย่างฟุ่มเฟือย

สาเหตุของปัญหา การใช้น้ำใช้ไฟอย่างฟุ่มเฟือย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 ไม่เสียค่าน้ำ-ไฟ	14	<u>82.35</u>	21	<u>84.00</u>	35	<u>83.33</u>
2 นิสิตส่วนบุคคล	3	17.65	4	16.00	7	16.67
รวม	17	100.00	25	100.00	42	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

สาเหตุของปัญหากับเพื่อนร่วมห้องพักของนิสิต คือ ไม่มีความเกรงใจซึ่งกันและกัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.09 และการไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด และจากนิสิตส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 8.70 เท่ากัน ดังข้อมูลในตารางที่ 5.37

ตาราง 5.37 แสดงสาเหตุของปัญหากับเพื่อนร่วมห้องพัก

สาเหตุของ ปัญหากับเพื่อนร่วมห้องพัก	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 ไม่มีความเกรงใจซึ่งกันและกัน	14	<u>87.50</u>	21	<u>70.00</u>	35	<u>76.09</u>
2 ไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด	0	0.00	4	13.33	4	8.70
3 นิสิตส่วนบุคคล	1	6.25	3	10.00	4	8.70
4 อื่นๆ	1	6.25	2	6.67	3	6.52
รวม	16	100.00	30	100.00	46	100.00

ที่มา : สัมภาษณ์โดยผู้วิจัย เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา

ตามหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง สภาพการพักอาศัยในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ 1.ศึกษาสภาพการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2.ศึกษาปัญหาการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนิสิตในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551 เท่านั้น ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยจะเก็บข้อมูล 350 ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้ข้อมูลมีการกระจายตัว และมีความสมบูรณ์ของข้อมูลมากขึ้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้ศึกษาใช้โปรแกรม SPSS for Windows และการเขียนตารางสรุป พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตและสัมภาษณ์เพิ่มเติม ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

6.1.1 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.1.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.2 อภิปรายผลการศึกษา

6.2.1 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.2.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.3 ข้อเสนอแนะในการจัดหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.1 สรุปผลการศึกษา

6.1.1 สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปัจจุบันมีที่ตั้งอยู่บริเวณริมถนนพญาไท โดยอยู่ในบริเวณของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีอาคารพักอาศัยสำหรับนิสิตทั้งหมด 5 ตึก โดยแบ่งเป็นอาคารพักอาศัยสำหรับนิสิตชาย 2 อาคาร ได้แก่ ตึกจ่าปีและตึกจ่าปา และอาคารพักอาศัยสำหรับนิสิตหญิง 3 อาคาร ได้แก่ ตึกชวนชม พุดตาน และพุดซ้อน มีนิสิตพักอาศัยอยู่รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,915 คน ซึ่งเทียบเท่ากับการปกครองในระดับหมู่บ้าน * สำหรับอาคารพักอาศัยนั้นมี 2 ประเภท คือ อาคารสูง 14 ชั้น ได้แก่ ตึกจ่าปี ตึกพุดตาน และตึกพุดซ้อน และอาคารขนาด 3-5 ชั้น ได้แก่ ตึกชวนชมและตึกจ่าปา โดยอาคาร 14 ชั้นจะขึ้นลงโดยใช้ลิฟต์และบันได ส่วนอาคาร 3-5 ชั้นจะมีเพียงบันไดเท่านั้น มีรูปแบบของอาคาร 2 ลักษณะ คือ อาคารแบบ Single load corridor มีห้องพักเรียงกันด้านหนึ่งของอาคาร ทางเข้าด้านหน้าห้องพักเป็นทางเดิน ได้แก่ ตึกจ่าปา ชวนชม และพุดตาน และอาคารแบบ Double load corridor มีห้องพักหันหน้าเข้าหากันและมีทางเดินอยู่ตรงกลาง ได้แก่ ตึกจ่าปี และพุดซ้อน

โดยในแต่ละอาคารนั้นสามารถแบ่งพื้นที่การใช้งานได้เป็น 2 ส่วนหลัก คือ พื้นที่ส่วนตัว ได้แก่ ห้องพัก และพื้นที่ส่วนรวมที่ต้องใช้งานร่วมกัน ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องส้วม บริเวณซักผ้า ห้องอเนกประสงค์ และห้องอ่านหนังสือพิมพ์และดูโทรทัศน์ ในส่วนของห้องพักนั้นมีขนาดแตกต่างกันในแต่ละตึกพักโดยจะมีขนาดประมาณ 18 – 27 ตารางเมตร ซึ่งมีพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 6 – 8 ตารางเมตรต่อคน สำหรับประเภทของห้องพักมี 2 แบบ คือ ห้องพัก 3 เตียง ได้แก่ ตึกชวนชม และตึกพุดตาน ห้องพักเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าทั้งในส่วนพักผ่อนและระเบียบ ภายในห้องพักด้านหนึ่งมีการจัดเรียงเตียงนอน 2 เตียงติดกันและอีกหนึ่งเตียงวางขวางติดกำแพง และโต๊ะเขียนหนังสือ ตู้เสื้อผ้าเรียงกันรอบๆห้องพัก ห้องพักแบบ 4 เตียง ได้แก่ ตึกจ่าปี ตึกจ่าปา และตึกพุดซ้อน โดยห้องพักในส่วนของตึกจ่าปีและตึกพุดซ้อนนั้นมีพื้นที่ส่วนพักผ่อนเป็นทรงสี่เหลี่ยมและมีพื้นที่โถงทางเข้าด้านหน้าห้องพักยื่นออกมาพร้อมกับชั้นวางของ พื้นที่ระเบียบเป็นทรงที่รับกับรูปด้านของอาคารทำให้มีพื้นที่ใช้สอยเพิ่มมากขึ้น ภายในมีการจัดเรียงเตียงนอนเป็นแบบพื้นปลา ตู้เสื้อผ้า โต๊ะเขียนหนังสือวางติดกำแพงชิดกับเตียงนอน สำหรับห้องพักของตึกจ่าปามีพื้นที่เป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าทั้งในส่วนพักผ่อนและระเบียบ มีการจัดเรียงเตียงนอนไว้ด้านหนึ่ง และโต๊ะเขียนหนังสือ ตู้เสื้อผ้าอีกด้านหนึ่ง ซึ่งห้องพักประเภท 4 เตียงนั้นไม่สามารถเคลื่อนย้ายเตียงนอน โต๊ะเขียนหนังสือ และตู้เสื้อผ้าได้

ทางหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์จะจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักไว้สำหรับนิสิต คนละ 1 ชุด ดังนี้ เตียงนอน โต๊ะเขียนหนังสือ เก้าอี้ และตู้เสื้อผ้า สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารที่นิสิตต้องใช้ร่วมกัน คือ เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญ ตู้น้ำร้อน-เย็น โทรทัศน์ภายใน และสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สาย นอกจากนี้ยังมีบริการต่างๆ เพื่อรองรับการพักอาศัยของนิสิต ได้แก่ โรงอาหาร ร้านค้าสหกรณ์ ศูนย์การเรียนรู้ ร้านถ่ายเอกสารและพิมพ์เอกสาร ร้านซักอบรีด ร้านตัดผม สนามบาสเกตบอล โรงยิมอเนกประสงค์ ที่จอดรถจักรยานและจักรยานยนต์ โทรทัศน์สาธารณะ ตู้เบิกเงินสดอัตโนมัติ ในส่วนของการบริหารจัดการนั้นจะขึ้นตรงกับสำนักงานนิสิตสัมพันธ์ในกลุ่มงานหอพักนิสิต โดยมีสำนักงานหอพักนิสิตฯ และอนุสาสก์เป็นผู้ดูแล

ในส่วนของนิสิตที่พักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นเป็นนิสิตหญิงมากกว่านิสิตชาย ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมา คือ ภาคใต้ ภาคเหนือและภาคกลาง เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ และมาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจถึงร้อยละ 42.80 รองลงมา คือ ครอบครัวที่ผู้ปกครองประกอบธุรกิจส่วนตัวและค้าขาย ร้อยละ 33.40 สำหรับทางด้านการเรียนนั้นพบว่านิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์ส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 รองลงมาคือชั้นปีที่ 2 ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีผลการเรียนเฉลี่ย (GPAX) อยู่ในช่วง 2.51 – 3.51 ส่วนใหญ่พักอาศัยมาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 - 2 ภาคการศึกษาหรือ 1 ปี รองลงมา คือ 3 - 4 ภาคการศึกษาหรือ 2 ปี โดยมีเหตุผลที่เลือกเข้าพักในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับคือ เดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน อัตราค่าหอพักมีราคาถูก และมีความปลอดภัยในการพักอาศัย

นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์ส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่ในหอพักประมาณวันละ 11 – 16 ชั่วโมงต่อวัน โดยในวันธรรมดาที่มีเรียนจะตื่นนอนอยู่ในช่วงเวลาประมาณ 6.30 น. – 7.30 น. หรือประมาณ 1 ชั่วโมงก่อนเรียน และจะออกจากหอพักก่อนถึงเวลาเรียนประมาณ 15 นาที โดยส่วนใหญ่จะใช้เวลาเดินทางไปเรียนยังคณะต่างๆ เนื่องจากสถานที่ตั้งของหอพักอยู่ในบริเวณของมหาวิทยาลัยไม่ไกลจากคณะเรียน มีความสะดวก และประหยัดเวลาในการเดินทาง อย่างไรก็ตามมีบางส่วนที่เลือกเดินทางด้วยรถโดยสารภายในจุฬาลงกรณ์ที่มีบริการรับ-ส่งอยู่บริเวณด้านหลังของหอพักฯ แต่เนื่องจากมีจำนวนรถน้อยและไม่มีเวลาในการมารับ-ส่งที่แน่นอนจึงทำให้นิสิตส่วนใหญ่เลือกใช้เวลาเดินทางไปเรียน ส่วนในวันหยุดที่ไม่มีเรียนนั้นพบว่านิสิตจะตื่นนอนในช่วงเวลาประมาณ 9.00 น. - 12.00 น. แตกต่างกันไปในแต่ละสัปดาห์ตามภาระที่ต้องทำ แต่อย่างไรก็ตามพบว่านิสิตจะตื่นนอน

สายกว่าวันธรรมดา ในวันธรรมดาที่ต้องไปเรียนนั้นนิสิตหอพักจะกลับหอพักในช่วงเวลาประมาณ 16.30 น. – 17.30 น. หรือหลังจากเลิกเรียน ส่วนในวันหยุดถ้านิสิตออกไปนอกหอพักจะกลับมาในช่วงเวลาประมาณ 19.00 น. – 21.00 น. และจะพบว่าในวันธรรมดาที่มีเรียนนิสิตจะเข้านอนในช่วงเวลาประมาณ 23.00 น. – 1.00 น. และนิสิตจะนอนดึกขึ้นกว่าเดิมในวันหยุดที่ไม่มีเรียน โดยจะอยู่ในช่วงเวลาประมาณ 24.00 น. – 2.00 น. ส่วนของการรับประทานอาหารนั้น ในวันธรรมดาส่วนใหญ่มือเช้าและมือเย็นจะรับประทานอาหารที่โรงอาหารของหอพักนิสิตฯ แต่มือกลางวันจะไปรับประทานอาหารภายนอกหอพักฯ คือ โรงอาหารอื่นๆภายในมหาวิทยาลัย ส่วนในวันหยุดนั้นส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารที่โรงอาหารของหอพักทุกมือทั้งมือเช้า มือกลางวัน และมือเย็น แต่จะพบว่ามีย่านนิสิตออกไปรับประทานอาหารนอกหอพักเพิ่มขึ้นในมือเย็น สาเหตุส่วนใหญ่ที่นิสิตไม่รับประทานอาหารในโรงอาหารของหอพักฯ คือ เบื่อและต้องการเปลี่ยนสถานที่ในการรับประทานอาหาร และนอกจากนั้นยังพบว่ามีย่านนิสิตที่ไม่รับประทานอาหารในมือเช้าถึงประมาณร้อยละ 23.31 ในวันธรรมดา และร้อยละ 21.65 ในวันหยุด ในการทำความสะอาดซักผ้าเสื้อผ้านั้นพบว่านิสิตหอพักฯส่วนใหญ่ซักผ้าด้วยตนเอง และใช้บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญที่มีอยู่ในตึกพัก

สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนนั้นพบว่า นิสิตหอพักส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ภายในบริเวณหอพักมากที่สุดถึงร้อยละ 67.46 โดยจะอ่านหนังสืออยู่ภายในห้องพักของตนเอง รองลงมา คือ ไปอ่านหนังสือและทำการบ้านภายในบริเวณมหาวิทยาลัย ได้แก่ หอสมุดกลางและห้องสมุดของคณะต่างๆ และพบว่านิสิตส่วนใหญ่ร้อยละ 63.43 จะใช้บริการศูนย์การเรียนรู้(ห้องคอมพิวเตอร์)ของหอพัก ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการส่วนใหญ่มีเหตุผลเนื่องมาจากมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้งานแล้ว ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 32.00

นิสิตหอพักฯ ส่วนใหญ่มีกิจกรรมยามว่าง คือ การเล่นอินเทอร์เน็ต ซึ่งสูงถึงร้อยละ 23.50 รองลงมา คือ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน ในส่วนของกิจกรรมออกกำลังกายนั้นพบว่าชนิดกีฬาที่นิสิตเลือกมากที่สุด คือ วิ่ง แบดมินตัน และฟิตเนส ซึ่งส่วนใหญ่จะออกกำลังกายอยู่ภายในบริเวณของมหาวิทยาลัย โดยจะออกกำลังกายประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง แต่อย่างไรก็ตามพบว่านิสิตส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 43.71 ไม่ออกกำลังกาย

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของนิสิตชายและหญิงพบว่ามีความแตกต่างกันในประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. เหตุผลในการเลือกพักอาศัยในหอพักนิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตชายจะเลือกเพราะมีอัตราค่าหอพักถูกมากที่สุดร้อยละ 21.05 รองลงมา คือ เดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน ร้อยละ 20.26 และมีความปลอดภัย ร้อยละ 13.72 ส่วนนิสิตหญิงเลือกเพราะเดินทางสะดวกใกล้ที่เรียนมากที่สุด ร้อยละ 18.25 รองลงมา คือ อัตราค่าหอพักถูก ร้อยละ 17.50 และมีความปลอดภัย ร้อยละ 16.67
2. การตื่นนอนของนิสิตในวันหยุด พบว่านิสิตชายจะตื่นนอนสายกว่านิสิตหญิง โดยนิสิตหญิงส่วนใหญ่จะตื่นนอนประมาณ 9.00 - 10.00 น. แต่นิสิตชายจะตื่นนอนเวลา 11.00 - 12.00 น. และการเข้านอนของนิสิตพบว่าทั้งในวันธรรมดาและวันหยุดนั้น นิสิตหญิงจะเข้านอนเร็วกว่านิสิตชายวันประมาณ 1 ชั่วโมง โดยนิสิตหญิงจะเข้านอนเวลาประมาณ 23.00 - 1.00 น. ส่วนนิสิตชายจะเข้านอนเวลาประมาณ 24.00 - 2.00 น.
3. ในการซักทำความสะอาดเสื้อผ้าของนิสิตนั้นพบว่านิสิตชายซักผ้าเองเพียง ร้อยละ 25.17 นอกจากนั้นจะใช้บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญและร้านซักรีด แตกต่างกับนิสิตหญิงที่ซักผ้าเองถึงร้อยละ 48.79
4. กิจกรรมยามว่างที่นิสิตเลือกทำนั้น ลำดับแรกเหมือนกัน คือ เล่นอินเทอร์เน็ต แต่มีความแตกต่างกันในลำดับอื่นๆ คือ รองลงมาพบว่านิสิตชายเลือกอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน ร้อยละ 12.34 ไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ร้อยละ 11.91 ออกกำลังกายร้อยละ 11.70 ส่วนนิสิตหญิงเลือกการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุ ร้อยละ 16.05 อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน 12.99 ไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆร้อยละ 11.08
5. สำหรับการออกกำลังกายนั้นพบว่านิสิตชายออกกำลังกายร้อยละ 60.83 ส่วนนิสิตหญิงออกกำลังกายร้อยละ 43.34

6.1.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย *ทางด้าน* *กายภาพพบว่าในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย* ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยจากปัญหาทั้งหมด คือ 3.70 โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.27 – 4.06

เมื่อพิจารณาจากปัญหาทางกายภาพทั้งหมดพบว่ามีปัญหาอยู่ 2 ระดับ คือ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ได้แก่ เรื่องเสียงรบกวนและสภาพห้องพักมีขนาดเล็กและคับแคบมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาที่เหลือ คือ เรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกในและนอกอาคาร เสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพักและห้องพักใกล้เคียง แสงสว่างในห้องพักและทางเดิน ความสะอาดในห้องพัก ในอาคารและบริเวณหอพักฯ สภาพอาคาร กลิ่นรบกวนจากภายในและนอกหอพัก การระบายอากาศ จำนวนห้องอาบน้ำและห้องส้วม รวมไปถึงบรรยากาศภายในหอพัก อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าเพศชายมีระดับปัญหาการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทางกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับเดียวกับเพศหญิง ซึ่งอยู่ในระดับมีปัญหาน้อย โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย คือ 3.56 และ 3.80 ตามลำดับ

และเมื่อจำแนกตามตึกที่พักพบว่าระดับปัญหาการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทางกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับเดียวกัน คือ อยู่ในระดับมีปัญหาน้อย โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ตึกจำปา 3.53 ตึกจำปี 3.56 ตึกชวนชม 3.70 ตึกพุดตาน 3.72 ตึกพุดซ้อน 3.87 และหากเรียงลำดับปัญหาการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทางกายภาพ ตามคะแนนเฉลี่ยจะพบว่า ปัญหาใน 5 ลำดับแรก คือ

- 1) ปัญหาเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก
- 2) ปัญหาสภาพห้องพักมีขนาดเล็กและคับแคบ
- 3) ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร
- 4) ปัญหาเสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก
- 5) และปัญหาเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง

ในส่วนของปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย **ทางด้านสังคม** พบว่าในภาพรวมมี**ปัญหาอยู่ในระดับน้อย** ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ยจากปัญหาทั้งหมด คือ 4.46 โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.47 – 5.28

เมื่อพิจารณาจากปัญหาทางสังคมในภาพรวมทั้งหมดพบว่ามี**ปัญหาอยู่ 3 ระดับ** คือ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหากิจกรรมของหอพัก การใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย กฎระเบียบของหอพัก และเพื่อนร่วมห้องพัก มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัญหาที่เหลือ คือ การลักขโมยสิ่งของ ปัญหาจากเพื่อนห้องพักใกล้เคียง การดูสื่อลามก รักร่วมเพศในหอพัก การสูบบุหรี่ การดื่มของมึนเมา การทะเลาะวิวาท และการเล่นการพนันในหอพัก อยู่ในระดับมี **ปัญหาน้อยที่สุด**

เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า เพศชายเห็นว่า**มีระดับปัญหาการพักอาศัยในหอพัก** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทางสังคมในภาพรวมมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมี**ปัญหาอยู่ในระดับน้อย** ส่วนเพศหญิงมี**ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด** ซึ่งมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.11 และ 4.70 ตามลำดับ

และเมื่อจำแนกตาม**ตึกพักพบว่าระดับปัญหาการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางสังคม** ในภาพรวมมี**ปัญหาอยู่ 2 ระดับ** คือ ตึกจำปาและจำปี มี**ปัญหาอยู่ในระดับน้อย** โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.05 และ 4.13 ตามลำดับ ส่วนตึกชวนชม พุดซ้อน และพุดตานมี**ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด** โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.64 4.69 และ 4.74 ตามลำดับ หากเรียงลำดับ**ปัญหาการพักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางสังคม** ตามคะแนนเฉลี่ยจะพบว่า **ปัญหาใน 5 ลำดับแรก** คือ

- 1) ปัญหาความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย
- 2) ปัญหากิจกรรมของหอพัก
- 3) ปัญหาการใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย
- 4) ปัญหากฎระเบียบของหอพัก
- 5) ปัญหาเพื่อนร่วมห้องพัก

ตารางที่6.2 แสดงระดับของปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางสังคม

ปัญหา		ระดับของปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางสังคม							
		จำปี	จำปา	ชาย	ชนชม	พุดตาน	พุดซ้อน	หญิง	ภาพรวม
1	ความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	ปานกลาง
2	กิจกรรมของหอพัก	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย
3	การใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย
4	กฎระเบียบของหอพัก	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย
5	เพื่อนร่วมห้องพัก	น้อย	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย
6	การลักขโมยสิ่งของ	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด
7	เพื่อนห้องพักใกล้เคียง	น้อยที่สุด	น้อย	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด
8	การดูสื่อลามก	น้อย	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด
9	รักร่วมเพศในหอพัก	น้อย	น้อย	น้อย	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด
10	การสูบบุหรี่	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด
11	การดื่มของมึนเมา	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา	ไม่มีปัญหา	น้อยที่สุด
12	การทะเลาะวิวาทในหอพัก	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด
13	การเล่นการพนันในหอพัก	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา	ไม่มีปัญหา	ไม่มีปัญหา	น้อยที่สุด
รวม		4.13 น้อย	4.05 น้อย	4.11 น้อย	4.64 น้อยที่สุด	4.74 น้อยที่สุด	4.69 น้อยที่สุด	4.70 น้อยที่สุด	4.46 น้อย

6.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษามีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปราย ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ

1. ศึกษาสภาพการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
2. ศึกษาปัญหาการพักอาศัยของนิสิตที่พักอาศัยอยู่ในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

6.2.1 สภาพการพักอาศัยในหอพัก นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากข้อมูลที่มีข้างต้น สามารถอภิปรายได้ดังนี้ หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหอพักประเภทเรสิเดนทึ่เรียลฮอลล์ (residential hall) คือเป็นหอพักนิตินักศึกษาขนาดใหญ่มาก สามารถรับนักศึกษาเข้าพักอาศัยได้มากกว่า 1,000 คน โดยหอพักประเภทนี้มีบุคลากรซึ่งรับผิดชอบดำเนินงานหอพัก 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายจัดการด้านที่พักและอาหาร และฝ่ายที่ปรึกษา มีหน้าที่คอยดูแลให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่นักศึกษา จึงทำให้การพัฒนาักศึกษาในหอพักได้ผลดี นิสิตหอพักฯ ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายนี้ คือ สำนักงานนิตินหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและอนุสาสกอหอพัก

ส่วนใหญ่นักอาศัยอยู่ในหอพักจุฬาลงกรณ์มาเป็นระยะเวลา 1 – 2 ภาคการศึกษา หรือเท่ากับ 1 ปี เนื่องจากเป็นนิตินชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้สอดคล้องกับนโยบายในการรับนิตินของหอพักจุฬาลงกรณ์ในการรับนิตินใหม่จะให้โอกาสในการเข้าพักแ่ นิตินชั้นปีที่ 1 มากที่สุด โดยมีความคิดเห็นว่านิตินชั้นปีที่ 1 จะมีปัญหาในเรื่องของการพักอาศัยมากที่สุด เนื่องจากไม่คุ้นเคยกับสถานที่และการเดินทางมาศึกษาที่มหาวิทยาลัย อีกทั้งส่วนใหญ่นิตินมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ย่อมมีความยากลำบากในการหาที่พักอาศัยมากกว่านิตินชั้นปีอื่นๆ ซึ่งเคยศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยมาแล้วย่อมทราบถึงสถานที่ในการพักอาศัยดีกว่า โดยอ้างถึงบทสัมภาษณ์ใน **วัลลภ สุรทศ**¹

¹ บทสัมภาษณ์ผู้บริหาร. 2542. อ้างถึงใน วัลลภ สุรทศ. การพักอาศัยในหอพักนิตินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหกรรม การ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2543.

สำหรับเหตุผลที่นิสิตเลือกเข้าพักในหอพักนิสิตจุฬาฯ นั้น คือ เดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน เนื่องจากหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณมหาวิทยาลัย นิสิตสามารถเดินทางไปเรียนได้อย่างสะดวก ทั้งโดยการเดิน หรือใช้บริการรถขนส่งมวลชน นอกจากนั้นทางมหาวิทยาลัยได้อำนวยความสะดวก โดยการจัดให้มีจุดรับส่งของรถโดยสารภายในจุฬาฯ ให้แก่นิสิตหอพักในบริเวณด้านหลังของหอพักอีกด้วย ในเรื่องของการเดินทางสะดวกนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุพจน์ พูลน้อย**¹ ที่พบว่าปัจจัยที่นักศึกษาใช้ในการตัดสินใจเลือกที่พักอาศัยมากที่สุด คือ มีที่ตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษา เช่นเดียวกับแนวคิดของ Hirsch ที่กล่าวว่าในการเลือกที่ตั้งของที่พักอาศัย นั้นจะต้องคำนึงถึงความสะดวกสบายของการเข้าถึง และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Wingo² ที่การเดินทางสะดวกเป็นปัจจัยที่ผู้เลือกที่พักอาศัยให้ความสำคัญมากที่สุด เนื่องมาจากการลดค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลาในการเดินทาง และนอกจากนั้นยังพบว่านิสิตหญิงให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัย สภาพแวดล้อมที่ดีของหอพัก และผู้ปกครองมีความต้องการให้อยู่หอพักมากกว่านิสิตชาย ในขณะที่นิสิตชายให้ความสำคัญกับอัตราค่าหอพักที่ถูก การได้รู้จักเพื่อนต่างคณะ การสะดวกในการใช้สถานที่ต่างๆ ของมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Marcellino³ ที่กล่าวว่า นักศึกษาหญิงจะให้ความสำคัญในสภาพแวดล้อมของหอพักมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายจะให้ความสำคัญกับความต้องการเป็นอิสระส่วนตัวมากกว่า

---

¹ สุพจน์ พูลน้อย. แนวทางการปรับปรุงที่พักอาศัยของนักศึกษาบริเวณชุมชนใกล้เคียงสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.

² Lowdow Wingo In. "Transportation and Urban Land." Washington D.C. : Resource for Fulfillment. New York 1969. อ้างถึงในอิสระ อินทร์ยา. การเปรียบเทียบการพักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างหอพัก มหาวิทยาลัยกับที่พักอาศัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

³ Marcellino ,Irma Gale, "An examination of student's perceptions of their residence hall environment in relationship to level of cognitive development gender and class." EDD. Dissertation ,The George Washington University,1993.

ในส่วนของพฤติกรรมกรรมการพักอาศัยในหอพักนั้น พบว่านิสิต ใช้เวลาอยู่ในหอพัก ประมาณ 11 - 16 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งคิดเป็นเวลาประมาณร้อยละ 66 ของวันที่นิสิตใช้ชีวิตอยู่ในหอพัก และจะใช้เวลาที่เหลืออยู่ภายนอกหอพัก คือ 8 - 10 ชั่วโมงต่อวันซึ่งเป็นจำนวนชั่วโมงเรียนปกติของนิสิต ดังนั้นจึงสะท้อนได้ว่าพฤติกรรมของ นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่หลังจากเลิกเรียนแล้ว จะกลับมาใช้ชีวิตอยู่ภายในหอพักเป็นหลัก ดังนั้นจากการที่นิสิตหอพักใช้เวลาอยู่ภายในหอพักถึง 2 ใน 3 ของวัน หอพักจึงต้องมีระบบการจัดการเตรียมการที่ดีเพื่อ มารองรับการพักอาศัยของนิสิต

ในการรับประทานอาหารนั้นพบว่า มีนิสิตใช้บริการในวันธรรมดำน้อยกว่าวันหยุด ถึงร้อยละ 15.38 และจากเดิมที่หอพักมีนโยบายให้ร้านขายอาหารภายในหอพักหยุดวันละ 1 ร้าน จากทั้งหมด 8 ร้าน เพื่อให้ผู้ขายได้พักผ่อนนั้น ทางหอพักสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณานโยบายการเปิดจำหน่ายอาหารให้สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการรับประทานของนิสิต และควรให้มีการปรับปรุงชนิดของอาหารและเครื่องดื่ม ให้มีความหลากหลายและให้มีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบใหม่ๆอยู่เสมอ เพื่อลดปัญหาการเบื่อหน่ายของนิสิต และนอกจากนั้นยังพบพฤติกรรมที่เป็นที่น่าสังเกต คือ มีนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่รับประทานอาหารเช้าทั้งในวันธรรมดา และวันหยุดเป็นจำนวนมากสูงถึงประมาณร้อยละ 20 ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักสูตรอนามัยที่ควรเป็น โดยเฉพาะสำหรับวัยที่กำลังศึกษา ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการออกกำลังกาย ที่พบว่านิสิตหอพักร้อยละ 43.70 ไม่ออกกำลังกาย และจากทฤษฎี **ลักษณะของนักศึกษาตามขั้นพัฒนาการ**¹ นั้นกล่าวไว้ว่า พัฒนาการทางด้านร่างกายสำหรับ ช่วงวัยรุ่นตอนปลายและเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นช่วงของบุคคลที่มีความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว ในช่วงแรกของวัยนี้ถ้าได้รับเอาใจใส่ในเรื่องอาหาร การออกกำลังกาย และการพักผ่อน จะช่วยให้ร่างกายได้รับการพัฒนาที่สมบูรณ์ที่สุด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการให้ความสำคัญในด้านนี้

¹ สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา.

สำหรับพฤติกรรมการซักรีดเสื้อผ้านั้นพบว่า นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์ส่วนใหญ่ซักรีดเสื้อผ้าย่อยๆด้วยตนเอง และรองลงมาคือใช้บริการเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญที่มีให้บริการอยู่ในแต่ละตึกพักฯ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกอีกประเภทหนึ่งที่ได้รับความนิยมจากนิสิตหอพัก เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการซักทำความสะอาดเสื้อผ้า และยังเป็นการประหยัดเวลาในการซักและตาก สามารถนำไปใช้ในประโยชน์ในกิจกรรมอื่นได้อีกด้วย โดยพฤติกรรมการใช้เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญของนิสิตหอพักฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปาริชาติ อรุณวารากรณ์**¹ ที่ว่าเครื่องซักผ้าหยอดเหรียญได้เข้ามามีบทบาท เนื่องจากเพิ่มความสะดวกสบาย สามารถตอบสนองความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ได้ โดยมีราคาค่าบริการที่เหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับค่าบริการกับจำนวนผ้าที่ซัก ส่วนใหญ่จะให้บริการอยู่ภายในบริเวณหอพัก อพาร์ท เม้นท์ คอนโดมิเนียม คอร์ท

นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์นิยมอ่านหนังสือเรียน ทำการบ้านและรายงานอยู่ภายในบริเวณหอพักมากที่สุดร้อยละ 67.46 โดยจะอ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ในห้องพักของตนเอง ดังนั้นสภาพห้องพักของนิสิตจึงมีความสำคัญมาก โดยนอกจากเพื่อรองรับการพักผ่อนแล้ว ยังต้องเอื้ออำนวยต่อการอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านอีกด้วย สถานที่ภายในหอพักนิสิตที่ได้รับความนิยมไปอ่านหนังสือและทำการบ้านในลำดับรองลงมา คือ บริเวณใต้ตึกพัก ซึ่งทางหอพักได้จัดให้บริการแก่นิสิต จากพฤติกรรมดังกล่าวหอพักจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจในสภาพของห้องพักของนิสิตมากขึ้น รวมถึงบริเวณที่อ่านหนังสือใต้ตึกพัก ควรจัดให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนของนิสิต ส่วนสถานที่อื่นๆที่นิสิตไปอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้าน คือ จะไปอ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ภายในบริเวณมหาวิทยาลัย โดยจะไปอ่านหนังสือที่หอสมุดกลางเป็นส่วนใหญ่ และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะออกไปอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านนอกบริเวณมหาวิทยาลัย

---

¹ ปาริชาติ อรุณวารากรณ์. พฤติกรรมการใช้เครื่องซักผ้าแบบหยอดเหรียญของผู้บริโภคในเขตห้วยขวาง. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2546.

พฤติกรรมในการทำกิจกรรมยามว่างของนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ การเล่นอินเทอร์เน็ต โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ **ณัฐฐิภา วีระประพันธ์**¹ ที่พบว่ากิจกรรมยามว่างของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ การเล่นอินเทอร์เน็ต และจากพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนิสิตในการใช้ อินเทอร์เน็ตนั้นพบว่า เป็นกิจกรรมใหม่ที่เป็นที่นิยมแพร่หลายมากในปัจจุบันสำหรับกลุ่มนิสิตนักศึกษา แตกต่างจากศึกษาของ **วัลลภ สุรทศ**² ที่พบว่ากิจกรรมที่นิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำเป็นประจำในที่พัก คือ การอ่านและทบทวนบทเรียน รองลงมาคือการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุ ทั้งนี้เนื่องจากในปีที่วัลลภ สุรทศ ทำการศึกษานั้นเทคโนโลยีในเรื่องของคอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ต ยังไม่แพร่หลายครอบคลุมดังเช่นในปัจจุบันที่คอมพิวเตอร์ส่วนตัว เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการเรียนและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้รับความนิยม ทั้งเพื่อการใช้ประโยชน์ในการบันเทิงและทางวิชาการต่างๆ และจากการเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้หอพักต้องจัดบริการสัญญาณ อินเทอร์เน็ตไว้สาย เพื่อมารองรับความต้องการของนิสิต แม้ว่าปัญหาความเร็วในการให้บริการอินเทอร์เน็ตยังไม่ดีพอ แต่นิสิตก็สามารถใช้งานได้ตามความจำเป็น ซึ่งนิสิตอยากให้ทางหอพักปรับปรุงให้ดีขึ้นอีก แต่อย่างไรก็ตามทางหอพักก็ได้จัดให้มีบริการศูนย์การเรียนรู้อยู่บริเวณใต้ตึกชวนชมไว้สำหรับให้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต สำหรับนิสิตที่มีความต้องการใช้บริการ นอกจากนี้ยังพบว่า สำหรับพฤติกรรมยามว่างของนิสิตหอพัก เพศชายและหญิงมีความแตกต่างกัน คือ นิสิตชาย เลือกการออกกำลังกาย การออกไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ และการทำกิจกรรมของหอพักและมหาวิทยาลัย ในขณะที่นิสิตหญิงเลือกการดูโทรทัศน์ฟังวิทยุ การอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือเรียน และการออกไปจับจ่าย ซื้อของ แต่อย่างไรก็ตามพบว่านิสิตหอพักทั้งเพศชายและหญิงมีความสนใจอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินเหมือนกัน ดังนั้นหอพักจึงควรจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับการอ่านหนังสือ เพื่อรองรับพฤติกรรมดังกล่าวของนิสิต

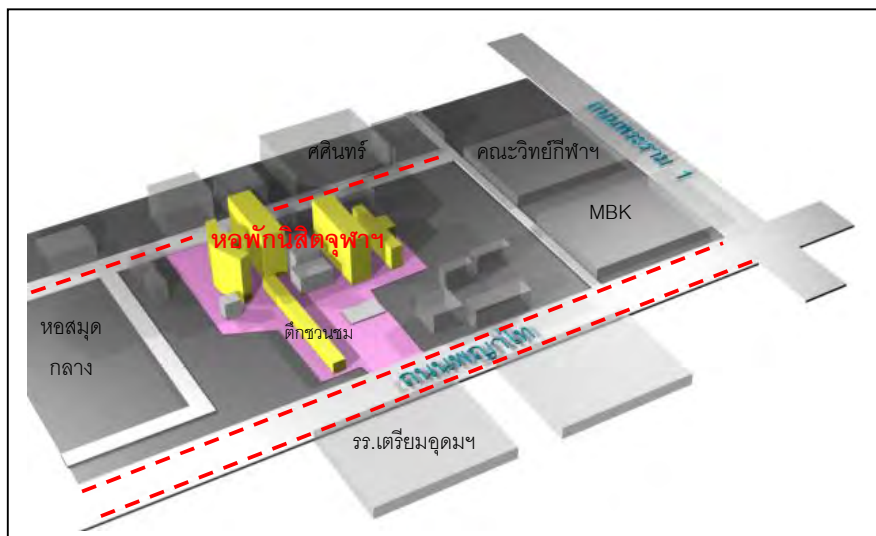
¹ ณัฐฐิภา วีระประพันธ์. สภาพการอยู่อาศัยในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

² วัลลภ สุรทศ. การพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

6.2.2 ปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากข้อมูลปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถอธิบายได้ ดังนี้ คือ ปัญหาทางกายภาพที่พบมากที่สุดร่วมกันของหอพัก มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัญหาเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก ซึ่ง ส่วนใหญ่เป็นเสียงที่มาจากรถยนต์และรถจักรยานยนต์บริเวณถนนพญาไทและถนนบริเวณหลังหอพักที่จะมีการสัญจรทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน เนื่องจากที่ตั้งของหอพักนั้นอยู่บริเวณริมถนนพญาไทที่มีการสัญจรคับคั่งทั้งในตอนกลางวันและตอนเย็นไปถึงค่ำ และนอกจากนั้นถนนบริเวณด้านหลังของหอพักยังเป็นถนนภายในมหาวิทยาลัยที่มีการเปิดให้สัญจรตลอดเวลาอีกด้วย จึงทำให้นิสิตหอพักจุฬาฯประสบปัญหาเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอกมากที่สุด สอดคล้องกับ **สำเนา ขจรศิลป์¹** ที่พบว่าปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาไทย สำหรับอาคารที่ตั้งอยู่ใกล้กับถนนที่มีการจราจรหนาแน่น ก่อให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมอื่นๆ เช่น เสียงอากาศเป็นพิษ ซึ่งมีผลต่อสภาพร่างกาย และประสิทธิภาพการทำงานของบุคคล โดยจากผลการศึกษาในครั้งนี้จะพบว่าตึกชนวน ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้กับถนนพญาไทมากที่สุดมีระดับปัญหาในเรื่องของกลิ่นรบกวนจากแหล่งภายนอกที่มากกว่าการจราจรมากกว่าตึกอื่นๆอีกด้วย

ภาพ 6.1 แสดงถนนที่เป็นแหล่งที่มาของปัญหาจากเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก

¹ สำเนา ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

และนอกจากนั้นในหอพักนิสิตจุฬาฯยังพบปัญหาเรื่องเสียงรบกวนทั้งจากเพื่อนร่วมห้องพักและเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียงอีกด้วย สำหรับสาเหตุของเสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพักในหอพักนิสิตจุฬาฯมาจากการพูดคุยโทรศัพท์มือถือของเพื่อนร่วมห้องพัก ทั้งนี้เนื่องมาจากห้องพักมีขนาดเล็กจึงทำให้สมาชิกภายในห้องได้ยินเสียงการสนทนา ซึ่งเป็นการรบกวนสมาชิกภายในห้องพักคนอื่นๆ ส่วนเสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียงนั้นมาจากเสียงพูดคุย หยอกล้อเล่นกันของผู้พักอาศัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ **นิมิตร โออุไร**¹ ที่พบว่านักศึกษาเกือบทั้งหมดต้องประสบกับปัญหาเสียงรบกวน มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ไม่ประสบปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้มีแหล่งที่มาจากเพื่อนห้องใกล้เคียงมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ **ปภากร สุวรรณธาดา**² และ **อำนาจ สังข์ศรีแก้ว**³ ที่พบว่าปัญหาการส่งเสียงดังรบกวนเป็นปัญหาการพักอาศัยที่พบในหอพักของมหาวิทยาลัย

ส่วนปัญหาสภาพห้องพักมีขนาดเล็ก คับแคบ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ **สำเนา ขจรศิลป์**⁴ ที่พบว่าปัญหาเกี่ยวกับความหนาแน่นหรือจำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในแต่ละห้องนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับหอพักนักศึกษาในประเทศไทยมาก เช่น ห้องพักที่มีขนาด 4 X 5 เมตร ออกแบบให้นักศึกษาพักอาศัยจำนวน 4 คน ซึ่งนับว่ามีความหนาแน่นมากกว่าหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอเมริกันซึ่งมีขนาดประมาณ 4 X 4 เมตร ออกแบบให้นักศึกษาพักอาศัยจำนวน 2 คน ซึ่งเมื่อจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นแต่จำนวนหอพักยังมีเท่าเดิม คือ 4 X 5 เมตร แต่ได้จัดนักศึกษาพักอาศัยจำนวน 5 ถึง 6 คน และบางครั้งอาจถึง 7 คน

---

¹นิมิตร โออุไร. การศึกษาที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในแขวงหัวหมาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

²ปภากร สุวรรณธาดา. ความต้องการที่พักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

³อำนาจ สังข์ศรีแก้ว. สภาพการอยู่อาศัยและสภาพสังคมของนักศึกษาในเขตเมืองนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

⁴สำเนา ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

โดยเปลี่ยนจากการใช้เตียงชั้นเดียวเป็นเตียงสองชั้นเพื่อให้สามารถบรรจุนักศึกษาอยู่ในห้องได้ ทำให้มีปัญหาก่อเกิดขึ้นในห้องพักตามมา ที่สำคัญที่สุด คือ นักศึกษาไม่สามารถพักผ่อนอย่างเพียงพอกับความต้องการและไม่มีสมาธิที่จะศึกษาเล่าเรียน เมื่อพิจารณาถึงขนาดห้องพักในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า มีขนาดประมาณ 18 - 27 ตารางเมตรต่อคน ซึ่งจะมีพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 6 - 8 ตารางเมตรต่อคน อยู่ในระดับใกล้เคียงกับพื้นที่เฉลี่ยต่อคนของ **มาตรฐานและหอพักอื่น**¹ ได้แก่ มาตรฐานของธนาคารอาคารสงเคราะห์ หอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และหอพักของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 7 ตารางเมตรต่อคน แต่อย่างไรก็ตามพบว่าที่พักอาศัยควรมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาของ **ต่างประเทศ** นั้น ควรมีพื้นที่ 150 ตารางฟุตต่อนักศึกษา 1 คนแรก และเพิ่มขึ้น 100 ตารางฟุต ต่อ นักศึกษา 1 คนที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือควรมีพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 10 ตารางเมตรต่อคนสำหรับหอพักนักศึกษา 3 - 4 คน

ตาราง 6.3 แสดงพื้นที่พักอาศัยเฉลี่ยของที่ต่างๆ

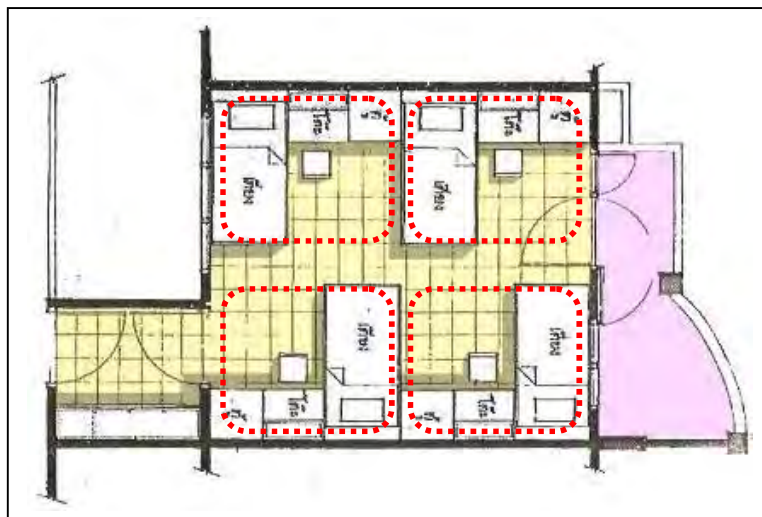
ที่มา	พื้นที่พักอาศัยเฉลี่ย
มาตรฐานของธนาคารอาคารสงเคราะห์	7 ตร.ม.ต่อคน
มาตรฐานของต่างประเทศ	10 ตร.ม.ต่อคน
หอพักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	7 ตร.ม.ต่อคน
หอพักของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	7 ตร.ม.ต่อคน
หอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	6 - 8 ตร.ม.ต่อคน

ส่วนปัญหาทางด้านกายภาพที่พบร่วมกันน้อยที่สุด คือ ปัญหาความไม่เพียงพอต่อการใช้งานของห้องส้วม ซึ่งมาตรฐานของต่างประเทศนั้น จำนวนห้องส้วมเฉลี่ยของหอพักสำหรับนักศึกษาควรเป็น 10 คนต่อ 1 ห้อง โดยหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนห้องส้วมต่อการใช้งานประมาณ 8 - 12 คนต่อห้อง อยู่ในระดับใกล้เคียงกับมาตรฐาน และนอกจากนั้นนิตสามารถไปใช้งานห้องส้วมของชั้นอื่นได้จึงทำให้ปัญหาความไม่เพียงพอต่อการใช้งานของห้องส้วมเป็นปัญหาที่พบน้อย

¹ พันเลิศ เทพหัสติน ณ อรุณยา. การศึกษาลักษณะทางกายภาพของนักศึกษา บริเวณชุมชนโดยรอบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต.ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537.

สำหรับปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทางด้านสังคมพบว่า ปัญหาความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย เป็นปัญหาที่มีระดับมากที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์นั้นเป็นการพักอาศัยอยู่ร่วมกัน นิสิตต้องใช้สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆของหอพักร่วมกัน และในส่วนของพื้นที่พักอาศัยนั้นพบว่าห้องพักมีขนาดเล็ก ซึ่งมีพื้นที่เฉลี่ยต่อคนเพียง 6 – 8 ตารางเมตร ประกอบกับพฤติกรรมกรรมการพักอาศัยของนิสิตที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ของวันอยู่ภายในหอพัก จึงทำให้นิสิตต้องใช้พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกันเกือบตลอดทั้งวัน ส่งผลให้นิสิตหอพัก มีปัญหาเรื่องความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัยมากกว่าปัญหาอื่น และเมื่อพิจารณาตามเพศแล้วพบว่านิสิตชายมีปัญหาในเรื่องความไม่เป็นส่วนตัวในการพักอาศัยในระดับมากกว่านิสิตหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Marcellino¹ ที่พบว่าเพศชายจะให้ความสำคัญกับความต้องการเป็นอิสระ ความเป็นส่วนตัวมากกว่าเพศหญิง โดยที่เพศหญิงจะให้ความสำคัญในเรื่องของสภาพแวดล้อมของหอพักมากกว่าเพศชาย และจากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่านิสิตส่วนใหญ่มีความต้องการรูปแบบห้องพักที่มีการจัดวางเตียงนอนแบบสลับพื้นปลาของตึกจำปีและพุดซ้อน โดยมีเหตุผลมาจากห้องพักในรูปแบบนี้มีการจัดแบ่งพื้นที่การพักอาศัยในห้อง ของแต่ละคนแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน มีความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย

ภาพ 6.2 แสดงการจัดแบ่งพื้นที่ภายในสำหรับห้องพักของ

¹ Marcellino ,Irma Gale, “An examination of student's perceptions of their residence hall environment in relationship to level of cognitive development gender and class.” EDD. Dissertation ,The George Washington University,1993.

นอกจากนั้นจะพบว่าปัญหาการตีพิมพ์ของมีนเมา การทะเลาะวิวาท และการเล่นการพนันในหอพัก พบอยู่ในระดับน้อยที่สุดจนถึงไม่มีปัญหา ทั้งนี้เนื่องมาจากกฎระเบียบของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ทำให้เกิดความผิดดังกล่าวไว้ใน ระเบียบ ร้ายแรง โดยอนุสาสกหอพักสามารถเสนอความเห็นต่อรองอธิการบดีเพื่อพิจารณาลงโทษให้ออกจากหอพักได้ทันที และให้รายงานมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาลงโทษทางวินัยต่อไปด้วย จึงทำให้ไม่ค่อยพบปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นภายในหอพักฯ

และในการศึกษาครั้งนี้พบปัญหาที่น่าสนใจ คือ ปัญหารักร่วมเพศในหอพัก โดยปัญหานี้มีความแตกต่างจากหอพักของเอกชน ซึ่งจากการศึกษาของ **อำนาจ สังข์ศรีแก้ว**¹ และ**ณัฐจิภา วีระประพันธ์**² จะพบปัญหาการมีความสัมพันธ์ทางเพศของนักศึกษา หญิงและชายในหอพัก สำหรับปัญหารักร่วมเพศภายในหอพักนั้นถึงแม้จะพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับเป็นปัญหาน้อยที่สุด และจากกฎระเบียบของหอพักได้มีการกำหนดห้ามไม่ให้ นิสิตหอพักประพฤติเสื่อมเสียทางเพศในบริเวณหอพักแล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ตามปัญหานี้เป็นปัญหาที่ทางหอพักควรเอาใจใส่หรือหาแนวทางป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

---

¹อำนาจ สังข์ศรีแก้ว. สภาพการอยู่อาศัยและสภาพสังคมของนักศึกษาในเขตเมืองนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

²ณัฐจิภา วีระประพันธ์. สภาพการอยู่อาศัยในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

6.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษานี้ ทำให้ได้ทราบถึงสภาพการพักอาศัยและปัญหาการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยขอเสนอแนวทางในการแก้ไข ดังนี้

ในเชิงกายภาพ จากปัญหาห้องพักรูปร่างเล็กคับแคบนั้น เนื่องจากไม่สามารถที่จะเพิ่มขนาดของห้องพักรูปร่างหรือลดจำนวนผู้พักอาศัยภายในห้องได้ ดังนั้นแนวทางที่น่าสนใจจึงควรเป็นการปรับปรุง จัดวาง และออกแบบรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องพักรูปร่างให้สอดคล้องกับขนาดของห้องพัก และสภาพการพักอาศัยของนิสิต ได้แก่ การใช้เตียงนอนแบบพิเศษ ซึ่งเป็นเตียงนอนอเนกประสงค์ที่มีการใช้พื้นที่ในแนวสูง โดยแบ่งพื้นที่ชั้นบนจะเป็นส่วนที่นอน และพื้นที่ด้านล่างเป็นส่วนทำงานมีโต๊ะเขียนหนังสือและชั้นวางของในตัว เป็นการรวมเตียงนอนและโต๊ะทำงานเข้าด้วยกัน (ดังรูปตัวอย่างด้านล่าง) ซึ่งจะทำให้มีพื้นที่ว่างภายในห้องพักรูปร่างเพิ่มมากขึ้น (ดูรูปตัวอย่างเพิ่มเติมได้ที่ภาพ 6.4) อีกทั้งการใช้เตียงนอนแบบพิเศษนี้เป็นการเพิ่มความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัยสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต เนื่องจากมีการแบ่งพื้นที่ส่วนตัวกันอย่างชัดเจน ไม่เกิดการรบกวนกันเช่นการใช้เตียงนอนแบบสองชั้น

รูปภาพ 6.3 แสดงรูปเตียงนอนแบบพิเศษ

ที่มา : <http://www.vantaggiosuites.com>

ภาพ 6.4 แสดงพื้นที่ว่างภายในห้องพักก่อนและหลังการปรับรูปแบบเฟอร์นิเจอร์

และจากปัญหาเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอกที่มาจากการสัญจรบนถนนพญาไทและถนนด้านหลังหอพักนั้น การจัดภูมิทัศน์ระหว่างถนนและพื้นที่พักอาศัย โดยใช้ต้นไม้เข้ามาช่วยดูดซับเป็นแนวป้องกันเสียงเข้าสู่ตัวอาคาร จะสามารถช่วยลดปัญหาเสียงรบกวนจากแหล่งภายนอกได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศที่ร่มรื่นภายในหอพักอีกด้วย

จากพฤติกรรมในการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเนื่องจากนิสิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นนอกจากไปเรียนหนังสือแล้ว จะใช้เวลาถึง 2 ใน 3 ของวันอยู่ในหอพักเป็นหลัก และจะอ่านหนังสือเรียน ทำการบ้านและรายงานอยู่ภายในห้องพักของตนเองเป็นหลัก หากเมื่อพิจารณาพร้อมกับปัญหาความแออัดภายในห้องพักแล้ว แนวทางการสร้างห้องอ่านหนังสือขึ้นภายในบริเวณหอพัก โดยจัดรูปแบบให้เอื้ออำนวยต่อการใช้งาน เช่น แสงสว่างเหมาะสมแก่การอ่านหนังสือ งดใช้เสียง และจัดโต๊ะอ่านหนังสือที่เป็นส่วนตัว เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนผู้อื่น ซึ่งการจัดห้องสำหรับการอ่านหนังสือโดยเฉพาะ นั้นนอกจากจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แล้ว ยังเป็นการช่วยลดความแออัดภายในห้องพักอีกด้วย เนื่องจากช่วยดึงการทำกิจกรรมส่วนตัวของนิสิตที่สามารถทำนอกห้องพักได้ให้ออกมาใช้พื้นที่ภายนอกห้องพัก ได้

ส่วนด้านการพักอาศัยอยู่ร่วมกันนั้น เนื่องจากปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นปัญหาจากพฤติกรรมของผู้ร่วมพัก และตัวนิสิตเองมีความต้องการความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย ซึ่งแสดงถึงปฏิสัมพันธ์ของนิสิตที่พักอาศัยร่วมกันที่ยังคงมีความเป็นปัจเจกบุคคลมากเกินไป ดังนั้นหอพักฯ ควรจัดให้มีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์สำหรับนิสิตที่อยู่ห้องพัก หรือตึกพักเดียวกันเพิ่มมากขึ้นจากเดิม เพื่อให้เกิดความสนิทสนมและคุ้นเคยกัน สามารถพัฒนาไปสู่การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายในห้องพักหรือหอพักเดียวกันอย่างมีราบรื่นและมีความสุขได้ และนอกจากนั้นแนวทางในการพัฒนานิสิต ตามทฤษฎีเพื่อการพัฒนา นักศึกษาของ ชิค เคอริง (Chickering's Theory of Student Development) ควรจัดให้มีการพัฒนา 7 ด้าน ดังนี้ 1.) การพัฒนาด้านความสามารถ (Developing Competence) 2.) การควบคุมอารมณ์ (Managing Emotion) 3.) การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง (Developing Autonomy) 4.) การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง (Establishing Identity) 5.) การพัฒนาการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างไม่จำกัด (Freeing Interpersonal Relationship) 6.) การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose) 7.) การพัฒนาบุรณภาพ (Developing Integrity)

และอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ จากการศึกษาพบว่านิสิตไม่รับประทานอาหารเช้าถึงร้อยละ 20 และไม่ออกกำลังกายถึงร้อยละ 40 ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตรงกันข้ามกับพัฒนาการทางด้านร่างกายในวัยของนิสิต¹ ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลายและเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นช่วงของบุคคลที่มีความเจริญเติบโตทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว ถ้าได้รับเอาใจใส่ในเรื่องอาหารการออกกำลังกาย และการพักผ่อน จะช่วยให้ร่างกายได้รับการพัฒนาที่สมบูรณ์ที่สุด ดังนั้นทางหอพักจึงควรกระตุ้นให้นิสิตเห็นความสำคัญของสุขภาพ เพื่อจะได้มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์พร้อมสำหรับการเรียนต่อ

---

¹ สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2538.

6.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในส่วนของระเบียบวิธีวิจัยนั้น การใช้แบบวัดทัศนคติ โดยใช้ มาตราวัดแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) นั้น ควรกำหนดระดับค่าคะแนนเป็นจำนวนคี่ เช่น 5 ระดับ เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจน สามารถนำไปวิเคราะห์ผลได้ หรือหากกำหนดเป็นจำนวนคู่ควรแบ่งเป็น 4 ระดับ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้สะท้อนผลที่ชัดเจนว่าเป็นไปในทิศทางใด และในการกำหนดค่าและความหมายของตัวเลขนั้นต้องสอดคล้องกัน เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจข้อมูล เช่น 1 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด และ 5 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด เป็นต้น

สำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการพักอาศัยในหอพัก พวงชมพูของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะสภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งเป็นหอพักที่ทางมหาวิทยาลัยได้จัดไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ นิสิตที่มีความต้องการในเรื่องที่พักอาศัยในระหว่างเรียน โดยมีราคา ค่าเช่าถูกและมุ่งเน้นรับนิสิตกลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดเป็นหลัก อย่างไรก็ตามหอพัก พวงชมพูเป็นหอพักที่ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดไว้เพื่อรองรับความต้องการทางด้านที่พักอาศัยในระหว่างเรียนให้แก่ นิสิตในระดับปริญญาตรีเช่นกัน ซึ่งมีการดำเนินการโดยบริษัทเอกชน โดยมีลักษณะเป็นหอพักในกำกับของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง เกณฑ์การรับนิสิต และมีราคาเช่าที่แตกต่างกับหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาถึงสภาพการพักอาศัยในหอพักแห่งนี้เช่นกัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วแหยม. สภาพปัจจุบันและความต้องการที่พึงอาศัยของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีและพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต .ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2539.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. จำนวนนิสิตทั้งหมด [ออนไลน์]. 2551. เข้าถึงโดย : http://www.chula.ac.th/chula/th/about/brief_th.html [1 ต.ค. 2551].

ณัฐริกา วีระประพันธ์. สภาพการอยู่อาศัยในหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

ดารณี ปิยะวรรณสุทธิ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530.

นิพนธ์ ลาวัณย์โกวิท. ปัญหาที่พึงอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีสองวิทยาเขต ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2546.

นิมิตร ไชอุไร. การศึกษาที่พึงอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในแขวงหัวหมาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2538.

ปภากร สุวรรณธาดา. ความต้องการที่พึงอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต.ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ประกอบ คูปรัตน์. นิสิตนักศึกษา. ความเป็นผู้นำ เป้าหมายและอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532.

ปริยมาศ มิ่งมณีนาคิน. ระบบบริหารจัดการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย : กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต.ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2549.

ปาริชาติ อรุณวารากรณ์. พฤติกรรมการใช้เครื่องซักผ้าแบบหยอดเหรียญของผู้บริโภคในเขตห้วยขวาง. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2546.

พันเลิศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การศึกษาลักษณะทางกายภาพของนักศึกษา บริเวณชุมชนโดยรอบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต.ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537.

รัชนีขวัญ ภูเขาแก้ว.(ผู้ช่วยอนุสาสทหอพักนิตินิตหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2551.

วัลลภ สุรทศ. การพักอาศัยในหอพักนิตินิตหญิงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2543.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. งานบุคลากรนิตินิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

วิภา พงษ์พิจิตร. ลักษณะของนิตินิตหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2529.

สำนักงานนิตินิตสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. งานหอพักนิตินิต[ออนไลน์]. 2551. เข้าถึงโดย : <http://www.sa.chula.ac.th/content.php?id=8> [20 ก.ค. 2551].

สำเนาวิ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2539.

สำเนาวิ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

สำเนาวิ ขจรศิลป์. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

สุพจน์ พูลน้อย. แนวทางการปรับปรุงที่พักอาศัยของนักศึกษابริเวณชุมชนใกล้เคียงกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.

สุพจน์ พูลน้อย. แนวทางการปรับปรุงที่พักอาศัยของนักศึกษابริเวณชุมชนใกล้เคียงกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.

อำนาจ สังข์ศรีแก้ว . สภาพการอยู่อาศัยและสภาพสังคมของนักศึกษาในเขตเมืองนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

อำนาจ สังข์ศรีแก้ว . สภาพการอยู่อาศัยและสภาพสังคมของนักศึกษาในเขตเมืองนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

อิสระ อินทร์ยา. การเปรียบเทียบการพักอาศัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นระหว่างหอพักมหาวิทยาลัยกับที่พักอาศัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

ภาษาอังกฤษ

Baron, Mandel, Adams, & Griffin, L.. Effects of Social Density in University Residential Environments 1976 อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

Baron, Mandel, Adams, & Griffin. Effects of Social Density in University Residential Environments. Journal of Personality and Social Psychology,34,(1976) อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

Bickman, Teger, Gabriele, Mclaughlin, Berger, & Sunaday. Dormitory density and helping behavior. Environment and Behavior 5, Z1973) : 465 - 490 อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

Blackman Edward B., "Residence Hall as an Inteligent Part of the Learning Environment." Current Issue In Higher Education , 1966.

Hetzel ,Robert John. "The effects of residence hall renovation on student perceptions of social climate and living environment." Ph.D. dissertation University of Northern Colorado, 1994.

Holahan&Wilcox. Residential satisfaction and friendship formation in high and low-rise student housing : A interaction analysis. Journal of Educational Psychology,70,(1978):237-241, อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

Kauffman Joseph F. The Student in Higher Education. U.S.A.: The MacMillan Company and The Free Press, 1971.

Kauffman Joseph F., "Profile of College Student," The Encyclopedia of Education, U.S.A.: The MacMillan Company and The Free Press, 1971.

Latta ,Stanley Engene, "Prediction and perception of the residence hall environment by entering University Freshmen." Entering Freshmen, Pennsylvania State University). (DED dissertation, The Pennsylvania State University, 1992.

Leydon, Ralph C. "Residence Hall as an Integral Part of the Learning Environment." Current Issues the Higher Education.1966.

Marcellino ,Irma Gale, "An examination of student's perceptions of their residence hall environment in relationship to level of cognitive development gender and class." EDD. Dissertation ,The George Washington University,1993.

Mueller, Kate Hevener, Student Personel Work in Higher Education, Boston: Houghton Mifflin Company, 1961.

Pilgreen ,George Thomas, "Satisfaction as a function of person and environment fit : A comparison between satisfaction and retention in the residence halls at mississippi state university 1994." Ph.D. dissertation ,Mississippi State University,1995.

Rodgers, F.F. An integration of campus ecology and student development : The Olentangy Project. In D.G. Creamer and Associates (ed). College student development theory and practice for the 1990s. Alexandria : Ame rican College Personnel Association.1990, อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มติใหม่ของกิจการนักศึกษา1 : พื้นฐานและบริกการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2539.

Vinsel, Brown, Altman & Foss . Privacy regulation, territoria displays, and effectiveness of individual functioning. Journality and social Psychology,39,(1980) อ้างใน สำเนาฯ ขจรศิลป์. มติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2542.

แบบสอบถามเรื่อง สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- คำชี้แจง**
- แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ของนางสาว วรรณภาพร วงธยา ในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - ข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ แต่จะประมวลผลการศึกษาเป็นภาพรวมเพื่อ ใช้สำหรับวิทยานิพนธ์นี้เท่านั้น
  - เพื่อให้การวิจัยได้ผลสมบูรณ์มากที่สุด ขอความกรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริง ให้ครบทุกข้อ

ทำเครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ ในข้อคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 : สภาพการพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ในปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่ที่พักใด
  - จำปี (ชั้น.....)
  - จำปา (ชั้น.....)
  - ชวนชม (ชั้น.....)
  - พุดตาน (ชั้น.....)
  - พุดซ้อน (ชั้น.....)
- ปกติท่านใช้เวลาอยู่ในหอพักวันละประมาณกี่ชั่วโมง
  - น้อยกว่า 8 ชั่วโมง
  - 8 - 10 ชั่วโมง
  - 11 - 13 ชั่วโมง
  - 14 - 16 ชั่วโมง
  - 17 - 19 ชั่วโมง
  - มากกว่า 20 ชั่วโมง
- ท่านพักในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาแล้วเป็นระยะเวลากี่ปี
  - น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา
  - 1-2 ภาคการศึกษา (1ปี)
  - 3 - 4 ภาคการศึกษา (2ปี)
  - 5 - 6 ภาคการศึกษา (3ปี)
  - 7 - 8 ภาคการศึกษา (4ปี)
  - มากกว่า 8 ภาคการศึกษา
- เหตุผลที่ท่านเลือกเข้าพักอาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคืออะไร (เลือกได้หลายข้อ)
  - อัตราค่าหอพักถูก
  - มีความปลอดภัย
  - เดินทางสะดวกใกล้ที่เรียน
  - สะดวกในการใช้สถานที่ เช่น ห้องสมุด
  - สภาพแวดล้อมดี
  - มีเพื่อน/ญาติพักอยู่
  - ได้รู้จักเพื่อนต่างคณะ
  - ผู้ปกครองต้องการให้อยู่หอพักนิสิตฯ
  - อื่นๆ ระบุ .....
- ท่านต้องการพักอาศัยร่วมกับผู้ใดมากที่สุด (เลือกได้ข้อเดียว)
  - เพื่อนร่วมคณะ
  - เพื่อนต่างคณะ
  - เพื่อนร่วมห้องพักเดิม
  - ญาติพี่น้อง
- สมาชิกในห้องพักของท่านในปัจจุบันประกอบด้วยบุคคลใดบ้าง (เลือกได้หลายข้อ)
  - เพื่อนร่วมคณะ
  - เพื่อนต่างคณะ
  - เพื่อนร่วมห้องพักเดิม
  - ญาติพี่น้อง
- ก่อนเข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยท่านเคยพักในที่พักอาศัยให้เข้ามาก่อนหรือไม่
  - ไม่เคย
  - เคย คือ

☐ 1.หอพักโรงเรียน	☐ 2.หอพักเอกชนชาย	☐ 3.หอพักเอกชนหญิง
☐ 4.หอพักรวม/อพาร์ทเมนท์	☐ 5.คอนโดมิเนียม(เช่า)	☐ 6.บ้านเช่า/ห้องแบ่งเช่า
☐ 7.อื่นๆ ระบุ		
- ตั้งแต่เข้าศึกษาในจุฬาฯ ท่านเคยพักในที่พักอื่นมาก่อนหรือไม่
  - ไม่เคย
  - เคย คือ

☐ 1.บ้านเดิม	☐ 2.บ้านญาติ/เพื่อน	☐ 3.หอพัก U-center
☐ 4.หอพักเอกชนชาย	☐ 5.หอพักเอกชนหญิง	☐ 6.หอพักรวม/อพาร์ทเมนท์
☐ 7.บ้านเช่า/ห้องแบ่งเช่า		
☐ 8.อื่นๆ ระบุ		
- ปัจจุบันท่านศึกษาอยู่คณะอะไร

☐ 1 วิศวกรรมศาสตร์	☐ 2 วิทยาศาสตร์	☐ 3 แพทยศาสตร์	☐ 4 สัตวแพทยศาสตร์
☐ 5 ทันตแพทยศาสตร์	☐ 6 เภสัชศาสตร์	☐ 7 สหเวชศาสตร์	☐ 8 จิตวิทยา
☐ 9 รัฐศาสตร์	☐ 10 เศรษฐศาสตร์	☐ 11 อักษรศาสตร์	☐ 12 พาณิชยศาสตร์และการบัญชี
☐ 13 คุรุศาสตร์	☐ 14 นิติศาสตร์	☐ 15 นิเทศศาสตร์	☐ 16 วิทยาศาสตร์และการกีฬา
☐ 17 ศิลปกรรมศาสตร์	☐ 18 สถาปัตยกรรมศาสตร์		
- ชั้นปี
  - 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
- ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ของท่านในปัจจุบันคือเท่าไร
  - ต่ำกว่า 2.00
  - 2.00 - 2.50
  - 2.51 - 3.00
  - 3.01 - 3.50
  - 3.51 - 4.00
- ภูมิลำเนาของท่าน คือ จังหวัด.....
  - ภาคเหนือ
  - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  - ภาคตะวันออก
  - ภาคกลาง
  - ภาคตะวันตก
  - ภาคใต้
  - กรุงเทพฯและปริมณฑล
- ท่านนับถือศาสนาอะไร
  - พุทธ
  - คริสต์
  - อิสลาม
  - อื่นๆ ระบุ .....
- อาชีพหลักของผู้ปกครองของท่านคืออาชีพใด
  - ข้าราชการ
  - พนักงานรัฐวิสาหกิจ
  - พนักงานบริษัทเอกชน
  - ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
  - เกษตรกร
  - อื่นๆ ระบุ .....

15. ส่วนมากท่านรับประทานอาหารที่ใด (เลือกได้หลายข้อ)

มื้ออาหาร	จันทร์ - ศุกร์	เสาร์ - อาทิตย์
เช้า	① โรงอาหารหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ② นอกหอพัก โปรดระบุ ☐ 1. โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย ☐ 2. สวนหลวง/สามย่าน ☐ 3. ห้างสรรพสินค้า ☐ 4. อื่นๆ ระบุ ..... ③ ไม่รับประทานอาหาร	① โรงอาหารหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ② นอกหอพัก โปรดระบุ ☐ 1. โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย ☐ 2. สวนหลวง/สามย่าน ☐ 3. ห้างสรรพสินค้า ☐ 4. อื่นๆ ระบุ ..... ③ ไม่รับประทานอาหาร
กลางวัน	① โรงอาหารหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ② นอกหอพัก โปรดระบุ ☐ 1. โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย ☐ 2. สวนหลวง/สามย่าน ☐ 3. ห้างสรรพสินค้า ☐ 4. อื่นๆ ระบุ ..... ③ ไม่รับประทานอาหาร	① โรงอาหารหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ② นอกหอพัก โปรดระบุ ☐ 1. โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย ☐ 2. สวนหลวง/สามย่าน ☐ 3. ห้างสรรพสินค้า ☐ 4. อื่นๆ ระบุ ..... ③ ไม่รับประทานอาหาร
เย็น	① โรงอาหารหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ② นอกหอพัก โปรดระบุ ☐ 1. โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย ☐ 2. สวนหลวง/สามย่าน ☐ 3. ห้างสรรพสินค้า ☐ 4. อื่นๆ ระบุ ..... ③ ไม่รับประทานอาหาร	① โรงอาหารหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ② นอกหอพัก โปรดระบุ ☐ 1. โรงอาหารอื่นในมหาวิทยาลัย ☐ 2. สวนหลวง/สามย่าน ☐ 3. ห้างสรรพสินค้า ☐ 4. อื่นๆ ระบุ ..... ③ ไม่รับประทานอาหาร

16. เหตุผลที่ท่านไม่ใช้โรงอาหารของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เลือกได้หลายข้อ)

- ① รสชาติอาหารไม่ถูกปาก   ② คุณภาพและราคาไม่เหมาะสม   ③ พื้นที่โรงอาหารคับแคบไม่เพียงพอ
 ④ ต้องการเปลี่ยนสถานที่ในการรับประทานอาหาร   ⑤ อื่นๆ ระบุ.....

17. ส่วนใหญ่ท่านอ่านหนังสือเรียนและทำการบ้านที่ใด (เลือกได้หลายข้อ)

- ① ภายในบริเวณหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย   1. ห้องพักของตัวเอง   2. ห้องคอมพิวเตอร์   3. ห้องพักของเพื่อน
 ② สถานที่อื่นภายในมหาวิทยาลัย   4. บริเวณใต้ตึกพัก   5. บริเวณโรงอาหารหอพักฯ   6. อื่นๆ ระบุ.....
 ③ สถานที่อื่นภายนอกมหาวิทยาลัย   1. หอสมุดกลาง   2. ห้องสมุดอื่นในมหาวิทยาลัย   3. อื่นๆ ระบุ.....

18. กิจกรรมยามว่างของท่านคืออะไร (เลือกได้หลายข้อ)

- ① ออกกำลังกาย   ② เล่นอินเตอร์เน็ต   ③ อ่านหนังสือเรียน   ④ อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน
 ⑤ ดูโทรทัศน์/ฟังวิทยุ   ⑥ ซ้อมปิ้งซีของ   ⑦ ไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ   ⑧ อื่นๆ ระบุ.....
 ⑨ ทำกิจกรรมของหอพักฯ/มหาวิทยาลัย ระบุตำแหน่งงาน หัวหน้า กรรมการ ผู้ร่วมงาน

19. ปกติท่านออกกำลังกายบ่อยแค่ไหน

- ① ทุกวัน   ② 3 - 5 วันต่อสัปดาห์   ③ สัปดาห์ละครั้ง   ④ ไม่ออกกำลังกาย (ข้ามไปตอบข้อ22)

20. ส่วนใหญ่ท่านเล่นกีฬาประเภทใด (เลือกได้หลายข้อ)

- ① แบดมินตัน   ② ปิงปอง   ③ บาสเกตบอล
 ④ ฟุตบอล   ⑤ วิ่ง   ⑥ อื่นๆ ระบุ.....

21. ส่วนใหญ่ท่านไปออกกำลังกายที่ใดบ้าง (เลือกได้หลายข้อ)

- ① ภายในบริเวณหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย   1. ภายในห้องพัก   2. ภายในตึกพักนิสิตฯ   3. ภายในบริเวณหอพักนิสิตฯ
 ② สถานที่ออกกำลังกายอื่นภายในมหาวิทยาลัย   1. สวนหลวง/สามย่าน   2. ห้างสรรพสินค้า   3. อื่นๆ ระบุ.....
 ③ สถานที่ออกกำลังกายอื่นภายนอกมหาวิทยาลัย   1. สวนหลวง/สามย่าน   2. ห้างสรรพสินค้า   3. อื่นๆ ระบุ.....

22. ท่านใช้บริการศูนย์การเรียนรู้(ห้องคอมพิวเตอร์)ได้ศึกษานานหรือไม่

- ① ใช้บริการ
 ② ไม่ได้ใช้บริการ เหตุผล 1. ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัว   2. บรรยากาศภายในศูนย์ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้บริการ
 3. จำนวนเครื่องที่ให้บริการมีไม่เพียงพอ   4. อื่นๆ ระบุ.....

23. ท่านใช้บริการร้านถ่ายเอกสารและปริ้นงานได้ศึกษานานหรือไม่

- ① ใช้บริการ
 ② ไม่ได้ใช้บริการ เหตุผล 1. ใช้บริการร้านภายนอกหอพักนิสิตฯ   2. มีจำนวนเครื่องที่ให้บริการมีไม่เพียงพอ
 3. ราคาไม่เหมาะสม   4. อื่นๆ ระบุ.....

24. ท่านใช้บริการร้านซักอบรีดได้ตักชนชมหรือไม่

- ① ใช้บริการ
- ② ไม่ได้ใช้บริการ เหตุผล
  - 1. ซักรีดเสื้อผ้าด้วยตนเอง
  - 2. ใช้เครื่องซักผ้าหยอดเหรียญที่มีในตักพัก
  - 3. จ้างซักรีดจากร้าน/บุคคลภายนอกหอพักฯ
  - 4. อื่นๆ ระบุ.....

25. ท่านใช้บริการร้านเสริมสวยได้ตักพุดซ้อนหรือไม่

- ① ใช้บริการ
- ② ไม่ได้ใช้บริการ เหตุผล
  - 1. ใช้บริการร้านภายนอกหอพักฯเป็นประจำ
  - 2. รูปแบบและบริการของร้านไม่ตรงความต้องการ
  - 3. ราคาไม่เหมาะสม
  - 4. มีจำนวนช่างไม่เพียงพอต่อความต้องการ
  - 5. อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 : ปัญหาการอยู่อาศัยในหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระดับของปัญหา	มากที่สุด	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงมากที่สุด หรือเกิดขึ้นทุกสัปดาห์
	มาก	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงพอสมควร หรือเกิดขึ้นเดือนละ 1 - 2 ครั้ง
	ปานกลาง	หมายถึง	มีปัญหารุนแรงพอสมควร หรือเกิดขึ้นภาคเรียนละ 1 - 2 ครั้ง
	น้อย	หมายถึง	มีปัญหาบ่อย หรือเกิดขึ้นมีละ 1 - 2 ครั้ง
	น้อยที่สุด	หมายถึง	แทบจะไม่เป็นปัญหาเลย หรือหลายปีจึงจะเกิดปัญหานั้นขึ้น
	ไม่มีปัญหา	หมายถึง	ไม่เคยเกิดปัญหานั้นขึ้นเลย

สภาพตักพักและห้องพัก

ปัญหา	ระบุ รายละเอียดเพิ่มเติม	ระดับของปัญหา					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
สภาพอาคารเก่าและทรุดโทรม							
สภาพห้องพักมีขนาดเล็ก คับแคบ							
สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก							
สิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร							
ห้องส้วมไม่เพียงพอต่อการใช้งาน							
ห้องอาบน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งาน							
แสงสว่างภายในห้องพัก							
แสงสว่างบริเวณทางเดินภายในอาคาร							
การระบายอากาศภายในห้องพัก							
บรรยากาศไม่เอื้อต่อการศึกษา							

ความสะดวกและสิ่งรบกวน

ปัญหา	ระบุ รายละเอียดเพิ่มเติม	ระดับของปัญหา					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
ความสะดวกภายในห้องพัก							
ความสะดวกภายในอาคาร							
ความสะดวกภายในบริเวณหอพัก							
เสียงรบกวนจากเพื่อนร่วมห้องพัก							
เสียงรบกวนจากห้องพักใกล้เคียง							
เสียงรบกวนจากแหล่งภายนอก							
กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายในหอพัก							
กลิ่นรบกวนจากแหล่งภายนอก							

ปัญหาด้านสังคมและกฎระเบียบ

ปัญหา	ระบุ รายละเอียดเพิ่มเติม	ระดับของปัญหา					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
กฎระเบียบของหอพัก							
กิจกรรมของหอพัก							
ความเป็นส่วนตัวในการพักอาศัย							
การลักขโมยสิ่งของ							
ปัญหาจากเพื่อนร่วมห้องพัก							
ปัญหาจากเพื่อนห้องใกล้เคียง							
การทะเลาะวิวาทในหอพัก							

อื่นๆ

ปัญหา	ระบุรายละเอียดเพิ่มเติม	ระดับของปัญหา					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
การสูบบุหรี่							
การเล่นการพนันในห้องพัก							
การดื่มของมึนเมา							
การดูสื่อลามก							
รักร่วมเพศในห้องพัก							
การใช้น้ำ-ไฟอย่างฟุ่มเฟือย							

ปัญหาอื่นๆเพิ่มเติม

.....

.....

กิจกรรมที่ทำในห้องพักนิตยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันธรรมดา : จันทร์ - ศุกร์					
ช่วงเวลา	กิจกรรมที่ทำ (โปรดระบุ)	พื้นที่ที่ทำกิจกรรม			
		ภายในห้องพัก	ภายในตึกพัก (โปรดระบุพื้นที่)	ในบริเวณห้องพัก (โปรดระบุพื้นที่)	นอกห้องพัก (โปรดระบุพื้นที่)
ก่อน 8.00 น.					
8.00 น.- 12.00 น.					
12.01 น.- 16.00 น.					
16.01 น. – 22.00 น.					
หลัง 22.00 น.					

วันหยุด : เสาร์ - อาทิตย์					
ช่วงเวลา	กิจกรรมที่ทำ (โปรดระบุ)	พื้นที่ที่ทำกิจกรรม			
		ภายในห้องพัก	ภายในตึกพัก (โปรดระบุพื้นที่)	ในบริเวณห้องพัก (โปรดระบุพื้นที่)	นอกห้องพัก (โปรดระบุพื้นที่)
ก่อน 8.00 น.					
8.00 น.- 12.00 น.					
12.01 น.- 16.00 น.					
16.01 น. – 22.00 น.					
หลัง 22.00 น.					

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววรรณภาพร วงฉยา เกิดวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ.2527 ที่จังหวัดราชบุรี สำเร็จ การศึกษาปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต จากภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2549 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ในหลักสูตร เคนพัฒนาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2550